

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2023/959 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 10ης Μαΐου 2023

για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Ένωσης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συμφωνία του Παρισιού ⁽⁴⁾, που εγκρίθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2015 δυνάμει της σύμβασης-πλαίσου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) («συμφωνία του Παρισιού»), τέθηκε σε ισχύ στις 4 Νοεμβρίου 2016. Τα συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας του Παρισιού συμφώνησαν να συγκρατήσουν την αύξηση της παγκόσμιας μέσης θερμοκρασίας αρκετά χαμηλότερα από τους 2 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα και να καταβάλουν προσπάθειες για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα. Η δέσμευση αυτή ενισχύθηκε με την έγκριση, στο πλαίσιο της UNFCCC, του συμφώνου της Γλασκόβης για το κλίμα, στις 13 Νοεμβρίου 2021, στο οποίο η διάσκεψη των μερών της UNFCCC που επέχει θέση συνόδου των μερών της συμφωνίας του Παρισιού αναγνωρίζει ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής θα είναι πολύ πιο περιορισμένες σε περίπτωση αύξησης της θερμοκρασίας κατά 1,5 °C, σε σύγκριση με τους 2 °C, και αποφασίζει να συνεχίσει τις προσπάθειες για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5 °C.
- (2) Ο επείγων χαρακτήρας της ανάγκης να διατηρηθεί ζωντανός ο στόχος της συμφωνίας του Παρισιού για 1,5 °C έχει καταστεί πιο σημαντικός μετά τα πορίσματα της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή στην έκτη έκθεση αξιολόγησής της, σύμφωνα με τα οποία η υπερθέρμανση του πλανήτη μπορεί να περιοριστεί σε 1,5 °C μόνο εάν πραγματοποιηθούν αμέσως ισχυρές και διαρκείς μειώσεις των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου εντός αυτής της δεκαετίας.
- (3) Η αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον και η επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού συνιστούν το κύριο θέμα της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2019 για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία («Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»).
- (4) Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία συνδυάζει ένα ολοκληρωμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μέτρων και πρωτοβουλιών με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην Ένωση έως το 2050, και ορίζει μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική που αποσκοπεί στη μετατροπή της Ένωσης σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία, με μια οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, όπου η οικονομική ανάπτυξη είναι αποσυνδεδεμένη από τη χρήση πόρων. Αποσκοπεί επίσης στην προστασία, τη διατήρηση και την ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ένωσης, καθώς και στην προστασία της υγείας και της ευημερίας των πολιτών από κινδύνους και επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον. Η μετάβαση αυτή επηρεάζει με διαφορετικό τρόπο τους εργαζομένους από διάφορους τομείς. Ταυτόχρονα, η μετάβαση αυτή έχει πτυχές που αφορούν την ισότητα των φύλων, καθώς και ιδιαίτερο αντίκτυπο σε ορισμένες μειονεκτούσες και ευάλωτες

⁽¹⁾ ΕΕ C 152 της 6.4.2022, σ. 175.

⁽²⁾ ΕΕ C 301 της 5.8.2022, σ. 116.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Απριλίου 2023 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 25ης Απριλίου 2023.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4.

ομάδες, όπως οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα με μειονοτική φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, καθώς και τα άτομα και τα νοικοκυριά με χαμηλό και χαμηλότερο-μεσαίο εισόδημα. Συνεπάγεται επίσης μεγαλύτερες προκλήσεις για ορισμένες περιφέρειες, ιδίως για τις διαρθρωτικά μειονεκτούσες και περιφερειακές περιοχές, καθώς και για τα νησιά. Θα πρέπει συνεπώς να διασφαλιστεί ότι η μετάβαση θα πραγματοποιηθεί με τρόπο δίκαιο, χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς να μείνει κανείς στο περιθώριο.

- (5) Στις 17 Δεκεμβρίου 2020 η Ένωση υπέβαλε στη UNFCCC την εθνικά καθορισμένη συνεισφορά της, μετά την έγκρισή της από το Συμβούλιο. Η οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία, μεταξύ άλλων, με την οδηγία (ΕΕ) 2018/410 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾, είναι μία από τις αναφερόμενες πράξεις, η οποία υπόκειται σε αναθεώρηση υπό το πρίσμα του ενισχυμένου στόχου για το 2030, στη γενική περιγραφή του στόχου στο παράρτημα της εν λόγω υποβολής. Το Συμβούλιο δήλωσε στα συμπεράσματά του της 24ης Οκτωβρίου 2022 ότι είναι έτοιμο, το συντομότερο δυνατόν μετά τα συμπεράσματα των διαπραγματεύσεων σχετικά με τα ουσιώδη στοιχεία της δέσμης προσαρμογής στον στόχο του 55 %, να επικαιροποιήσει, κατά περίπτωση, την εθνικά καθορισμένη συνεισφορά της Ένωσης και των κρατών μελών της, σύμφωνα με την παράγραφο 29 του συμφώνου της Γλασκόβης για το κλίμα, ώστε να αποτυπωθεί ο τρόπος με τον οποίο το τελικό αποτέλεσμα των ουσιωδών στοιχείων της δέσμης προσαρμογής στον στόχο του 55 % υλοποιεί τον πρωταρχικό στόχο της Ένωσης, όπως συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2020. Δεδομένου ότι το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ), που θεσπίστηκε με την οδηγία 2033/87/ΕΚ, αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής της Ένωσης για το κλίμα και αποτελεί το βασικό εργαλείο της για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, οι τροποποιήσεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, μεταξύ άλλων όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της, που εγκρίθηκαν μέσω της παρούσας οδηγίας αποτελούν μέρος των ουσιωδών στοιχείων της δέσμης μέτρων προσαρμογής στον στόχο του 55 %.
- (6) Η αναγκαιότητα και η αξία επίτευξης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας έχουν σαφώς αυξηθεί λόγω των πολύ σοβαρών επιπτώσεων της πανδημίας της COVID-19 στην υγεία, τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας και την οικονομική ευημερία των πολιτών της Ένωσης. Οι επιπτώσεις αυτές έχουν καταδείξει ότι η κοινωνία και η οικονομία μας πρέπει να βελτιώσουν την ανθεκτικότητά τους σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς και να δράσουν εγκαίρως για την πρόληψη ή τον μετριασμό των επιπτώσεων των εξωτερικών κλυδωνισμών κατά τρόπο που να είναι δίκαιος και να μην αφήνει κανέναν στο περιθώριο, συμπεριλαμβανομένων όσων αντιμετωπίζουν κίνδυνο ενεργειακής φτώχειας. Οι Ευρωπαίοι πολίτες εξακολουθούν να εκφράζουν ισχυρά την άποψή τους ότι αυτό ισχύει ιδίως για την κλιματική αλλαγή.
- (7) Η Ένωση δεσμεύτηκε να μειώσει τις καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στο σύνολο της οικονομίας της Ένωσης κατά τουλάχιστον 55 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2030 στην επικαιροποιημένη εθνικά καθορισμένη συνεισφορά που υποβλήθηκε στη Γραμματεία της UNFCCC στις 17 Δεκεμβρίου 2020.
- (8) Με την έγκριση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, η Ένωση έχει κατοχυρώσει νομοθετικά τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας για το σύνολο της οικονομίας το αργότερο έως το 2050 και τον στόχο της επίτευξης αρνητικών εκπομπών στη συνέχεια. Με τον εν λόγω κανονισμό θεσπίζεται επίσης δεσμευτικός ενωσιακός στόχος για μείωση, έως το 2030, των εγχώριων καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (εκπομπές πλην απορροφήσεις) κατά τουλάχιστον 55 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, και προβλέπεται ότι η Επιτροπή πρέπει να προσπαθήσει να ευθυγραμμίσει όλα τα μελλοντικά σχέδια μέτρων ή νομοθετικές προτάσεις, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών προτάσεων, με τους στόχους του εν λόγω κανονισμού και, σε κάθε περίπτωση μη ευθυγράμμισης, να αναφέρει τους λόγους για την εν λόγω μη ευθυγράμμιση στο πλαίσιο της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει τις εν λόγω προτάσεις.
- (9) Όλοι οι τομείς της οικονομίας πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη των μειώσεων των εκπομπών που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119. Ως εκ τούτου, η φιλοδοξία του ΣΕΔΕ της ΕΕ θα πρέπει να προσαρμοστεί ώστε να συνάδει με τον στόχο μείωσης των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο σύνολο της οικονομίας για το 2030, τον στόχο της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 το αργότερο και τον στόχο της επίτευξης αρνητικών εκπομπών στη συνέχεια, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119.

⁽⁷⁾ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

⁽⁸⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/410 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ με σκοπό την ενίσχυση οικονομικά αποδοτικών μειώσεων των εκπομπών και την προώθηση επενδύσεων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 (ΕΕ L 76 της 19.3.2018, σ. 3).

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

- (10) Το ΣΕΔΕ της ΕΕ θα πρέπει να παρέχει κίνητρα υπέρ της παραγωγής από εγκαταστάσεις που μειώνουν εν μέρει ή μηδενίζουν πλήρως τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Επομένως, η περιγραφή ορισμένων κατηγοριών δραστηριοτήτων στο παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι εγκαταστάσεις που εκτελούν δραστηριότητα που περιλαμβάνεται στο εν λόγω παράρτημα I και πληρούν το όριο δυναμικότητας που σχετίζεται με την ίδια δραστηριότητα αλλά δεν εκπέμπουν αέρια θερμοκηπίου, περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ, και ως εκ τούτου να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των εγκαταστάσεων στους εν λόγω τομείς. Επιπλέον, η δωρεάν κατανομή για την παραγωγή ενός προϊόντος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, ως κατευθυντήριες αρχές, το δυναμικό κυκλικής χρήσης των υλικών και το γεγονός ότι ο δείκτης αναφοράς θα πρέπει να είναι ανεξάρτητος από την πρώτη ύλη ή τον τύπο της διαδικασίας παραγωγής, όταν οι διαδικασίες παραγωγής έχουν τον ίδιο σκοπό. Επομένως, είναι αναγκαίο να τροποποιηθεί ο ορισμός των προϊόντων και των διαδικασιών και εκπομπών που καλύπτονται για ορισμένους δείκτες αναφοράς, ώστε να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν νέες τεχνολογίες που μειώνουν εν μέρει ή μηδενίζουν πλήρως τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες τεχνολογίες. Παρά τις εν λόγω κατευθυντήριες αρχές, οι αναθεωρημένοι δείκτες αναφοράς για την περίοδο 2026-2030 θα πρέπει να συνεχίσουν να κάνουν διάκριση μεταξύ πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής χάλυβα και αλουμινίου. Είναι επίσης αναγκαίο να αποσυρθεί η επικαιροποίηση των τιμών των δεικτών αναφοράς για τα διυλιστήρια και για το υδρογόνο έτσι ώστε να αντικατοπτρίζεται η αυξανόμενη σημασία της παραγωγής υδρογόνου, συμπεριλαμβανομένου του πράσινου υδρογόνου, εκτός του τομέα των διυλιστηρίων.
- (11) Μετά την τροποποίηση των ορισμών των προϊόντων και των διαδικασιών και εκπομπών που καλύπτονται για ορισμένους δείκτες αναφοράς, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι οι παραγωγοί δεν λαμβάνουν διπλή αποζημίωση για τις ίδιες εκπομπές, με δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων, αφενός, και με αντιστάθμιση του έμμεσου κόστους, αφετέρου, και, συνεπώς, πρέπει να προσαρμοστούν αναλόγως τα χρηματοδοτικά μέτρα για την αντιστάθμιση του έμμεσου κόστους που μετακυλιέται στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας.
- (12) Η οδηγία 96/61/ΕΚ⁽⁸⁾ του Συμβουλίου καταργήθηκε από την οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁹⁾. Οι παραπομπές στην οδηγία 96/61/ΕΚ που περιέχονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και στο παράρτημα IV αυτής θα πρέπει να επικαιροποιηθούν αναλόγως. Δεδομένης της ανάγκης για επείγουσες μειώσεις των εκπομπών στο σύνολο της οικονομίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να ενεργούν για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ επίσης μέσω πολιτικών πέραν των ορίων εκπομπών που θεσπίστηκαν δυνάμει της οδηγίας 2010/75/ΕΕ.
- (13) Στην ανακοίνωσή της, της 12ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους - Σχέδιο δράσης της ΕΕ: για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα και του εδάφους», η Επιτροπή ζητά την καθοδήγηση της Ένωσης προς μηδενική ρύπανση έως το 2050, μέσω της μείωσης της ρύπανσης του αέρα, των γλυκών υδάτων, της θάλασσας και του εδάφους σε επίπεδα που δεν αναμένεται πλέον να είναι επιβλαβή για την υγεία και τα φυσικά οικοσυστήματα. Μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, η οποία είναι το κύριο μέσο ρύθμισης των εκπομπών ρύπων του αέρα, των υδάτων και του εδάφους, συχνά συμβάλλουν και στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των απαιτήσεων αδειοδότησης της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και εκείνων της οδηγίας 2010/75/ΕΕ.
- (14) Καθώς αναγνωρίζεται ότι οι νέες καινοτόμες τεχνολογίες θα επιτρέπουν συχνά τη μείωση των εκπομπών τόσο των αερίων του θερμοκηπίου όσο και των ρύπων, είναι σημαντικό να εξασφαλιστούν συνέργειες μεταξύ των μέτρων που επιτυγχάνουν μειώσεις των εκπομπών τόσο των αερίων του θερμοκηπίου όσο και των ρύπων, και συγκεκριμένα της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, και να επανεξεταστεί η αποτελεσματικότητά τους ως προς το θέμα αυτό.
- (15) Ο ορισμός των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό της μέγιστης ποσότητας δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων στη βιομηχανία κατά την περίοδο από το 2013 έως το 2020, αλλά οδήγησε σε διαφορετική μεταχείριση των σταθμών συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας σε σύγκριση με τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Για να δοθούν κίνητρα για τη χρήση συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για όλες τις εγκαταστάσεις που λαμβάνουν δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων για παραγωγή θερμότητας και τηλεθέρμανση, θα πρέπει να διαγραφούν από την οδηγία 2003/87/ΕΚ όλες οι αναφορές σε παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/331⁽¹⁰⁾ της Επιτροπής καθορίζει τις λεπτομέρειες σχετικά με την επιλεξιμότητα όλων των βιομηχανικών διαδικασιών για δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων. Επομένως, οι διατάξεις για τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα του άρθρου 10α παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ έχουν καταστεί παρωχημένες και θα πρέπει να διαγραφούν.

⁽⁸⁾ Οδηγία 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1996, σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (ΕΕ L 257 της 10.10.1996, σ. 26).

⁽⁹⁾ Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).

⁽¹⁰⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/331 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με τον καθορισμό ενωσιακών μεταβατικών κανόνων για την εναρμονισμένη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 10α της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 59 της 27.2.2019, σ. 8).

- (16) Τα αέρια του θερμοκηπίου που δεν εκλύονται απευθείας στην ατμόσφαιρα θα πρέπει να θεωρούνται εκπομπές στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ και τα δικαιώματα θα πρέπει να παραδίδονται για τις εκπομπές αυτές, εκτός εάν αποθηκεύονται σε τόπο αποθήκευσης σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾ ή είναι μόνιμα δεσμευμένα με χημικό τρόπο σε ένα προϊόν έτσι ώστε να μην εισέρχονται στην ατμόσφαιρα υπό κανονικές συνθήκες χρήσης και να μην εισέρχονται στην ατμόσφαιρα στο πλαίσιο οποιασδήποτε κανονικής δραστηριότητας που πραγματοποιείται μετά το τέλος της ζωής του προϊόντος. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις όπου θα καθορίζονται οι όροι υπό τους οποίους τα αέρια του θερμοκηπίου πρέπει να θεωρούνται μόνιμως δεσμευμένα με χημικό τρόπο σε κάποιο προϊόν έτσι ώστε να μην εισέρχονται στην ατμόσφαιρα υπό κανονικές συνθήκες χρήσης και να μην εισέρχονται στην ατμόσφαιρα στο πλαίσιο οποιασδήποτε κανονικής δραστηριότητας μετά το τέλος του κύκλου της ζωής του προϊόντος, μεταξύ άλλων με την απόκτηση πιστοποιητικού αφαίρεσης άνθρακα, κατά περίπτωση, ενόψει των ρυθμιστικών εξελίξεων όσον αφορά την πιστοποίηση αφαίρεσης άνθρακα. Η κανονική δραστηριότητα μετά το τέλος του κύκλου της ζωής του προϊόντος θα πρέπει να νοείται ευρέως, καλύπτοντας όλες τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται μετά το τέλος του κύκλου της ζωής του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης, της ανακατασκευής, της ανακύκλωσης και της διάθεσης, όπως της αποτέφρωσης και της υγειονομικής ταφής.
- (17) Η δραστηριότητα διεθνών θαλάσσιων μεταφορών, η οποία συνίσταται σε πλόες μεταξύ λιμένων που υπάγονται στη δικαιοδοσία δύο διαφορετικών κρατών μελών ή μεταξύ λιμένα που υπάγεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους και λιμένα που δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους, ήταν ως τώρα το μόνο μέσο μεταφοράς που δεν περιλαμβανόταν στις προηγούμενες δεσμεύσεις της Ένωσης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οι εκπομπές από καύσιμα που πωλούνται στην Ένωση για πλόες με αναχώρηση από ένα κράτος μέλος και άφιξη σε διαφορετικό κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα έχουν αυξηθεί κατά περίπου 36 % από το 1990. Οι εκπομπές αυτές αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 90 % του συνόλου των εκπομπών της Ένωσης από τη ναυσιπλοία, καθώς οι εκπομπές από καύσιμα που πωλούνται στην Ένωση για πλόες με αναχώρηση και άφιξη στο ίδιο κράτος μέλος έχουν μειωθεί κατά 26 % από το 1990. Σύμφωνα με το σενάριο διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης, προβλέπεται ότι οι εκπομπές από τις δραστηριότητες διεθνών θαλάσσιων μεταφορών θα αυξηθούν κατά περίπου 14 % μεταξύ 2015 και 2030 και κατά 34 % μεταξύ 2015 και 2050. Αν οι επιπτώσεις των δραστηριοτήτων θαλάσσιων μεταφορών στην κλιματική αλλαγή αυξηθούν σύμφωνα με τις προβλέψεις, θα υπονομεύσουν σημαντικά τις μειώσεις που πραγματοποιούνται από άλλους τομείς για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, και κατά συνέπεια για την επίτευξη του στόχου μείωσης των καθαρών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στο σύνολο της οικονομίας για το 2030, του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα το αργότερο έως το 2050 και του στόχου της επίτευξης αρνητικών εκπομπών στη συνέχεια, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119, και τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού.
- (18) Το 2013 η Επιτροπή ενέκρινε στρατηγική για την προοδευτική ενσωμάτωση των εκπομπών από τις θαλάσσιες μεταφορές στην πολιτική της Ένωσης για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ως πρώτο βήμα στην προσέγγιση αυτή, η Ένωση θέσπισε σύστημα για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών από τις θαλάσσιες μεταφορές στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/757 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹²⁾, το οποίο θα ακολουθηθεί από καθορισμό στόχων μείωσης για τις θαλάσσιες μεταφορές και εφαρμογή ενός αγορακεντρικού μέτρου. Σύμφωνα με τη δέσμευση των συννομοθετών που διατυπώνεται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/410, η δράση του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ) ή της Ένωσης θα πρέπει να ξεκινήσει από το 2023 και να συμπεριλαμβάνει προπαρασκευαστικές εργασίες για τη θέσπιση και την εφαρμογή μέτρου που θα διασφαλίζει ότι ο τομέας συμβάλλει δεόντως στις προσπάθειες που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού, και τη δέουσα μέριμνα που δίδεται από όλους τους ενδιαφερομένους.
- (19) Δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2018/410, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που επιτυγχάνεται στον ΔΝΟ προς την κατεύθυνση του φιλόδοξου στόχου μείωσης των εκπομπών, καθώς και συνοδευτικών μέτρων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι θαλάσσιες μεταφορές θα συμβάλει δεόντως στις αναγκαίες προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού. Προσπάθειες για τον περιορισμό των εκπομπών της διεθνούς ναυτιλίας μέσω του ΔΝΟ είναι υπό εξέλιξη και είναι σκόπιμο να ενθαρρύνονται, συμπεριλαμβανομένης της ταχείας εφαρμογής της αρχικής στρατηγικής του ΔΝΟ για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα πλοία, που θεσπίστηκε το 2018 και η οποία αναφέρεται επίσης σε πιθανά αγορακεντρικά μέτρα που αποσκοπούν στην παροχή κινήτρων για μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη διεθνή ναυτιλία. Ωστόσο, ενώ πρόσφατα σημειώθηκε πρόοδος στον ΔΝΟ, αυτό δεν επαρκεί μέχρι στιγμής για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού. Δεδομένου του διεθνούς χαρακτήρα της ναυτιλίας, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη και η Ένωση, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, να συνεργαστούν με τρίτες χώρες για να εντείνουν τις διπλωματικές προσπάθειες για την ενίσχυση των παγκόσμιων μέτρων και την επίτευξη προόδου όσον αφορά την ανάπτυξη ενός παγκόσμιου αγορακεντρικού μέτρου σε επίπεδο ΔΝΟ.

⁽¹¹⁾ Οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 114).

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/757 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και επαλήθευση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 55).

- (20) Οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από τις θαλάσσιες μεταφορές αντιπροσωπεύουν περίπου το 3 έως 4 % των εκπομπών της Ένωσης. Στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Επιτροπή δήλωσε την πρόθεσή της να λάβει πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις θαλάσσιες μεταφορές μέσω δέσμης μέτρων τα οποία θα δώσουν στην Ένωση τη δυνατότητα να φτάσει τους στόχους της όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών. Στο πλαίσιο αυτό, η οδηγία 2003/87/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί έτσι ώστε να συμπεριλαμβάνει τις θαλάσσιες μεταφορές στο ΣΕΔΕ της ΕΕ προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι ο εν λόγω τομέας συμβάλλει κατά το μερίδιό του αναλογεί στην επίτευξη των αυξημένων κλιματικών στόχων της Ένωσης και των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, της οποίας το άρθρο 4 παράγραφος 4 αναφέρει ότι οι ανεπτυγμένες χώρες θα πρέπει να συνεχίσουν να έχουν ηγετικό ρόλο αναλαμβάνοντας στόχους μείωσης των εκπομπών στο σύνολο της οικονομίας, ενώ οι αναπτυσσόμενες χώρες ενθαρρύνονται να κινηθούν με την πάροδο του χρόνου προς στόχους μείωσης ή περιορισμού των εκπομπών στο σύνολο της οικονομίας. Ενώ οι εκπομπές από τις διεθνείς αερομεταφορές εκτός Ευρώπης θα έπρεπε να υπόκεινται σε ανώτατο όριο από τον Ιανουάριο του 2021 μέσω παγκόσμιας αγορακεντρικής δράσης, δεν υπάρχει ακόμα καμία δράση που να θέτει ανώτατο όριο ή τιμή σε εκπομπές από τις θαλάσσιες μεταφορές. Είναι επομένως σκόπιμο το ΣΕΔΕ της ΕΕ να καλύπτει ένα μερίδιο των εκπομπών από πλοές μεταξύ ενός λιμένα που υπάγεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους και ενός λιμένα που υπάγεται στη δικαιοδοσία τρίτης χώρας, όπου η τρίτη χώρα θα μπορεί να αποφασίζει κατάλληλες δράσεις όσον αφορά το υπόλοιπο μερίδιο των εκπομπών.

Η επέκταση του ΣΕΔΕ της ΕΕ στις θαλάσσιες μεταφορές θα πρέπει συνεπώς να περιλαμβάνει το ήμισυ των εκπομπών από πλοία που εκτελούν πλόες με άφιξη σε λιμένα υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους και αναχώρηση από λιμένα εκτός της δικαιοδοσίας κράτους μέλους το ήμισυ των εκπομπών από πλοία που εκτελούν πλόες με αναχώρηση από λιμένα υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους και άφιξη σε λιμένα εκτός της δικαιοδοσίας κράτους μέλους, όλες τις εκπομπές από πλοία που εκτελούν πλόες με άφιξη σε λιμένα υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους και αναχώρηση από λιμένα υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους, καθώς και όλες τις εκπομπές εντός λιμένα υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους. Η προσέγγιση αυτή έχει καταγραφεί ως πρακτικός τρόπος για την επίλυση του ζητήματος των κοινών αλλά διαφοροποιημένων ευθυνών και αντιστοιχών δυνατοτήτων, το οποίο αποτελεί μακροχρόνια πρόκληση στο πλαίσιο της UNFCCC. Η κάλυψη μεριδίου των εκπομπών τόσο από τους εισερχόμενους όσο και από τους εξερχόμενους πλόες μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα του ΣΕΔΕ της ΕΕ, ιδίως μέσω της αύξησης των περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων του μέτρου σε σύγκριση με ένα μέτρο με γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής περιορισμένο στους πλόες εντός της Ένωσης, ενώ παράλληλα ελαττώνει τον κίνδυνο κατάπλων αποφυγής και τον κίνδυνο μετεγκατάστασης των δραστηριοτήτων μεταφόρτωσης εκτός της Ένωσης. Για να εξασφαλιστεί η ομαλή ένταξη του τομέα στο ΣΕΔΕ της ΕΕ, η παράδοση δικαιωμάτων από τις ναυτιλιακές εταιρείες θα πρέπει να αυξάνεται σταδιακά σε σχέση με τις εξακριβωμένες εκπομπές που θα δηλώνονται για τα έτη 2024 και 2025.

Για την προστασία της περιβαλλοντικής ακεραιότητας του συστήματος, όταν παραδίδονται λιγότερα δικαιώματα σε σχέση με τις εξακριβωμένες εκπομπές για τις θαλάσσιες μεταφορές κατά τα εν λόγω έτη, αφού προσδιοριστεί η διαφορά μεταξύ των εξακριβωμένων εκπομπών και των παραδιδόμενων δικαιωμάτων ετησίως, θα πρέπει να ακυρώνεται ένα ποσό δικαιωμάτων που αντιστοιχεί στην εν λόγω διαφορά. Από το 2026, οι ναυτιλιακές εταιρείες θα πρέπει να παραδίδουν τον αριθμό δικαιωμάτων που αντιστοιχεί στο σύνολο των εξακριβωμένων εκπομπών τους. Ενώ ο αντίκτυπος των θαλάσσιων μεταφορών στο κλίμα οφείλεται κυρίως στις εκπομπές CO₂ από αυτές, οι εκπομπές εκτός του CO₂ αντιπροσωπεύουν σημαντικό μερίδιο των εκπομπών από πλοία. Σύμφωνα με την τέταρτη μελέτη του ΔΝΟ για τα αέρια του θερμοκηπίου του 2020, οι εκπομπές μεθανίου αυξήθηκαν σημαντικά κατά την περίοδο από το 2012 έως το 2018. Οι εκπομπές μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου είναι πιθανό να αυξηθούν με την πάροδο του χρόνου, ιδίως με την ανάπτυξη σκαφών που κινούνται με υγροποιημένα φυσικά αέρια ή άλλες πηγές ενέργειας. Η συμπερίληψη των εκπομπών μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου θα ήταν επωφελής για την περιβαλλοντική ακεραιότητα και για την παροχή κινητήρων για ορθές πρακτικές. Οι εν λόγω εκπομπές θα πρέπει πρώτα να συμπεριληφθούν στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/757 από το 2024 και θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο ΣΕΔΕ της ΕΕ από το 2026.

- (21) Η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ στις θαλάσσιες μεταφορές θα οδηγήσει σε αλλαγές στο κόστος των εν λόγω μεταφορών. Όλα τα μέρη της Ένωσης θα επηρεαστούν από αυτή την επέκταση του πεδίου εφαρμογής, καθώς τα εμπορεύματα μεταφέρονται από και προς λιμένες εντός της Ένωσης με θαλάσσιες μεταφορές με προέλευση ή προορισμό τα διάφορα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των μεσόγειων κρατών μελών. Ως εκ τούτου, η κατανομή των δικαιωμάτων που θα τεθούν σε πλειστηριασμό από τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει, κατ' αρχήν, να μεταβάλλεται ως συνέπεια της συμπερίληψης των δραστηριοτήτων θαλάσσιων μεταφορών και θα πρέπει να αφορά όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα επηρεαστούν σε διαφορετικό βαθμό. Ιδίως τα κράτη μέλη που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στη ναυτιλία θα είναι περισσότερο εκτεθειμένα στις επιπτώσεις της επέκτασης. Τα κράτη μέλη με μεγάλο ναυτιλιακό τομέα σε σύγκριση με το σχετικό μέγεθός τους θα επηρεαστούν περισσότερο από την επέκταση του ΣΕΔΕ της ΕΕ στις θαλάσσιες μεταφορές. Επομένως, είναι σκόπιμο να παρασχεθεί πρόσθετη, χρονικά περιορισμένη βοήθεια στα εν λόγω κράτη μέλη με τη μορφή πρόσθετων δικαιωμάτων για τη στήριξη της απαλλαγής των θαλάσσιων δραστηριοτήτων από τις ανθρακούχες εκπομπές και για τις διοικητικές δαπάνες που θα προκύψουν. Η βοήθεια θα πρέπει να θεσπιστεί σταδιακά παράλληλα με τη θέσπιση υποχρεώσεων παράδοσης και, ως εκ τούτου, παράλληλα με τον αυξημένο αντίκτυπο στα εν λόγω κράτη μέλη. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει τη σκοπιμότητα της εν λόγω πρόσθετης βοήθειας, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την ανάπτυξη του αριθμού των ναυτιλιακών εταιρειών που τελούν υπό την ευθύνη των διαφόρων κρατών μελών.

- (22) Το ΣΕΔΕ της ΕΕ θα πρέπει να συμβάλλει σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από θαλάσσιες δραστηριότητες και στην αύξηση της αποδοτικότητας των εν λόγω δραστηριοτήτων. Η χρήση των εσόδων του ΣΕΔΕ της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την προώθηση φιλικών των προς το κλίμα μεταφορών και των δημόσιων μεταφορών σε όλους τους τομείς.
- (23) Η ανανέωση των στόλων πλοίων κατηγορίας πάγου και η ανάπτυξη καινοτόμου τεχνολογίας που μειώνει τις εκπομπές των εν λόγω πλοίων απαιτούν χρόνο και οικονομική υποστήριξη. Επί του παρόντος, ο σχεδιασμός των πλοίων κατηγορίας πάγου που τους επιτρέπει να πλέουν σε συνθήκες πάγου έχει ως αποτέλεσμα τα πλοία αυτά να καταναλώνουν περισσότερα καύσιμα και να παράγουν περισσότερες εκπομπές από ό,τι τα πλοία παρόμοιου μεγέθους που έχουν σχεδιαστεί για να πλέουν μόνο σε ανοικτά ύδατα. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμοστεί μια ουδέτερη ως προς τη σημαία μέθοδος, η οποία θα επιτρέπει τη μείωση, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, των δικαιωμάτων που πρέπει να παραδίδουν οι ναυτιλιακές εταιρείες με βάση την κατηγορία πάγου των πλοίων τους.
- (24) Τα νησιά που δεν έχουν οδική ή σιδηροδρομική σύνδεση με την ηπειρωτική χώρα εξαρτώνται περισσότερο από τις θαλάσσιες μεταφορές από ό,τι οι άλλες περιοχές και εξαρτώνται από τις θαλάσσιες συνδέσεις για τη συνδεσιμότητά τους. Για να βοηθηθούν τα νησιά με μικρό πληθυσμό ώστε να παραμείνουν συνδεδεμένα μετά τη συμπερίληψη των δραστηριοτήτων θαλάσσιων μεταφορών στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί η δυνατότητα ενός κράτους μέλους να ζητήσει προσωρινή παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις παράδοσης δυνάμει της εν λόγω οδηγίας για ορισμένες δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών με νησιά με πληθυσμό μικρότερο από 200 000 μόνιμους κατοίκους.
- (25) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν την προσωρινή εξαίρεση διακρατικής σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας ή διακρατικής υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας μεταξύ δύο κρατών μελών από ορισμένες υποχρεώσεις δυνάμει της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Η εν λόγω δυνατότητα θα πρέπει να περιορίζεται στις συνδέσεις μεταξύ κράτους μέλους χωρίς χερσαία σύνορα με άλλο κράτος μέλος και του γεωγραφικά πλησιέστερου κράτους μέλους, όπως η θαλάσσια σύνδεση μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας, η οποία είναι ανύπαρκτη εδώ και περισσότερες από δύο δεκαετίες. Η εν λόγω προσωρινή παρέκκλιση θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση της επιτακτικής ανάγκης για παροχή υπηρεσίας γενικού συμφέροντος και διασφάλιση της συνδεσιμότητας, καθώς και της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.
- (26) Λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και των μόνιμων περιορισμών των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ένωσης, όπως αναγνωρίζονται στο άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και δεδομένης της μεγάλης εξάρτησής τους από τις θαλάσσιες μεταφορές, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διατήρηση της προσβασιμότητας των εν λόγω περιοχών και της αποτελεσματικής συνδεσιμότητάς τους μέσω των θαλάσσιων μεταφορών. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να προβλεφθεί προσωρινή παρέκκλιση από ορισμένες υποχρεώσεις δυνάμει της οδηγίας 2003/87/ΕΚ για τις εκπομπές από δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών μεταξύ λιμένα που βρίσκεται σε εξόχως απόκεντρη περιοχή κράτους μέλους και λιμένα που βρίσκεται στο ίδιο κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των λιμένων που βρίσκονται στην ίδια εξόχως απόκεντρη περιοχή και σε άλλη εξόχως απόκεντρη περιοχή του ίδιου κράτους μέλους.
- (27) Οι διατάξεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ όσον αφορά τις δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών θα πρέπει να επανεξετάζονται τακτικά υπό το πρίσμα των μελλοντικών διεθνών εξελίξεων και των προσαρτημάτων που καταβάλλονται για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, συμπεριλαμβανομένου του δεύτερου παγκόσμιου απολογισμού το 2028 και, στη συνέχεια, των επακόλουθων παγκόσμιων απογραφών ανά πενταετία, με σκοπό την ενημέρωση των διαδοχικών εθνικά καθορισμένων συνεισφορών. Οι εν λόγω διατάξεις θα πρέπει να επανεξετάζονται σε περίπτωση έγκρισης από τον ΔΝΟ ενός παγκόσμιου αγορακεντρικού μέτρου για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις θαλάσσιες μεταφορές. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός 18 μηνών από την έγκριση του εν λόγω μέτρου και προτού τεθεί σε λειτουργία. Στην εν λόγω έκθεση, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει το εν λόγω παγκόσμιο αγορακεντρικό μέτρο όσον αφορά τη φιλοδοξία του υπό το πρίσμα των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, τη συνολική περιβαλλοντική ακεραιότητά του, μεταξύ άλλων σε σύγκριση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ που καλύπτουν τις θαλάσσιες μεταφορές, και κάθε ζήτημα που σχετίζεται με τη συνοχή του ΣΕΔΕ της ΕΕ και του εν λόγω μέτρου. Ειδικότερα η Επιτροπή στην έκθεσή της θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το επίπεδο συμμετοχής στο εν λόγω παγκόσμιο αγορακεντρικό μέτρο, την εκτελεσιμότητά του, τη διαφάνεια, τις κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, τις διαδικασίες για τη δημόσια συμμετοχή, την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών, τα μητρώα και τη λογοδοσία. Κατά περίπτωση, η έκθεση θα πρέπει να συνοδεύεται από νομοδεδειγμένη πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ κατά τρόπο που συνάδει με τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119, και με στόχο τη διατήρηση της περιβαλλοντικής ακεραιότητας και της αποτελεσματικότητας της δράσης της Ένωσης για το κλίμα, ώστε να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ της εφαρμογής του παγκόσμιου αγορακεντρικού μέτρου και του ΣΕΔΕ της ΕΕ, αποφεύγοντας παράλληλα κάθε σημαντική διπλή επιβάρυνση, και, ως εκ τούτου, υπενθυμίζοντας την αρμοδιότητα της Ένωσης να ρυθμίζει το μερίδιό της στις εκπομπές από διεθνείς ναυτιλιακούς πλόες, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της συμφωνίας του Παρισιού.

- (28) Λόγω του αυξημένου κόστους της ναυτιλίας που συνεπάγεται η επέκταση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ στις δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών, υπάρχει, ελλείψει παγκόσμιου αγορακεντρικού μέτρου, κίνδυνος αποφυγής. Οι κατάπλοι αποφυγής σε λιμένες εκτός της Ένωσης και η μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων μεταφόρτωσης σε λιμένες εκτός της Ένωσης όχι μόνο θα μειώσουν τα περιβαλλοντικά οφέλη της εσωτερικευσης του κόστους των εκπομπών από δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών, αλλά ενδέχεται επίσης να οδηγήσουν σε πρόσθετες εκπομπές λόγω της επιπλέον απόστασης που διανύεται για την αποφυγή των απαιτήσεων της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Κατά συνέπεια, είναι σκόπιμο να εξαιρεθούν από τον ορισμό του «λιμένα κατάπλου» ορισμένες στάσεις σε λιμένες εκτός Ένωσης. Η εξαίρεση αυτή θα πρέπει να στοχεύει λιμένες που βρίσκονται κοντά στην Ένωση και έχουν, άρα, τον μεγαλύτερο κίνδυνο για ελλειμισμό αποφυγής. Το όριο των 300 ναυτικών μιλίων από λιμένα που υπάγεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους συνιστά αναλογική αντίδραση στη συμπεριφορά αποφυγής, αντισταθμίζοντας την πρόσθετη επιβάρυνση και τον κίνδυνο αποφυγής. Επιπλέον, η εξαίρεση από τον ορισμό του «λιμένα κατάπλου» θα πρέπει να ισχύει μόνο σε στάσεις πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων σε ορισμένους λιμένες εκτός Ένωσης, όπου η μεταφόρτωση εμπορευματοκιβωτίων αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος της κυκλοφορίας εμπορευματοκιβωτίων. Για τις εν λόγω μεταφορές, ο κίνδυνος αποφυγής, ελλείψει μέτρων μετριασμού, συνιστάται επίσης στη μετατόπιση των κόμβων μεταφόρτωσης σε λιμένες εκτός της Ένωσης, επιδεινώνοντας τις συνέπειες της αποφυγής. Για να εξασφαλιστούν η αναλογικότητα του μέτρου και ότι οδηγεί σε ίση μεταχείριση, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα μέτρα σε τρίτες χώρες που έχουν ισοδύναμο αποτέλεσμα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ.
- (29) Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάσει τη λειτουργία της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σε σχέση με τις δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών υπό το πρίσμα της εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, μεταξύ άλλων εντοπίζοντας συμπεριφορές αποφυγής ώστε να προλαμβάνει τέτοιες συμπεριφορές εγκαίρως, και στη συνέχεια θα πρέπει να προτείνει μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της εν λόγω οδηγίας. Το μέτρο αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει αυξημένες απαιτήσεις παράδοσης για πλοίες όπου ο κίνδυνος αποφυγής είναι υψηλότερος, όπως από και προς λιμένα που βρίσκεται κοντά στην Ένωση, σε τρίτη χώρα που δεν έχει θεσπίσει μέτρα παρόμοια με την οδηγία 2003/87/ΕΚ.
- (30) Οι εκπομπές από πλοία ολικής χωρητικότητας κάτω των 5 000 τόνων αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 15 % των εκπομπών από πλοία, λαμβανομένου υπόψη του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, αλλά εκπέμπονται από μεγάλο αριθμό πλοίων. Για λόγους διοικητικής πρακτικής, είναι πρόωρη η συμπερίληψη πλοίων ολικής χωρητικότητας κάτω των 5 000 τόνων στο ΣΕΔΕ της ΕΕ από την έναρξη της συμπερίληψης των θαλάσσιων μεταφορών, αλλά η συμπερίληψή τους μελλοντικά θα βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του ΣΕΔΕ της ΕΕ και δυνητικά θα περιορίσει τη συμπεριφορά αποφυγής με τη χρήση πλοίων ολικής χωρητικότητας κάτω από το όριο των 5 000 τόνων. Επομένως, το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2026, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, στην οποία θα πρέπει να εξετάσει τη σκοπιμότητα και τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις της συμπερίληψης στην οδηγία 2003/87/ΕΚ εκπομπών από πλοία ολικής χωρητικότητας κάτω των 5 000 τόνων, συμπεριλαμβανομένων των πλοίων υπεράκτιας δραστηριότητας.
- (31) Το πρόσωπο ή ο οργανισμός που έχει την ευθύνη για τη συμμόρφωση με το ΣΕΔΕ της ΕΕ θα πρέπει να είναι η ναυτιλιακή εταιρεία, η οποία ορίζεται ως ο πλοιοκτήτης ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός ή πρόσωπο, όπως ο διαχειριστής ή ο ναυλωτής γυμνού πλοίου, στο οποίο ο πλοιοκτήτης έχει αναθέσει την ευθύνη της διαχείρισης του πλοίου και το οποίο, με την ανάληψη της εν λόγω ευθύνης, συμφώνησε να αναλάβει όλα τα καθήκοντα και τις ευθύνες που επιβάλλει ο διεθνής κώδικας διαχείρισης για την ασφαλή λειτουργία των πλοίων και την πρόληψη της ρύπανσης. Ο ορισμός αυτός βασίζεται στον ορισμό της «εταιρείας» στο άρθρο 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/757 και είναι σύμφωνος με το παγκόσμιο σύστημα συλλογής δεδομένων που θεσπίστηκε το 2016 από τον ΔΝΟ.
- (32) Οι εκπομπές από πλοίο εξαρτώνται, μεταξύ άλλων, από τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης του πλοίου που λαμβάνει ο πλοιοκτήτης, και από τα καύσιμα, το μεταφερόμενο φορτίο και τη διαδρομή και την ταχύτητα του πλοίου που μπορεί να τελεί υπό τον έλεγχο οντότητας διαφορετικής από τον πλοιοκτήτη. Οι ευθύνες για την αγορά καυσίμων ή τη λήψη επιχειρησιακών αποφάσεων που επηρεάζουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου του πλοίου μπορούν να αναληφθούν από οντότητα διαφορετική από τη ναυτιλιακή εταιρεία βάσει συμβατικής ρύθμισης. Κατά τη στιγμή της διαπραγμάτευσης σύμβασης, δεν θα είναι γνωστές ιδίως οι τελευταίες πτυχές και, ως εκ τούτου, θα είναι αβέβαιες οι τελικές εκπομπές από το πλοίο που καλύπτονται από την οδηγία 2003/87/ΕΚ. Ωστόσο, εκτός εάν το κόστος του άνθρακα μετακυλιστεί στην οντότητα που εκμεταλλεύεται το πλοίο, τα κίνητρα για την εφαρμογή επιχειρησιακών μέτρων για την εξοικονόμηση καυσίμων θα είναι περιορισμένα. Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και για να ενθαρρυνθεί η θέσπιση μέτρων αποδοτικότητας και η χρήση καθαρότερων καυσίμων, η ναυτιλιακή εταιρεία θα πρέπει, ως εκ τούτου, να έχει το δικαίωμα, βάσει του εθνικού δικαίου, να ζητήσει αποζημίωση για τις δαπάνες που προκύπτουν από την παράδοση δικαιωμάτων από την οντότητα που είναι άμεσα υπεύθυνη για τις αποφάσεις που επηρεάζουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου του πλοίου.

Μολονότι ένας τέτοιος μηχανισμός αποζημίωσης θα μπορούσε να υπόκειται σε συμβατική ρύθμιση, τα κράτη μέλη, για να μειώσουν τις διοικητικές δαπάνες, θα πρέπει να μην υποχρεούνται να διασφαλίζουν ή να ελέγχουν την ύπαρξη τέτοιων συμβάσεων, αλλά αντ' αυτού να προβλέπουν, στο εθνικό δίκαιο, νόμιμο δικαίωμα αποζημίωσης της ναυτιλιακής εταιρείας και την αντίστοιχη πρόσβαση στη δικαιοσύνη για την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος. Για τους ίδιους λόγους, το εν λόγω δικαίωμα, συμπεριλαμβανομένης κάθε πιθανής διαφοράς μεταξύ της ναυτιλιακής εταιρείας και της οντότητας που εκμεταλλεύεται το πλοίο σχετικά με την αποζημίωση, δεν θα πρέπει να θίγει τις υποχρεώσεις της ναυτιλιακής εταιρείας έναντι της διαχειριστικής αρχής ναυτιλιακής εταιρείας ή τα μέτρα επιβολής που ενδέχεται να είναι αναγκαία κατά της εν λόγω εταιρείας, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση της εν λόγω εταιρείας με την οδηγία 2003/87/ΕΚ. Ταυτόχρονα, δεδομένου ότι ο σκοπός που εξυπηρετείται από τη διάταξη σχετικά με το δικαίωμα αποζημίωσης συνδέεται στενά με την Ένωση, ιδίως όσον αφορά τη συμμόρφωση μιας ναυτιλιακής εταιρείας έναντι συγκεκριμένου κράτους μέλους με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία, είναι σημαντικό το εν λόγω δικαίωμα να τηρείται σε ολόκληρη την Ένωση, σε όλες τις συμβατικές σχέσεις που επιτρέπουν σε άλλη οντότητα εκτός του πλοιοκτήτη να καθορίζει το μεταφερόμενο φορτίο ή τη διαδρομή και την ταχύτητα του πλοίου, κατά τρόπο που να διασφαλίζει τον ανόθευτο ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει διατάξεις που εμποδίζουν τα μέρη των εν λόγω συμβατικών συμφωνιών να παρακάμπτουν το δικαίωμα αποζημίωσης με τη συμπεριληψη ρήτρας επιλογής δικαίου.

- (33) Για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος των ναυτιλιακών εταιρειών, θα πρέπει ένα κράτος μέλος να είναι υπεύθυνο για κάθε ναυτιλιακή εταιρεία. Η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύσει αρχικό κατάλογο ναυτιλιακών εταιρειών που ασκούσαν δραστηριότητα θαλάσσιων μεταφορών που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ, ο οποίος θα προσδιορίζει τη διαχειριστική αρχή για κάθε ναυτιλιακή εταιρεία. Ο κατάλογος θα πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά και κάθε δύο χρόνια τουλάχιστον, έτσι ώστε οι ναυτιλιακές εταιρείες να ανατίθενται εκ νέου σε άλλη τέτοια διαχειριστική αρχή κατά περίπτωση. Για ναυτιλιακές εταιρείες εγγεγραμμένες σε κράτος μέλος, η διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας θα πρέπει να είναι το εν λόγω κράτος μέλος. Για ναυτιλιακές εταιρείες εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα, η διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας θα πρέπει να είναι το κράτος μέλος στο οποίο η ναυτιλιακή εταιρεία είχε τον μεγαλύτερο αριθμό κατάπλων από πλοίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ κατά τα τέσσερα τελευταία έτη παρακολούθησης. Για ναυτιλιακές εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες σε τρίτη χώρα οι οποίες δεν εκτέλεσαν κανέναν πλου που να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ κατά τα τέσσερα τελευταία έτη παρακολούθησης, η διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας θα πρέπει να είναι το κράτος μέλος όπου πλοίο της ναυτιλιακής εταιρείας ξεκίνησε ή τερμάτισε τον πρώτο του πλου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας. Η Επιτροπή θα πρέπει ανά διετία να εκδίδει και να επικαιροποιεί, κατά περίπτωση, κατάλογο των ναυτιλιακών εταιρειών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, ο οποίος θα προσδιορίζει τη διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας. Για να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των ναυτιλιακών εταιρειών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν εναρμονισμένους κανόνες για τη διαχείριση των ναυτιλιακών εταιρειών για τις οποίες είναι υπεύθυνα, σύμφωνα με λεπτομερείς κανόνες που θα θεσπιστούν από την Επιτροπή.
- (34) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι ναυτιλιακές εταιρείες τις οποίες διαχειρίζονται συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Σε περίπτωση που μια ναυτιλιακή εταιρεία δεν συμμορφώνεται με τις εν λόγω απαιτήσεις και όταν άλλα μέτρα εφαρμογής της διαχειριστικής αρχής ναυτιλιακής εταιρείας δεν εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δρουν με αλληλεγγύη. Ως έσχατη λύση, τα κράτη μέλη εκτός από το κράτος μέλος του οποίου τη σημαία φέρει το πλοίο, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αρνούνται την είσοδο σε πλοία τα οποία βρίσκονται υπό την ευθύνη της εν λόγω ναυτιλιακής εταιρείας, και το κράτος μέλος του οποίου τη σημαία φέρει το πλοίο θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα κράτησης του εν λόγω πλοίου.
- (35) Οι ναυτιλιακές εταιρείες θα πρέπει να παρακολουθούν και να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τα συγκεντρωτικά δεδομένα για τις εκπομπές τους από δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών σε επίπεδο εταιρείας, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/757. Οι εκθέσεις σχετικά με τα συγκεντρωτικά δεδομένα για τις εκπομπές σε επίπεδο εταιρείας θα πρέπει να επαληθεύονται σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στον εν λόγω κανονισμό. Κατά τη διενέργεια επαληθεύσεων σε επίπεδο εταιρείας, ο ελεγκτής δεν θα πρέπει να επαληθεύει τις εκθέσεις εκπομπών σε επίπεδο πλοίου ή τις εκθέσεις σε επίπεδο πλοίου σε περίπτωση αλλαγής εταιρείας, καθώς οι εν λόγω εκθέσεις σε επίπεδο πλοίου θα έχουν ήδη επαληθευτεί.
- (36) Βάσει εμπειριών από ανάλογες εργασίες που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (ΕΟΑΘ) ή άλλος σχετικός οργανισμός θα πρέπει, κατά περίπτωση και σύμφωνα με την εντολή του, να βοηθά την Επιτροπή και τις διαχειριστικές αρχές ναυτιλιακής εταιρείας σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Λόγω της εμπειρίας του στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2015/757 και των εργαλείων ΠΠ που διαθέτει, ο ΕΟΑΘ θα πρέπει να συνδράμει τις διαχειριστικές αρχές ναυτιλιακής εταιρείας, ιδίως όσον αφορά την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών που παράγονται από δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, διευκολύνοντας την ανταλλαγή πληροφοριών ή αναπτύσσοντας κατευθυντήριες γραμμές και κριτήρια. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον ΕΟΑΘ, θα

πρέπει να προσπαθήσει να αναπτύξει κατάλληλα εργαλεία παρακολούθησης, καθώς και κατευθύνσεις για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό των δραστηριοτήτων επαλήθευσης και επιβολής που σχετίζονται με την εφαρμογή της οδηγίας 2003/87/ΕΚ στις θαλάσσιες μεταφορές. Στο μέτρο του δυνατού, τα εργαλεία αυτά θα πρέπει να τίθενται στη διάθεση των κρατών μελών και των ελεγκτών για την καλύτερη διασφάλιση της αυστηρής εφαρμογής των εθνικών μέτρων μεταφοράς της οδηγίας 2003/87/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο.

- (37) Παράλληλα με την έκδοση της παρούσας οδηγίας, ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/757 τροποποιείται ώστε να προβλέπει κανόνες παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης που είναι απαραίτητοι για την επέκταση του ΣΕΔΕ της ΕΕ στις δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών και να προβλέπει την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών πρόσθετων αερίων του θερμοκηπίου και των εκπομπών από πρόσθετους τύπων πλοίων.
- (38) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/2392 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹³⁾ τροποποίησε το άρθρο 12 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ έτσι ώστε να επιτρέπεται σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης να χρησιμοποιούν όλα τα δικαιώματα που εκδίδονται. Η απαίτηση να περιλαμβάνουν οι άδειες εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου την υποχρέωση παράδοσης δικαιωμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο ε) της εν λόγω οδηγίας, θα πρέπει να προσαρμοστεί αναλόγως.
- (39) Η επίτευξη του στόχου της Ένωσης για μείωση των εκπομπών έως το 2030 θα απαιτήσει μείωση των εκπομπών των τομέων που καλύπτονται από το ΣΕΔΕ της ΕΕ κατά 62 % σε σύγκριση με το 2005. Η ποσότητα δικαιωμάτων του ΣΕΔΕ της ΕΕ σε επίπεδο Ένωσης χρειάζεται να μειωθεί έτσι ώστε να δημιουργηθεί το αναγκαίο μακροπρόθεσμο τιμολογιακό μήνυμα για τις ανθρακούχες εκπομπές και η αναγκαία ώθηση για αυτόν τον βαθμό απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές. Η συνολική ποσότητα δικαιωμάτων θα πρέπει να μειωθεί το 2024 και το 2026, ώστε να ευθυγραμμιστεί περισσότερο με τις πραγματικές εκπομπές. Επιπλέον, ο συντελεστής γραμμικής μείωσης θα πρέπει να αυξηθεί το 2024 και το 2028, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη συμπερίληψη των εκπομπών από τις θαλάσσιες μεταφορές. Η απότομη πορεία των ανώτατων ορίων που θα προκύψει από τις εν λόγω αλλαγές θα οδηγήσει σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα σωρευτικών μειώσεων των εκπομπών έως το 2030 από ό, τι θα είχε επιτευχθεί σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/410. Τα αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ένταξη των θαλασίων μεταφορών θα πρέπει να προέρχονται από τις εκπομπές από δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών που αναφέρονται στο άρθρο 3ζα της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και υποβάλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/757 για το 2018 και το 2019 στην Ένωση και στα κράτη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών, προσαρμοσμένα, από το 2021 έως το 2024, με τον γραμμικό συντελεστή μείωσης για το έτος 2024. Ο γραμμικός συντελεστής μείωσης θα πρέπει να εφαρμοστεί το 2024 στην αύξηση της ποσότητας δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης κατά το εν λόγω έτος.
- (40) Η επίτευξη του αυξημένου επιπέδου φιλοδοξίας για το κλίμα θα απαιτήσει τη διάθεση σημαντικών δημόσιων και ιδιωτικών πόρων από την Ένωση και από τα κράτη μέλη αποκλειστικά για την κλιματική μετάβαση. Για να συμπληρωθούν και να ενισχυθούν οι σημαντικές δαπάνες που σχετίζονται με το κλίμα στον προϋπολογισμό της Ένωσης, όλα τα έσοδα από πλειστηριασμούς που δεν αποδίδονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης με τη μορφή ιδίων πόρων, ή η ισοδύναμη οικονομική αξία τέτοιων εσόδων από πλειστηριασμούς, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για σκοπούς που σχετίζονται με το κλίμα, με εξαίρεση τα έσοδα που χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση του έμμεσου κόστους ανθρακούχων εκπομπών. Ο κατάλογος των σκοπών που σχετίζονται με το κλίμα στο άρθρο 10 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ θα πρέπει να επεκταθεί ώστε να καλύπτει πρόσθετους σκοπούς με θετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει χρήση για χρηματοδοτική στήριξη για την αντιμετώπιση κοινωνικών πτυχών σε νοικοκυριά χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος μέσω της μείωσης των στρεβλωτικών φόρων και των στοχευμένων μειώσεων των δασμών και των τελών για την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν ετησίως έκθεση σχετικά με τη χρήση των εσόδων από πλειστηριασμούς σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁾, προσδιορίζοντας, κατά περίπτωση και όπου χρειάζεται, ποια έσοδα και ποιες δράσεις χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα και των εδαφικών τους σχεδίων δικαίως μετάβασης.

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2392 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2017, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ για τη συνέχιση των ισχυόντων περιορισμών του πεδίου εφαρμογής για τις αεροπορικές δραστηριότητες και για την προετοιμασία για την εφαρμογή ενός παγκόσμιου αγορακεντρικού μέτρου από το 2021 (ΕΕ L 350 της 29.12.2017, σ. 7).

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

- (41) Τα έσοδα των κρατών μελών από πλειστηριασμούς θα αυξηθούν ως αποτέλεσμα της ένταξης των θαλασσιών μεταφορών στο ΣΕΔΕ της ΕΕ. Επομένως, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να αυξήσουν τη χρήση των εσόδων του ΣΕΔΕ της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, ώστε να συμβάλουν στην προστασία, την αποκατάσταση και την καλύτερη διαχείριση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, ιδίως των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών.
- (42) Απαιτούνται σημαντικοί χρηματοδοτικοί πόροι για την υλοποίηση των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού στις αναπτυσσόμενες χώρες και το σύμφωνο της Γλασκώβης για το κλίμα προτρέπει τις ανεπτυγμένες χώρες που είναι συμβαλλόμενα μέρη να αυξήσουν επειγόντως και σημαντικά την παροχή χρηματοδότησης για το κλίμα. Στα συμπεράσματά του σχετικά με τις προετοιμασίες για τη 27η διάσκεψη των μερών της UNFCCC (COP 27), το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη της συνεισφέρουν περισσότερο στη διεθνή δημόσια χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και έχουν υπερδιπλασιάσει τη συνεισφορά τους στη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με σκοπό τη στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών από το 2013. Στα εν λόγω συμπεράσματα, το Συμβούλιο ανανεώνει, επίσης, τη σθεναρή δέσμευση που έχουν αναλάβει η Ένωση και τα κράτη μέλη της να συνεχίσουν να αυξάνουν τις διεθνείς χρηματοδοτικές ροές για την επίτευξη του στόχου των ανεπτυγμένων χωρών, με τον οποίο επιδιώκεται η κινητοποίηση τουλάχιστον 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ ετησίως το συντομότερο δυνατόν και έως και το 2025 από ευρύ φάσμα πηγών, και προσδοκά να επιτευχθεί ο στόχος το 2023.
- (43) Για την αντιμετώπιση των διανεμητικών και κοινωνικών επιπτώσεων της μετάβασης στα κράτη μέλη χαμηλού εισοδήματος, θα πρέπει να χρησιμοποιείται πρόσθετο ποσό ίσο με 2,5 % της ποσότητας δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης από το 2024 έως το 2030 για τη χρηματοδότηση της ενεργειακής μετάβασης των κρατών μελών με κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) κάτω από το 75 % του μέσου όρου της Ένωσης κατά τα έτη 2016 έως 2018, μέσω του Ταμείου Εκσυγχρονισμού που αναφέρεται στο άρθρο 10δ της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.
- (44) Τα δικαιούχα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τους πόρους που διατίθενται στο Ταμείο Εκσυγχρονισμού για τη χρηματοδότηση επενδύσεων στις οποίες εμπλέκονται γειτονικές παραμεθόριες περιοχές της Ένωσης, όταν αυτό είναι σημαντικό για την ενεργειακή μετάβαση των δικαιούχων κρατών μελών.
- (45) Θα πρέπει να παρασχεθούν περαιτέρω κίνητρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω χρήσης οικονομικά αποδοτικών τεχνικών. Για τον σκοπό αυτό, η δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής σε σταθερές εγκαταστάσεις από το 2026 και μετά θα πρέπει να εξαρτάται από επενδύσεις σε τεχνικές για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και τη μείωση των εκπομπών, ιδίως για τους μεγάλους χρήστες ενέργειας. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η εφαρμογή της εν λόγω αρεσιμότητας δεν θέτει σε κίνδυνο τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού, την περιβαλλοντική ακεραιότητα ή την ίση μεταχείριση των εγκαταστάσεων σε ολόκληρη την Ένωση. Επομένως, η Επιτροπή θα πρέπει, με την επιφύλαξη των κανόνων που ισχύουν δυνάμει της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁵⁾, να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας για την αντιμετώπιση κάθε ζητήματος που εντοπίζεται ιδίως σχετικά με τις προαναφερθείσες αρχές και να προβλέπει διοικητικούς απλούς κανόνες για την εφαρμογή της αρεσιμότητας. Οι εν λόγω κανόνες θα πρέπει να αποτελούν μέρος των γενικών κανόνων για τη δωρεάν κατανομή, χρησιμοποιώντας την καθιερωμένη διαδικασία για τα εθνικά μέτρα εφαρμογής, και να προβλέπουν χρονοδιαγράμματα, κριτήρια για την αναγνώριση των εφαρμοζόμενων μέτρων ενεργειακής απόδοσης, καθώς και εναλλακτικά μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Επιπλέον, τα κίνητρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω για εγκαταστάσεις με υψηλές εντάσεις εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Για τον σκοπό αυτό, από το 2026 και μετά, η δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής σε 20 % σταθερές εγκαταστάσεις με τις υψηλότερες εντάσεις εκπομπών στο πλαίσιο ενός δεδομένου δείκτη αναφοράς προϊόντος θα πρέπει επίσης να εξαρτάται από την κατάρτιση και την εφαρμογή σχεδίων κλιματικής ουδετερότητας.
- (46) Ο μηχανισμός συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΜΣΠΑ), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/956 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁶⁾, προορίζεται να αντικαταστήσει τους μηχανισμούς που θεσπίστηκαν βάσει της οδηγίας 2003/87/ΕΚ για την πρόληψη του κινδύνου διαρροής άνθρακα. Στον βαθμό που οι τομείς και υποτομείς καλύπτονται από το εν λόγω μέτρο, δεν θα πρέπει να λαμβάνουν δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων. Ωστόσο, χρειάζεται μια μεταβατική σταδιακή κατάργηση των δωρεάν δικαιωμάτων προκειμένου να δοθεί στους παραγωγούς, εισαγωγείς και εμπόρους η δυνατότητα να προσαρμοστούν στο νέο καθεστώς. Η μείωση της δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων θα πρέπει να υλοποιηθεί με εφαρμογή συντελεστή στη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων για τους τομείς που εμπίπτουν στον CBAM, κατά τη σταδιακή εισαγωγή του CBAM. Ο συντελεστής ΜΣΠΑ θα πρέπει να ισούται με 100 % για την περίοδο μεταξύ της έναρξης ισχύος του εν λόγω κανονισμού και του τέλους του 2025, και με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 2 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού, θα πρέπει να ισούται με 97,5 % το 2026, 95 % το 2027, 90 % το 2028, 77,5 % το 2029, 51,5 % το 2030, 39 % το 2031, 26,5 % το 2032 και 14 % το 2033. Από το 2034, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται συντελεστής ΜΣΠΑ.

⁽¹⁵⁾ Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1).

⁽¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/956 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη θέσπιση μηχανισμού συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (βλέπε σελίδα 52 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

Οι σχετικές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων θα πρέπει να προσαρμοστούν αναλόγως για τους τομείς και υποτομείς που καλύπτονται από τον CBAM. Η δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων που δεν θα παρέχεται πλέον στους τομείς CBAM με βάση αυτόν τον υπολογισμό («ζήτηση CBAM») θα προστεθεί στο Ταμείο Καινοτομίας, για υποστήριξη της καινοτομίας στις τεχνολογίες χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, δέσμευσης και χρήσης διοξειδίου του άνθρακα (CCU), δέσμευσης, μεταφοράς και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς (CCS), ανανεώσιμης ενέργειας και αποθήκευσης της ενέργειας, κατά τρόπο που να συμβάλλει στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε έργα στους τομείς του ΜΣΠΑ. Για να τηρηθεί η αναλογία της δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων που διατίθενται στους τομείς εκτός CBAM, το τελικό ποσό που πρέπει να αφαιρεθεί από τη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων και να διατεθεί στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας θα πρέπει να υπολογίζεται βάσει της αναλογίας που αντιπροσωπεύει η ζήτηση CBAM σε σχέση με τις ανάγκες δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων όλων των τομέων που λαμβάνουν δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων.

- (47) Προκειμένου να μετριαστούν οι δυνητικοί κίνδυνοι διαρροής άνθρακα που σχετίζονται με εμπορεύματα που υπόκεινται στον ΜΣΠΑ και παράγονται στην Ένωση για εξαγωγή σε τρίτες χώρες που δεν εφαρμόζουν το ΣΕΔΕ της ΕΕ ή παρόμοιο μηχανισμό τιμολόγησης των ανθρακούχων εκπομπών, θα πρέπει να διενεργηθεί αξιολόγηση πριν από το τέλος της μεταβατικής περιόδου δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/956. Όταν η εν λόγω αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει τέτοιος κίνδυνος διαρροής άνθρακα, η Επιτροπή θα πρέπει, κατά περίπτωση, να υποβάλει νομοθετική πρόταση για την αντιμετώπιση του εν λόγω κινδύνου διαρροής άνθρακα κατά τρόπο που να συμμορφώνεται με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τα έσοδα από πλειστηριασμούς για την αντιμετώπιση τυχόν υπολειπόμενου κινδύνου διαρροής άνθρακα στους τομείς του ΜΣΠΑ και σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Όταν τα δικαιώματα που προέρχονται από μείωση της δωρεάν κατανομής κατ' εφαρμογή των κανόνων αιρεσιμότητας δεν χρησιμοποιούνται πλήρως για την εξαίρεση των εγκαταστάσεων με τη χαμηλότερη ένταση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη διατομεακή διόρθωση, το 50 % των εν λόγω υπολειπόμενων δικαιωμάτων θα πρέπει να προστίθεται στο Ταμείο Καινοτομίας. Το υπόλοιπο 50 % θα πρέπει να τίθεται σε πλειστηριασμό εξ ονόματος των κρατών μελών και τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τα έσοδα από τον εν λόγω πλειστηριασμό για την αντιμετώπιση τυχόν υπολειπόμενου κινδύνου διαρροής άνθρακα στους τομείς ΜΣΠΑ.
- (48) Προκειμένου να αντικατοπτρίζεται καλύτερα η τεχνολογική πρόοδος, εξασφαλίζοντας παράλληλα κίνητρα μείωσης των εκπομπών και επιβραβεύοντας κατάλληλα την καινοτομία, η ελάχιστη προσαρμογή των τιμών των δεικτών αναφοράς θα πρέπει να αυξηθεί από 0,2 % σε 0,3 % ετησίως, και η μέγιστη προσαρμογή θα πρέπει να αυξηθεί από 1,6 % σε 2,5 % ετησίως. Για την περίοδο από το 2026 έως το 2030, οι τιμές των δεικτών αναφοράς θα πρέπει συνεπώς να προσαρμόζονται εντός εύρους 6 % έως 50 % σε σύγκριση με την τιμή που ίσχυε κατά την περίοδο από το 2013 έως το 2020. Προκειμένου να εξασφαλιστεί προβλεψιμότητα για τις εγκαταστάσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδώσει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των αναθεωρημένων τιμών δεικτών αναφοράς για τη δωρεάν κατανομή το συντομότερο δυνατόν πριν από την έναρξη της περιόδου από το 2026 έως το 2030.
- (49) Για να δοθούν κίνητρα για νέες ρηξικέλευθες τεχνολογίες στη χαλυβουργία και για να αποφευχθεί η σημαντικά δυσανάλογη μείωση της τιμής του δείκτη αναφοράς και υπό το πρίσμα της ιδιαίτερης κατάστασης της χαλυβουργίας, όπως η υψηλή ένταση εκπομπών και η διάρθρωση της διεθνούς και ενωσιακής αγοράς, είναι αναγκαίο να εξαιρεθούν από τον υπολογισμό της τιμής του δείκτη αναφοράς θερμού μετάλλου για την περίοδο από το 2026 έως το 2030 οι εγκαταστάσεις που λειτουργούσαν κατά την περίοδο αναφοράς από το 2021 έως το 2022 και οι οποίες διαφορετικά θα περιλαμβάνονταν στον εν λόγω υπολογισμό λόγω της επανεξέτασης του ορισμού του δείκτη αναφοράς προϊόντος για το θερμό μέταλλο.
- (50) Για να ανταμείβονται οι χώρες με τις καλύτερες επιδόσεις και η καινοτομία, οι εγκαταστάσεις των οποίων τα επίπεδα εκπομπών αερίων θερμοκηπίου είναι χαμηλότερα από τον μέσο όρο του 10 % των αποδοτικότερων εγκαταστάσεων βάσει ενός δεδομένου δείκτη αναφοράς θα πρέπει να εξαιρούνται από την εφαρμογή του διατομεακού διορθωτικού συντελεστή. Τα δικαιώματα που δεν κατανέμονται λόγω μείωσης της δωρεάν κατανομής κατ' εφαρμογή των κανόνων αιρεσιμότητας θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την κάλυψη του ελλείμματος στη μείωση της δωρεάν κατανομής που προκύπτει από τον αποκλεισμό των φορέων με τις βέλτιστες επιδόσεις από την εφαρμογή του διατομεακού διορθωτικού συντελεστή.
- (51) Προκειμένου να επιταχυνθεί η απαλλαγή της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές, με παράλληλη ενίσχυση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας της Ένωσης, θα πρέπει να διατεθούν στο Ταμείο Καινοτομίας επιπλέον 20 εκατομμύρια δικαιώματα από την ποσότητα που θα μπορούσε διαφορετικά να καταμετρηθεί δωρεάν και επιπλέον 5 εκατομμύρια δικαιώματα από την ποσότητα που θα μπορούσε διαφορετικά να τεθεί σε πλειστηριασμό. Κατά την επανεξέταση του χρόνου και της αλληλουχίας των πλειστηριασμών για το Ταμείο Καινοτομίας που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1031/2010 της Επιτροπής⁽¹⁷⁾ ενόψει των αλλαγών που εισάγονται με την παρούσα οδηγία, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να διαθέσει μεγαλύτερα ποσά πόρων κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής της αναθεωρημένης οδηγίας 2003/87/ΕΚ, ώστε να ενισχυθεί η απαλλαγή των σχετικών τομέων από τις ανθρακούχες εκπομπές.

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1031/2010 της Επιτροπής, της 12ης Νοεμβρίου 2010, για τον χρόνο διεξαγωγής, τη διαχείριση και τις λοιπές πτυχές των πλειστηριασμών δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου κατ' εφαρμογή της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 302 της 18.11.2010, σ. 1).

- (52) Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της καινοτομίας είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119. Σε επίπεδο Ένωσης, οι αναγκαίες προσπάθειες έρευνας και καινοτομίας υποστηρίζονται, μεταξύ άλλων, μέσω του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», το οποίο περιλαμβάνει σημαντική χρηματοδότηση και νέα μέσα για τους τομείς που εμπίπτουν στο ΣΕΔΕ της ΕΕ. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει να επιδιώξει συνέργειες με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και, κατά περίπτωση, με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης.
- (53) Το Ταμείο Καινοτομίας θα πρέπει να στηρίζει καινοτόμες τεχνικές, διαδικασίες και τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένης της κλιμάκωσης των εν λόγω τεχνικών, διαδικασιών και τεχνολογιών, με σκοπό την ευρεία ανάπτυξη τους σε ολόκληρη την Ένωση. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ρηξικέλευθη καινοτομία κατά την επιλογή των έργων που υποστηρίζονται μέσω επιχορηγήσεων.
- (54) Το πεδίο εφαρμογής του Ταμείου Καινοτομίας που αναφέρεται στο άρθρο 10α παράγραφος 8 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ θα πρέπει να επεκταθεί για τη στήριξη της καινοτομίας σε τεχνολογίες και διαδικασίες χαμηλών και μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών που αφορούν την κατανάλωση καυσίμων στους τομείς των κτιρίων και των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των συλλογικών τρόπων μεταφοράς, όπως οι δημόσιες μεταφορές και οι υπηρεσίες πούλμαν. Επιπλέον, το Ταμείο Καινοτομίας θα πρέπει να χρησιμεύει για τη στήριξη επενδύσεων για την απαλλαγή των θαλάσσιων μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση των πλοίων, των λιμένων και των θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων, στον εξηλεκτισμό του τομέα, σε βιώσιμα εναλλακτικά καύσιμα, όπως το υδρογόνο και η αμμωνία που παράγονται από ανανεώσιμες πηγές, σε τεχνολογίες πρόωσης μηδενικών εκπομπών, όπως οι αιολικές τεχνολογίες, και σε καινοτομίες όσον αφορά τα πλοία κατηγορίας πάγου. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί σε καινοτόμα έργα που συμβάλλουν στην απαλλαγή του ναυτιλιακού τομέα από τις ανθρακούχες εκπομπές και στη μείωση όλων των κλιματικών επιπτώσεών του, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών αιθάλης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να προβλέπει ειδικά θέματα στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του Ταμείου Καινοτομίας. Οι εν λόγω προσκλήσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την προστασία της βιοποικιλότητας, την ηχορύπανση και τη ρύπανση των υδάτων. Όσον αφορά τις θαλάσσιες μεταφορές, τα έργα με σαφή προστιθέμενη αξία για την Ένωση θα πρέπει να είναι επιλέξιμα.
- (55) Δυνάμει του άρθρου 9 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/1122 της Επιτροπής⁽¹⁸⁾, όταν οι φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών δεν εκτελούν πλέον πτήσεις που καλύπτονται από το ΣΕΔΕ της ΕΕ, οι λογαριασμοί τους τίθενται στην κατάσταση «αποκλεισμένος» και δεν μπορούν πλέον να κινούνται διαδικασίες από τους εν λόγω λογαριασμούς. Για να διατηρηθεί η περιβαλλοντική ακεραιότητα του ΣΕΔΕ της ΕΕ, τα δικαιώματα που δεν αποδίδονται σε φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών, λόγω παύσης λειτουργίας τους, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την κάλυψη τυχόν υπολοίπων προς παράδοση από τους εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης, και τυχόν εναπομένοντα δικαιώματα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την επιτάχυνση δράσεων αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής μέσω της ένταξής τους στο Ταμείο Καινοτομίας.
- (56) Η τεχνική βοήθεια από την Επιτροπή με εστίαση στα κράτη μέλη από τα οποία έχουν υποβληθεί μέχρι στιγμής λίγα ή καθόλου έργα θα συμβάλει στην επίτευξη μεγάλου αριθμού αιτήσεων χρηματοδότησης έργων από το Ταμείο Καινοτομίας σε όλα τα κράτη μέλη. Η εν λόγω βοήθεια θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να υποστηρίζει δραστηριότητες που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας των προτάσεων για έργα που βρίσκονται στα κράτη μέλη από τα οποία έχουν υποβληθεί μέχρι στιγμής λίγα ή καθόλου έργα, για παράδειγμα μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών, διδαγμάτων και βέλτιστων πρακτικών, και στην ενίσχυση των δραστηριοτήτων των εθνικών σημείων επαφής. Άλλα μέτρα που εξυπηρετούν τον ίδιο στόχο περιλαμβάνουν μέτρα για μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σχετικά με τις επιλογές χρηματοδότησης και για αύξηση της ικανότητας των εν λόγω κρατών μελών να εντοπίζουν και να στηρίζουν δυνητικούς αιτούντες. Θα πρέπει επίσης να προωθούνται οι συμπράξεις έργων μεταξύ κρατών μελών και η αντιστοιχία μεταξύ δυνητικών αιτούντων, ιδίως για έργα μεγάλης κλίμακας.
- (57) Προκειμένου να βελτιωθεί ο ρόλος των κρατών μελών στη διακυβέρνηση του Ταμείου Καινοτομίας και να αυξηθεί η διαφάνεια, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει στην επιτροπή για την κλιματική αλλαγή έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του Ταμείου Καινοτομίας, παρέχοντας ανάλυση του αναμενόμενου αντικτύπου των ανατεθέντων έργων ανά τομέα και ανά κράτος μέλος. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να υποβάλει την έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και να τη δημοσιοποιήσει. Υπό την προϋπόθεση ότι οι αιτούντες συμφωνούν, μετά το κλείσιμο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τις αιτήσεις χρηματοδότησης για έργα στις αντίστοιχες επικράτειές τους και θα πρέπει να τους παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες για τις αιτήσεις αυτές, ώστε να διευκολύνει τα κράτη μέλη στον συντονισμό της στήριξης των έργων. Επιπλέον η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τον κατάλογο προεπιλεγμένων έργων πριν από τη χορήγηση της στήριξης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εθνικές διατάξεις μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο δεν παρεμποδίζουν την καινοτομία και είναι

⁽¹⁸⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/1122 της Επιτροπής, της 12ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη λειτουργία του ενωσιακού μητρώου (ΕΕ L 177 της 2.7.2019, σ. 3).

τεχνολογικά ουδέτερες, ενώ η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει τεχνική βοήθεια, ιδίως στα κράτη μέλη με χαμηλή αποτελεσματική συμμετοχή, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματική γεωγραφική συμμετοχή στο Ταμείο Καινοτομίας και να αυξηθεί η συνολική ποιότητα των υποβαλλόμενων έργων. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει την ολοκληρωμένη παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη αποτελεσματικής γεωγραφικής κάλυψης με βάση την ποιότητα σε ολόκληρη την Ένωση και την κατάλληλη παρακολούθηση.

- (58) Προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η διαδικασία επιλογής για έργα που υποστηρίζονται μέσω επιχορηγήσεων θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα σε έργα που αντιμετωπίζουν πολλαπλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Προκειμένου να υποστηριχθεί η αναπαραγωγή και η ταχύτερη διείσδυση των υποστηριζόμενων τεχνολογιών ή λύσεων στην αγορά, τα έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Καινοτομίας θα πρέπει να ανταλλάσσουν γνώσεις με άλλα σχετικά έργα, καθώς και με ερευνητές που εδρεύουν στην Ένωση και έχουν έννομο συμφέρον.
- (59) Οι συμβάσεις επί διαφοράς (CD), οι συμβάσεις επί διαφοράς για τον άνθρακα (CCD) και οι συμβάσεις σταθερού ασφαλιστρού αποτελούν σημαντικά στοιχεία για τη μείωση των εκπομπών στη βιομηχανία μέσω της αναβάθμισης των νέων τεχνολογιών, προσφέροντας την ευκαιρία να εξασφαλιστεί στους επενδυτές σε καινοτόμες φιλικές προς το κλίμα τεχνολογίες μια τιμή που ανταμείβει τις μειώσεις των εκπομπών CO₂ πάνω από εκείνες που προκαλούνται από το ισχύον επίπεδο τιμών ανθρακούχων εκπομπών στο ΣΕΔΕ της ΕΕ. Το φάσμα των μέτρων που μπορεί να στηρίξει το Ταμείο Καινοτομίας θα πρέπει να επεκταθεί ώστε να παρέχει στήριξη σε έργα μέσω ανταγωνιστικών προσφορών, με αποτέλεσμα την ανάθεση συμβάσεων CD, CCD ή συμβάσεων σταθερού ασφαλιστρού. Η ανταγωνιστική υποβολή προσφορών θα αποτελέσει σημαντικό μηχανισμό για τη στήριξη της ανάπτυξης τεχνολογιών απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές και τη βελτιστοποίηση της χρήσης των διαθέσιμων πόρων. Θα προσφέρει επίσης ασφάλεια στους επενδυτές σε αυτές τις τεχνολογίες. Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί κάθε ενδεχόμενη υποχρέωση για τον προϋπολογισμό της Ένωσης, θα πρέπει να διασφαλίζεται ο μετριασμός του κινδύνου κατά τον σχεδιασμό των CD και των CCD και η κατάλληλη κάλυψη από δημοσιονομική δέσμευση θα πρέπει να παρέχεται με πλήρη κάλυψη τουλάχιστον για τους δύο πρώτους γύρους των CD και των CCD με πιστώσεις που προκύπτουν από τα έσοδα από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων που κατανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 10α παράγραφος 8 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.

Δεν υπάρχουν τέτοιοι κίνδυνοι για τις συμβάσεις σταθερού ασφαλιστρού, διότι η νομική δέσμευση θα καλυφθεί από αντίστοιχη δημοσιονομική δέσμευση. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργεί, μετά την ολοκλήρωση των δύο πρώτων γύρων CD και CCD, και κάθε φορά που απαιτείται στη συνέχεια, ποιοτική και ποσοτική αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων που απορρέουν από την εφαρμογή τους. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, με βάση τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης, που θα προβλέπει τον κατάλληλο συντελεστή προβλέψεων αντί της πλήρους κάλυψης για επόμενους γύρους CD ή CCD. Μια τέτοια προσέγγιση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τυχόν στοιχεία που ενδέχεται να μειώσουν τους οικονομικούς κινδύνους για τον προϋπολογισμό της Ένωσης, επιπλέον των δικαιωμάτων που διατίθενται στο Ταμείο Καινοτομίας, όπως ο πιθανός επιμερισμός της ευθύνης με τα κράτη μέλη, σε εθελοντική βάση, ή ένας πιθανός μηχανισμός αντασφάλισης από τον ιδιωτικό τομέα. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να προβλεφθούν παρεκκλίσεις από μέρη του τίτλου X του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁹⁾. Το ποσοστό προβλέψεων για τους δύο πρώτους γύρους CD ή CCD θα πρέπει να είναι 100 %.

Ωστόσο, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 210 παράγραφος 1, το άρθρο 211 παράγραφος 1 και (2) και το άρθρο 218 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να καθορισθεί, για επόμενους γύρους CD ή CCD, ελάχιστος συντελεστής τροφοδότησης 50 %, καθώς και μέγιστο ποσοστό εσόδων από το Ταμείο Καινοτομίας που θα χρησιμοποιηθεί για την τροφοδότηση 30%, και η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίσει το ποσοστό τροφοδότησης που απαιτείται με βάση την εμπειρία από τις δύο πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και το ποσό των εσόδων που θα χρησιμοποιηθούν για την τροφοδότηση. Ως εκ τούτου, η συνολική οικονομική υποχρέωση που βαρύνει τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 60 % των εσόδων από τον πλειστηριασμό για το Ταμείο Καινοτομίας. Επιπλέον, δεδομένου ότι η τροφοδότηση θα προέρχεται, γενικά, από το Ταμείο Καινοτομίας, θα πρέπει να προβλεφθούν παρεκκλίσεις από τους κανόνες των άρθρων 212, 213 και 214 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 σχετικά με το κοινό ταμείο προβλέψεων που θεσπίζεται με το άρθρο 212 του εν λόγω κανονισμού. Ο καινοτόμος χαρακτήρας των CD και των CCD ενδέχεται επίσης να απαιτεί παρεκκλίσεις από το άρθρο 209 παράγραφος 2 στοιχεία δ) και η) του εν λόγω κανονισμού, δεδομένου ότι δεν βασίζονται σε μόχλευση/πολλαπλασιαστές ή δεν εξαρτώνται εξ ολοκλήρου από εκ των προτέρων αξιολόγηση, από το άρθρο 219 παράγραφος 3, λόγω της σύνδεσης με το άρθρο 209 παράγραφος 2 στοιχείο δ), και από το άρθρο 219 παράγραφος 6 του εν λόγω κανονισμού, καθώς οι εταίροι υλοποίησης δεν θα έχουν ανοίγματα σε πιστώσεις ή μετοχές βάσει εγγύησης. Η χρήση οποιασδήποτε παρέκκλισης από τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 θα πρέπει να περιορίζεται σε ό, τι είναι αναγκαίο. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να τροποποιεί το μέγιστο μερίδιο των εσόδων από το Ταμείο Καινοτομίας που θα χρησιμοποιείται για την τροφοδότηση το πολύ κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες πάνω από τα προβλεπόμενα στην παρούσα οδηγία.

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΥ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

- (60) Το Ταμείο Καινοτομίας υπόκειται στο γενικό καθεστώς αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁰⁾.
- (61) Όταν η δραστηριότητα μιας εγκατάστασης αναστέλλεται προσωρινά, η δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων προσαρμόζεται στα επίπεδα δραστηριότητας τα οποία αναφέρονται υποχρεωτικά ετησίως. Επιπλέον, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να αναστέλλουν την έκδοση δικαιωμάτων εκπομπής στις εγκαταστάσεις που έπαυσαν να λειτουργούν εφόσον δεν υπάρχουν στοιχεία που να δείχνουν ότι οι εγκαταστάσεις θα επαναλειτουργήσουν. Επομένως, σε περίπτωση προσωρινής αναστολής δραστηριοτήτων δεν θα πρέπει πλέον να απαιτείται από τους φορείς εκμετάλλευσης να αποδεικνύουν στην αρμόδια αρχή ότι η εγκατάστασή τους θα αρχίσει εκ νέου την παραγωγή εντός καθορισμένου και εύλογου χρονικού διαστήματος.
- (62) Οι διορθώσεις της δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων που χορηγούνται σε σταθερές εγκαταστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ μπορεί να απαιτούν τη χορήγηση πρόσθετων δωρεάν δικαιωμάτων ή την επιστροφή πλεοναζόντων δικαιωμάτων. Τα δικαιώματα που δεσμεύονται για τους νεοεισερχόμενους δυνάμει του άρθρου 10α παράγραφος 7 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τους εν λόγω σκοπούς.
- (63) Από το 2013, οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούνται να αγοράζουν όλα τα δικαιώματα που χρειάζονται για να παράγουν ηλεκτρική ενέργεια. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 10γ της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, ορισμένα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν μεταβατική δωρεάν κατανομή για τον εκσυγχρονισμό του ενεργειακού τομέα για την περίοδο από το 2021 έως το 2030. Τρία κράτη μέλη επέλεξαν να χρησιμοποιήσουν την εν λόγω επιλογή. Δεδομένης της ανάγκης για ταχεία απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, ιδίως στον τομέα της ενέργειας, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν αυτή τη μεταβατική δωρεάν κατανομή μόνο για επενδύσεις που πραγματοποιούνται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Θα πρέπει να είναι σε θέση να προσθέτουν τυχόν εναπομένοντα δικαιώματα για την περίοδο από το 2021 έως το 2030 τα οποία δεν χρησιμοποιούνται για τέτοιες επενδύσεις, στην αναλογία που καθορίζουν, στη συνολική ποσότητα δικαιωμάτων που λαμβάνει το οικείο κράτος μέλος για πλειστηριασμό, ή να τα χρησιμοποιούν για τη στήριξη επενδύσεων στο πλαίσιο του Ταμείου Εκσυγχρονισμού. Με εξαίρεση την προθεσμία για την κοινοποίησή τους, τα δικαιώματα που μεταφέρονται στο Ταμείο Εκσυγχρονισμού θα πρέπει να υπόκεινται στους ίδιους κανόνες σχετικά με τις επενδύσεις που ισχύουν για τα δικαιώματα που έχουν ήδη μεταφερθεί σύμφωνα με το άρθρο 10δ παράγραφος 4 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Για να διασφαλιστεί η προβλεψιμότητα και η διαφάνεια όσον αφορά το ποσό δικαιωμάτων που είναι διαθέσιμο είτε για πλειστηριασμό είτε για τη μεταβατική δωρεάν κατανομή, και όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία που διαχειρίζεται το Ταμείο Εκσυγχρονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώσουν την Επιτροπή σχετικά με τις ποσότητες των υπόλοιπων δικαιωμάτων που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε σκοπό αντίστοιχα έως τις 15 Μαΐου 2024.
- (64) Το πεδίο εφαρμογής του Ταμείου Εκσυγχρονισμού θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τους πλέον πρόσφατους κλιματικούς στόχους της Ένωσης, απαιτώντας οι επενδύσεις να συνάδουν με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, και εξαλείφοντας τη στήριξη σε τυχόν επενδύσεις που σχετίζονται με την παραγωγή ενέργειας με βάση ορυκτά καύσιμα, εκτός όσον αφορά τη στήριξη για τις εν λόγω επενδύσεις με έσοδα από δικαιώματα που μεταφέρονται οικειοθελώς στο Ταμείο Εκσυγχρονισμού σύμφωνα με το άρθρο 10δ παράγραφος 4 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Επιπλέον, η περιορισμένη στήριξη για τις εν λόγω επενδύσεις θα πρέπει να εξακολουθήσει να είναι δυνατή με έσοδα από τις κατανομές που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο της εν λόγω οδηγίας υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ιδίως όταν η δραστηριότητα χαρακτηρίζεται ως περιβαλλοντικά βιώσιμη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²¹⁾ και όσον αφορά τα δικαιώματα που τίθενται σε πλειστηριασμό έως το 2027. Για τη δεύτερη κατηγορία δικαιωμάτων, οι κατάντη χρήσεις των μη στερεών ορυκτών καυσίμων δεν θα πρέπει, επιπλέον, να υποστηρίζονται με έσοδα από δικαιώματα που τίθενται σε πλειστηριασμό μετά το 2028. Επιπλέον, το ποσοστό του Ταμείου Εκσυγχρονισμού που πρέπει να αφιερωθεί σε επενδύσεις προτεραιότητας θα πρέπει να αυξηθεί σε 80 % για τα δικαιώματα του Ταμείου Εκσυγχρονισμού που μεταφέρονται σύμφωνα με το άρθρο 10δ παράγραφος 4 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο της εν λόγω οδηγίας, και σε 90 % για το πρόσθετο ποσό του 2,5 % από την ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης.

Ενεργειακή απόδοση, μεταξύ άλλων στους τομείς της βιομηχανίας, των μεταφορών, των κτιρίων, της γεωργίας και των αποβλήτων· θέρμανση και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές· καθώς και η στήριξη των νοικοκυριών για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, μεταξύ άλλων σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής των επενδύσεων προτεραιότητας. Προκειμένου να αυξηθεί η διαφάνεια και να εκτιμηθεί καλύτερα ο αντίκτυπος του Ταμείου Εκσυγχρονισμού, η επιτροπή επενδύσεων θα πρέπει να υποβάλλει ετησίως στην επιτροπή για την κλιματική αλλαγή έκθεση σχετικά με την εμπειρία από την αξιολόγηση των επενδύσεων, ιδίως όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών και το κόστος της μείωσης.

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 1).

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

- (65) Η οδηγία (ΕΕ) 2018/410 εισήγαγε διατάξεις σχετικά με την ακύρωση από τα κράτη μέλη δικαιωμάτων από την ποσότητα που τίθεται σε πλειστηριασμό σε σχέση με το κλείσιμο δυναμικότητας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην επικράτεια τους. Λόγω της αυξημένης φιλοδοξίας της Ένωσης για το κλίμα και της συνακόλουθης επιτάχυνσης της απαλλαγής του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας από τις ανθρακούχες εκπομπές, η ακύρωση αυτή αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία. Επομένως, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσον η χρήση της ακύρωσης από τα κράτη μέλη μπορεί να διευκολυνθεί με την τροποποίηση των σχετικών κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 4 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.
- (66) Προσαρμογές της δωρεάν κατανομής που θεσπίστηκαν με την οδηγία (ΕΕ) 2018/410 και τέθηκαν σε εφαρμογή με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2019/1842 ⁽²²⁾ της Επιτροπής βελτίωσαν την αποδοτικότητα και τα κίνητρα που παρέχονται από τις δωρεάν κατανομή, αλλά αύξησαν το διοικητικό φόρτο και κατέστησαν μη λειτουργική την ιστορική ημερομηνία έκδοσης της δωρεάν κατανομής της 28ης Φεβρουαρίου. Προκειμένου να ληφθούν καλύτερα υπόψη οι προσαρμογές της δωρεάν κατανομής, είναι σκόπιμο να γίνουν προσαρμογές στον κύκλο συμμόρφωσης. Επομένως, η προθεσμία για τη χορήγηση δωρεάν κατανομής από τις αρμόδιες αρχές θα πρέπει να μεταταθεί από τις 28 Φεβρουαρίου στις 30 Ιουνίου και η προθεσμία για την παράδοση δικαιωμάτων από τους φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να μεταταθεί από τις 30 Απριλίου στις 30 Σεπτεμβρίου.
- (67) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/2066 της Επιτροπής ⁽²³⁾ ορίζει κανόνες για την παρακολούθηση των εκπομπών από βιομάζα, οι οποίοι συνάδουν με τους κανόνες για τη χρήση βιομάζας που έχουν οριστεί στη νομοθεσία της Ένωσης για την ανανεώσιμη ενέργεια. Καθώς η νομοθεσία γίνεται πιο λεπτομερής όσον αφορά τα κριτήρια αειφορίας για τη βιομάζα με τους πλέον πρόσφατους κανόνες που θεσπίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁴⁾, η ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων του άρθρου 14 παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ θα πρέπει να επεκταθεί ρητά στην έγκριση των αναγκαίων προσαρμογών για την εφαρμογή κριτηρίων αειφορίας για τη βιομάζα, συμπεριλαμβανομένων των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας, στο ΣΕΔΕ της ΕΕ. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θα προσδιορίζουν τον τρόπο καταλογισμού της αποθήκευσης εκπομπών από μείγματα βιομάζας μηδενικού συντελεστή και βιομάζας που δεν προέρχεται από πηγές μηδενικού συντελεστή.
- (68) Τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα ενδέχεται να συνεισφέρουν σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε τομείς που είναι δύσκολο να απαλλαγούν από τις ανθρακούχες εκπομπές. Όταν τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης παράγονται από δεσμευμένο CO₂ στο πλαίσιο δραστηριότητας η οποία καλύπτεται από την παρούσα οδηγία, οι εκπομπές θα πρέπει να καταλογίζονται στην εν λόγω δραστηριότητα. Για να εξασφαλιστεί ότι τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και για να αποφευχθεί η διπλή προσμέτρηση των εν λόγω καυσίμων, είναι σκόπιμο να επεκταθεί ρητά η εξουσιοδότηση του άρθρου 14 παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ στην έκδοση, από την Επιτροπή, εκτελεστικών πράξεων που ορίζουν τις αναγκαίες προσαρμογές για τον τρόπο καταλογισμού της τελικής έκλυσης CO₂, κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι λαμβάνονται υπόψη όλες οι εκπομπές, μεταξύ άλλων σε περίπτωση που τα εν λόγω καύσιμα παράγονται από δεσμευμένο CO₂ εκτός της Ένωσης, αποφεύγοντας παράλληλα τη διπλή προσμέτρηση και διασφαλίζοντας τον καθορισμό κατάλληλων κινήτρων για τη δέσμευση εκπομπών, λαμβανομένης επίσης υπόψη της επεξεργασίας των εν λόγω καυσίμων δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.
- (69) Καθώς αναμένεται ότι το CO₂ θα μεταφέρεται και με άλλα μέσα πλην των αγωγών μεταφοράς, όπως με πλοία και φορτηγά, η υφιστάμενη κάλυψη στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σχετικά με τη μεταφορά αερίων του θερμοκηπίου με σκοπό την αποθήκευση θα πρέπει να επεκταθεί σε όλα τα μέσα μεταφοράς για λόγους ίσης μεταχείρισης και ανεξάρτητα από το αν τα μέσα μεταφοράς καλύπτονται από το ΣΕΔΕ της ΕΕ. Όταν οι εκπομπές από τη μεταφορά καλύπτονται επίσης από άλλη δραστηριότητα δυνάμει της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, οι εκπομπές θα πρέπει να καταλογίζονται στην εν λόγω άλλη δραστηριότητα προκειμένου να αποφεύγεται η διπλή προσμέτρηση.

⁽²²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/1842 της Επιτροπής, της 31ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για την εφαρμογή της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά περαιτέρω ρυθμίσεις για τις προσαρμογές της δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων εκπομπής λόγω μεταβολών του επιπέδου δραστηριότητας (ΕΕ L 282 της 4.11.2019, σ. 20).

⁽²³⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/2066 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2018, για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατ' εφαρμογή της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 601/2012 της Επιτροπής (ΕΕ L 334 της 31.12.2018, σ. 1).

⁽²⁴⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

- (70) Η εξαίρεση από το ΣΕΔΕ της ΕΕ των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούν αποκλειστικά βιομάζα έχει οδηγήσει σε καταστάσεις όπου οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν υψηλό ποσοστό βιομάζας έχουν αποκομίσει απροσδόκητα κέρδη, λαμβάνοντας δωρεάν δικαιώματα που υπερβαίνουν κατά πολύ τις πραγματικές εκπομπές. Θα πρέπει επομένως να εισαχθεί μια οριακή τιμή για την καύση βιομάζας μηδενικού συντελεστή, πάνω από την οποία οι εγκαταστάσεις εξαιρούνται από το ΣΕΔΕ της ΕΕ. Η θέσπιση ορίου θα παράσχει μεγαλύτερη βεβαιότητα ως προς το ποιες εγκαταστάσεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ και θα επιτρέψει πιο ισομερή κατανομή των δωρεάν δικαιωμάτων σε τομείς που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο διαρροής άνθρακα ειδικότερα. Το όριο θα πρέπει να καθοριστεί σε επίπεδο 95 %, ώστε να εξισορροπούνται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της παραμονής εγκαταστάσεων στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ. Συνεπώς, σε εγκαταστάσεις που έχουν διατηρήσει δυναμικό καύσης ορυκτών καυσίμων δεν θα πρέπει να παρέχονται κίνητρα για επιστροφή στη χρήση τέτοιων καυσίμων. Ένα όριο 95 % θα εξασφαλίζει ότι, εάν μια εγκατάσταση χρησιμοποιεί ορυκτά καύσιμα με σκοπό να παραμένει εντός του πεδίου εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ για να επωφελείται από τη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων, το κόστος του άνθρακα που σχετίζεται με τη χρήση των εν λόγω ορυκτών καυσίμων θα είναι αρκετά σημαντικό ώστε να λειτουργεί ως αντικίνητρο.

Το όριο θα εξασφαλίσει επίσης ότι οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν σημαντική ποσότητα ορυκτών καυσίμων θα παραμείνουν στο πλαίσιο των υποχρεώσεων παρακολούθησης του ΣΕΔΕ της ΕΕ, αποφεύγοντας έτσι πιθανή καταστρατήγηση των υφιστάμενων υποχρεώσεων παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης. Παράλληλα, οι εγκαταστάσεις που καίνε μικρότερο μερίδιο βιομάζας μηδενικού συντελεστή θα πρέπει να εξακολουθήσουν να παροτρύνονται, μέσω ευέλικτου μηχανισμού, να μειώσουν περαιτέρω την καύση ορυκτών καυσίμων ενόσω παραμένουν στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ, μέχρις ότου να χρησιμοποιούν τόσο σημαντική ποσότητα βιώσιμης βιομάζας ώστε να μη δικαιολογείται πλέον η υπαγωγή τους στο ΣΕΔΕ της ΕΕ. Εξάλλου, η εμπειρία έχει δείξει ότι η εξαίρεση των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούν αποκλειστικά βιομάζα, η οποία ουσιαστικά συνιστά όριο 100 % εκτός από την καύση ορυκτών καυσίμων κατά τις φάσεις έναρξης και παύσης λειτουργίας, απαιτεί επαναξιολόγηση και ακριβέστερο ορισμό. Το όριο του 95 % επιτρέπει την καύση ορυκτών καυσίμων κατά τις φάσεις έναρξης και παύσης λειτουργίας.

- (71) Προκειμένου να δοθούν κίνητρα για την υιοθέτηση τεχνολογιών χαμηλών και μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στους φορείς εκμετάλλευσης τη δυνατότητα να παραμείνουν στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ έως το τέλος του τρέχοντος έτους και για τα επόμενα πέντε έτη που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, εάν η εγκατάσταση αλλάζει τις διεργασίες παραγωγής της για να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και δεν ικανοποιεί πλέον το όριο των 20 MW συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος.
- (72) Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) δημοσίευσε την τελική της έκθεση σχετικά με τα δικαιώματα εκπομπής και τα συνδεδεμένα παράγωγα στις 28 Μαρτίου 2022. Η έκθεση αποτελεί ολοκληρωμένη ανάλυση της ακεραιότητας της ευρωπαϊκής αγοράς ανθρακούχων εκπομπών και παρέχει εμπειρογνομοσύνη και συστάσεις σχετικά με τη διατήρηση της ορθής λειτουργίας της αγοράς ανθρακούχων εκπομπών. Για τη συνεχή παρακολούθηση της ακεραιότητας και της διαφάνειας της αγοράς, η υποβολή εκθέσεων από την ESMA θα πρέπει να πραγματοποιείται σε τακτική βάση. Η ESMA αξιολογεί ήδη τις εξελίξεις της αγοράς και, όπου είναι αναγκαίο, διατυπώνει συστάσεις, στον τομέα της αρμοδιότητάς της, στην έκθεσή της σχετικά με τις τάσεις, τους κινδύνους και τα τρωτά σημεία, σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁵⁾. Η ανάλυση της ευρωπαϊκής αγοράς ανθρακούχων εκπομπών, η οποία περιλαμβάνει τους πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπής, την επιτόπια και την εξωχρηματιστηριακή διαπραγμάτευση δικαιωμάτων εκπομπής και παραγώγων τους, θα πρέπει να αποτελεί μέρος της εν λόγω ετήσιας υποβολής εκθέσεων. Η υποχρέωση αυτή θα οδηγήσει στον εξορθολογισμό της υποβολής εκθέσεων από την ESMA και θα καταστήσει δυνατές τις συγκρίσεις μεταξύ αγορών, ιδίως λόγω των ισχυρών δεσμών μεταξύ του ΣΕΔΕ της ΕΕ και των αγορών παραγώγων επί βασικών εμπορευμάτων.

Η τακτική αυτή ανάλυση από την ESMA θα πρέπει ιδίως να παρακολουθεί κάθε μεταβλητότητα της αγοράς και εξέλιξη των τιμών, τη λειτουργία των δημοπρασιών και των συναλλαγών στις αγορές, τη ρευστότητα και τους όγκους συναλλαγών που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, καθώς και τις κατηγορίες και τη συναλλακτική συμπεριφορά των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένης της κερδοσκοπικής δραστηριότητας που επηρεάζει σημαντικά τις τιμές. Οι αξιολογήσεις της θα πρέπει, κατά περίπτωση, να περιλαμβάνουν συστάσεις για τη βελτίωση της ακεραιότητας και της διαφάνειας της αγοράς, καθώς και για την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων, καθώς και για την ενίσχυση της πρόληψης και του εντοπισμού της κατάχρησης της αγοράς και τη συμβολή στη διατήρηση ομαλών αγορών για δικαιώματα εκπομπής και παράγωγα αυτών. Η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις αξιολογήσεις και τις συστάσεις στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης για την αγορά άνθρακα και, όπου απαιτείται, στις εκθέσεις για τη διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας της αγοράς ανθρακούχων εκπομπών.

⁽²⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/ΕΚ (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 84).

- (73) Για να δοθούν επιπλέον κίνητρα για τις επενδύσεις που απαιτούνται για την απαλλαγή της τηλεθέρμανσης από τις ανθρακούχες εκπομπές και για να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικές πτυχές που σχετίζονται με τις υψηλές τιμές της ενέργειας και την υψηλή ένταση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των εγκαταστάσεων τηλεθέρμανσης, στα κράτη μέλη με υψηλό μερίδιο εκπομπών λόγω της τηλεθέρμανσης σε σύγκριση με το μέγεθος της οικονομίας, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να είναι σε θέση να αιτηθούν πρόσθετη μεταβατική δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων για εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης και η πρόσθετη αξία της δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων θα πρέπει να επενδυθεί, προκειμένου να μειωθούν σημαντικά οι εκπομπές έως το 2030. Για να διασφαλιστεί ότι θα πραγματοποιηθούν οι εν λόγω μειώσεις, η πρόσθετη μεταβατική δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων θα πρέπει να εξαρτάται από τις επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν και από τις μειώσεις εκπομπών που θα επιτευχθούν, όπως καθορίζονται στα σχέδια κλιματικής ουδετερότητας που πρέπει να καταρτίσουν οι φορείς εκμετάλλευσης για τις σχετικές εγκαταστάσεις τους.
- (74) Οι απροσδόκητες ή αιφνίδιες υπερβολικές αυξήσεις των τιμών στην αγορά ανθρακούχων εκπομπών μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την προβλεψιμότητα της αγοράς, η οποία είναι απαραίτητη για τον σχεδιασμό των επενδύσεων για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές. Επομένως, το μέτρο που εφαρμόζεται σε περίπτωση υπερβολικών διακυμάνσεων των τιμών στην αγορά δικαιωμάτων εκπομπών που καλύπτονται από τα κεφάλαια II και III της οδηγίας 2003/87/EK θα πρέπει να ενισχυθεί προσεκτικά ώστε να βελτιωθεί η ικανότητα αντίδρασης σε αδικαιολόγητες διακυμάνσεις των τιμών. Εάν πληρούται η προϋπόθεση ενεργοποίησης που βασίζεται στην αύξηση της μέσης τιμής των δικαιωμάτων, αυτό το βασικό κανόνα μέτρο διασφάλισης θα πρέπει να εφαρμόζεται αυτόματα, με αποτέλεσμα την αποδέσμευση ενός προκαθορισμένου αριθμού δικαιωμάτων από το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς που θεσπίστηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2015/1814 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁶⁾. Οι συνθήκες ενεργοποίησης θα πρέπει να παρακολουθούνται στενά από την Επιτροπή και να δημοσιεύονται σε μηνιαία βάση, προκειμένου να βελτιωθεί η διαφάνεια. Για να διασφαλιστεί ο εύτακτος πλειστηριασμός των δικαιωμάτων που απελευθερώνονται από το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς σύμφωνα με το εν λόγω μέτρο διασφάλισης και για να βελτιωθεί η προβλεψιμότητα της αγοράς, το μέτρο αυτό δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται εκ νέου τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά τη λήξη της προηγούμενης ελευθέρωσης δικαιωμάτων στην αγορά στο πλαίσιο του μέτρου.
- (75) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Σεπτεμβρίου 2020, με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 - Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας», υπογραμμίζεται η ιδιαίτερη πρόκληση της μείωσης των εκπομπών στους τομείς των κτιρίων και των οδικών μεταφορών. Επομένως, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι η περαιτέρω επέκταση της εμπορίας εκπομπών θα μπορούσε να περιλαμβάνει τις εκπομπές από τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές, επισημαίνοντας παράλληλα ότι η κάλυψη όλων των εκπομπών από την καύση καυσίμων θα αποφέρει σημαντικά οφέλη. Η εμπορία εκπομπών θα πρέπει να εφαρμόζεται στα καύσιμα που χρησιμοποιούνται για καύση στους τομείς των κτιρίων και των οδικών μεταφορών καθώς και σε πρόσθετους τομείς που αντιστοιχούν σε βιομηχανικές δραστηριότητες που δεν καλύπτονται από το παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/EK, όπως η θέρμανση βιομηχανικών εγκαταστάσεων («κτίρια, οδικές μεταφορές και πρόσθετοι τομείς»). Για τους εν λόγω τομείς θα πρέπει να θεσπιστεί χωριστό αλλά παράλληλο σύστημα εμπορίας εκπομπών, ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε διαταραχή του εύρυθμου λειτουργούντος συστήματος εμπορίας εκπομπών για σταθερές εγκαταστάσεις και αεροπορικές μεταφορές. Το νέο σύστημα συνοδεύεται από συμπληρωματικές πολιτικές που διαμορφώνουν τις προσδοκίες των συμμετεχόντων στην αγορά και αποσκοπούν σε τιμολογιακό μήνυμα ανθρακούχων εκπομπών για το σύνολο της οικονομίας, παρέχοντας παράλληλα μέτρα για την αποφυγή αδικαιολόγητων επιπτώσεων στις τιμές. Η προηγούμενη εμπειρία έχει δείξει ότι η ανάπτυξη του νέου συστήματος απαιτεί τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης. Προκειμένου να εξασφαλιστούν συνέργειες και συνοχή με τις υφιστάμενες υποδομές της Ένωσης για το ΣΕΔΕ της ΕΕ, είναι σκόπιμο να θεσπιστεί σύστημα εμπορίας εκπομπών για τους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και για πρόσθετους τομείς μέσω τροποποίησης της οδηγίας 2003/87/EK.
- (76) Προκειμένου να θεσπιστεί το αναγκαίο πλαίσιο εφαρμογής και να παρασχεθεί εύλογο χρονικό πλαίσιο για την επίτευξη του στόχου για το 2030, η εμπορία εκπομπών στους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς θα πρέπει να ξεκινήσει εντός του 2025. Κατά τα πρώτα έτη, οι ρυθμιζόμενες οντότητες θα πρέπει να διαθέτουν άδεια εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου και να αναφέρουν τις εκπομπές τους για τα έτη 2024 έως 2026. Η έκδοση δικαιωμάτων και οι υποχρεώσεις συμμόρφωσης για τις εν λόγω οντότητες θα πρέπει να ισχύουν από το 2027. Η αλληλουχία αυτή θα επιτρέψει την έναρξη της εμπορίας εκπομπών στους εν λόγω τομείς με εύρυθμο και αποδοτικό τρόπο. Θα επιτρέψει επίσης τη λήψη μέτρων για να εξασφαλιστεί κοινωνικά δίκαιη εισαγωγή της εμπορίας εκπομπών στους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς, προκειμένου να μετριαστούν οι επιπτώσεις της τιμής του άνθρακα στα εύλατα νοικοκυριά και τους χρήστες των μέσων μεταφοράς.
- (77) Λόγω του πολύ μεγάλου αριθμού μικρών προξένων εκπομπών στους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς, δεν είναι δυνατός ο καθορισμός σημείου ρύθμισης σε επίπεδο οντοτήτων οι οποίες εκπέμπουν αέρια του θερμοκηπίου απευθείας, όπως συμβαίνει με τις σταθερές εγκαταστάσεις και τις αερομεταφορές. Επομένως, για λόγους τεχνικής σκοπιμότητας και διαχειριστικής αποδοτικότητας, είναι περισσότερο σκόπιμο να καθοριστεί το σημείο ρύθμισης σε ένα σημείο ανάντη στην αλυσίδα εφοδιασμού. Η πράξη που ενεργοποιεί την υποχρέωση συμμόρφωσης στο πλαίσιο του νέου συστήματος εμπορίας εκπομπών θα πρέπει να είναι η θέση σε ανάλωση καυσίμων που χρησιμοποιούνται για καύση στους τομείς των κτιρίων και των οδικών μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των οδικών μεταφορών αερίων του

⁽²⁶⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2015/1814 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2015, σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/EK (ΕΕ L 264 της 9.10.2015, σ. 1).

θερμοκηπίου για τους σκοπούς της αποθήκευσης τους σε γεωλογικούς σχηματισμούς, καθώς και στους πρόσθετους τομείς, οι οποίοι αντιστοιχούν σε βιομηχανικές δραστηριότητες που δεν καλύπτονται από το παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Για να αποφευχθεί η διπλή κάλυψη, δεν θα πρέπει να καλύπτεται η θέση σε ανάλωση καυσίμων που χρησιμοποιούνται σε δραστηριότητες βάσει του παραρτήματος Ι της εν λόγω οδηγίας.

- (78) Οι ρυθμιζόμενες οντότητες στους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς και το σημείο ρύθμισης θα πρέπει να καθοριστούν σύμφωνα με το σύστημα ειδικών φόρων κατανάλωσης που θεσπίστηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2020/262 του Συμβουλίου ⁽²⁷⁾, με τις αναγκαίες προσαρμογές, καθώς η εν λόγω οδηγία καθορίζει ήδη ένα ισχυρό σύστημα ελέγχου για όλες τις ποσότητες καυσίμων που τίθενται σε ανάλωση με σκοπό την πληρωμή των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Οι τελικοί καταναλωτές καυσίμων σε αυτούς τους τομείς δεν θα πρέπει να υπόκεινται στις υποχρεώσεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.
- (79) Οι ρυθμιζόμενες οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας εκπομπών στους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς θα πρέπει να υπόκεινται σε παρόμοιες απαιτήσεις για τις άδειες εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου με τους φορείς εκμετάλλευσης σταθερών εγκαταστάσεων. Είναι αναγκαία η θέσπιση κανόνων σχετικά με τις αιτήσεις αδειοδότησης, τους όρους έκδοσης, το περιεχόμενο και την επανεξέταση των αδειών, καθώς και τυχόν αλλαγές που αφορούν τη ρυθμιζόμενη οντότητα. Για να ξεκινήσει το νέο σύστημα με εύρυθμο τρόπο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι ρυθμιζόμενες οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου συστήματος εμπορίας εκπομπών διαθέτουν έγκυρη άδεια από την έναρξη λειτουργίας του συστήματος το 2025.
- (80) Η συνολική ποσότητα δικαιωμάτων για το νέο σύστημα εμπορίας εκπομπών θα πρέπει να ακολουθεί γραμμική πορεία για την επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών για το 2030, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομικά αποδοτική συμβολή των τομέων των κτιρίων και των οδικών μεταφορών στη μείωση των εκπομπών κατά 43 % έως το 2030 σε σύγκριση με το 2005 και των πρόσθετων τομέων, μια συνδυασμένη οικονομικά αποδοτική συμβολή μείωσης των εκπομπών κατά 42 % έως το 2030 σε σύγκριση με το 2005. Η συνολική ποσότητα δικαιωμάτων θα πρέπει να καθοριστεί για πρώτη φορά το 2027, ακολουθώντας πορεία που αρχίζει το 2024 από την τιμή των ορίων εκπομπών του 2024, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁸⁾ με βάση τις εκπομπές αναφοράς για τους καλυπτόμενους τομείς για το 2005 και την περίοδο από το 2016 έως το 2018, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού. Συνεπώς ο γραμμικός συντελεστής μείωσης θα πρέπει να οριστεί ίσος με 5,10 %. Από το 2028, η συνολική ποσότητα δικαιωμάτων θα πρέπει να καθορίζεται με βάση τις μέσες εκπομπές που αναφέρονται για τα έτη 2024, 2025 και 2026, και θα πρέπει να μειώνεται κατά το ίδιο απόλυτο ετήσιο ποσοστό μείωσης που καθορίστηκε από το 2024, το οποίο αντιστοιχεί σε γραμμικό συντελεστή μείωσης 5,38 % σε σχέση με την αντίστοιχη τιμή της ανωτέρω καθορισμένης πορείας για το 2025. Αν οι εν λόγω εκπομπές είναι σημαντικά υψηλότερες από την εν λόγω τιμή πορείας και αν η απόκλιση αυτή δεν οφείλεται σε διαφορές μικρής κλίμακας στις μεθοδολογίες μέτρησης εκπομπών, ο γραμμικός συντελεστής μείωσης θα πρέπει να προσαρμοστεί έτσι ώστε να επιτευχθεί το απαιτούμενο επίπεδο μείωσης εκπομπών το 2030.
- (81) Ο εκπλειστηριασμός των δικαιωμάτων είναι η απλούστερη και οικονομικά αποδοτικότερη μέθοδος κατανομής δικαιωμάτων εκπομπής, και επιτρέπει επίσης να αποφεύγονται τα απροσδόκητα κέρδη. Οι τομείς τόσο των κτιρίων όσο και των οδικών μεταφορών υφίστανται σχετικά μικρή ή ανύπαρκτη ανταγωνιστική πίεση από το εξωτερικό της Ένωσης και δεν εκτίθενται σε κίνδυνο διαρροής άνθρακα. Επομένως, τα δικαιώματα για τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές θα πρέπει να κατανέμονται μόνο μέσω πλειστηριασμού χωρίς να υπάρχει δωρεάν κατανομή.
- (82) Για να εξασφαλιστεί η ομαλή έναρξη του νέου συστήματος εμπορίας εκπομπών και λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης των ρυθμιζόμενων οντοτήτων να αντισταθμίζουν ή να αγοράζουν προκαταβολικά δικαιώματα προκειμένου να μετριάσουν τον κίνδυνο που διατρέχουν όσον αφορά την τιμή και τη ρευστότητα, θα πρέπει να τεθεί νωρίτερα σε πλειστηριασμό μια μεγαλύτερη ποσότητα δικαιωμάτων. Συνεπώς, οι ποσότητες που θα τεθούν σε πλειστηριασμό το 2027 θα πρέπει να είναι κατά 30 % υψηλότερες από τη συνολική ποσότητα δικαιωμάτων για το ίδιο έτος. Η ποσότητα αυτή θα επαρκεί για την παροχή ρευστότητας, τόσο στην περίπτωση που μειώνονται οι εκπομπές σύμφωνα με τις ανάγκες μειώσεων όσο και στην περίπτωση που οι μειώσεις εκπομπών υλοποιούνται μόνο προοδευτικά. Οι λεπτομερείς κανόνες για τους εν λόγω εμπροσθοβαρείς όγκους πλειστηριασμού θα πρέπει να καθοριστούν σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη σχετικά με τον πλειστηριασμό, η οποία θα εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 4 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.

⁽²⁷⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2020/262 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2019, για τη θέσπιση του γενικού καθεστώτος των ειδικών φόρων κατανάλωσης (ΕΕ L 58 της 27.2.2020, σ. 4).

⁽²⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τις δεσμευτικές ετήσιες μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα κράτη μέλη από το 2021 έως το 2030, στο πλαίσιο της συμβολής στη δράση για το κλίμα για την τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη συμφωνία του Παρισιού και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 26).

- (83) Οι κανόνες διανομής για τα μερίδια πλειστηριασμών είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για τυχόν έσοδα από πλειστηριασμούς που θα περιέρχονταν στα κράτη μέλη, ιδίως ενόψει της ανάγκης για ενίσχυση της ικανότητας των κρατών μελών να αντιμετωπίζουν τις κοινωνικές επιπτώσεις ενός τιμολογιακού μνημόματος επί των ανθρακούχων εκπομπών στους τομείς των κτιρίων και των οδικών μεταφορών. Παρά το γεγονός ότι οι εν λόγω τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και οι πρόσθετοι τομείς έχουν πολύ διαφορετικά χαρακτηριστικά, είναι σκόπιμο να καθοριστεί κοινός κανόνας κατανομής ανάλογος αυτού που ισχύει για τις σταθερές εγκαταστάσεις. Η πλειονότητα των δικαιωμάτων θα πρέπει να καταναμηθεί μεταξύ όλων των κρατών μελών με βάση τη μέση κατανομή των εκπομπών στις οδικές μεταφορές, στα εμπορικά και θεσμικά κτίρια και στα οικιστικά κτίρια, κατά την περίοδο 2016-2018.
- (84) Η εισαγωγή της τιμής του άνθρακα στους τομείς των κτιρίων και των οδικών μεταφορών θα πρέπει να συνοδεύεται από αποτελεσματική κοινωνική αποζημίωση, ιδίως δεδομένων των υφιστάμενων επιπέδων ενεργειακής φτώχειας. Περίπου 34 εκατομμύρια Ευρωπαίοι, σχεδόν το 6,9 % του πληθυσμού της Ένωσης, δήλωσαν ότι δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να θερμάνουν επαρκώς το σπίτι τους σε έρευνα σε ενωσιακό επίπεδο το 2021. Για την επίτευξη αποτελεσματικής κοινωνικής και διανεμητικής αποζημίωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να δαπανούν τα έσοδα από την εμπορία εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και άλλους τομείς για σκοπούς που σχετίζονται με το κλίμα και την ενέργεια που έχουν ήδη προσδιοριστεί για το υφιστάμενο σύστημα εμπορίας εκπομπών, δίνοντας προτεραιότητα σε δραστηριότητες που μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών πτυχών της εμπορίας εκπομπών στους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς, ή για μέτρα που προστίθενται ειδικά για την αντιμετώπιση των σχετικών ανησυχιών για τους εν λόγω τομείς, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μέτρων πολιτικής δυνάμει της οδηγίας 2012/27/ΕΕ.

Ένα νέο Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁹⁾ θα παρέχει ειδική χρηματοδότηση στα κράτη μέλη για τη στήριξη των ευάλωτων ομάδων που πλήττονται περισσότερο, ιδίως των νοικοκυριών που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια ή φτώχεια στον τομέα των μεταφορών. Το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα θα προωθήσει τη δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη μεταξύ και εντός των κρατών μελών, μετριαζοντας παράλληλα τον κίνδυνο ενεργειακής φτώχειας και οικονομικής αδυναμίας μεταφορών κατά τη διάρκεια της μετάβασης. Θα αξιοποιήσει και θα συμπληρώσει τους υφιστάμενους μηχανισμούς αλληλεγγύης, σε συνέργεια με άλλα προγράμματα δαπανών και ταμεία της Ένωσης. 50 εκατομμύρια δικαιώματα από το ΣΕΔΕ της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 10α παράγραφος 8β της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και 150 εκατομμύρια δικαιώματα από την εμπορία εκπομπών στους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς, καθώς και έσοδα που προκύπτουν από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων που αφορούν τους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και πρόσθετους τομείς, έως 65 000 000 000 ευρώ κατ' ανώτατο όριο, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα υπό μορφή εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό σε προσωρινή και κατ' εξαίρεση βάση, εν αναμονή των συζητήσεων και των διαβουλεύσεων σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2021, για απόφαση του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη θέσπιση νέου ιδίου πόρου που βασίζεται στο ΣΕΔΕ της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 311 τρίτο εδάφιο ΣΛΕΕ.

Είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ότι, όταν εκδοθεί απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 311 τρίτο εδάφιο ΣΛΕΕ για τη θέσπιση αυτού του νέου ιδίου πόρου, τα ίδια έσοδα θα πρέπει να παύσουν να διατίθενται εξωτερικά όταν τεθεί σε ισχύ η εν λόγω απόφαση. Όσον αφορά το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα, σε περίπτωση έκδοσης τέτοιας απόφασης, η Επιτροπή υποβάλλει, κατά περίπτωση, τις αναγκαίες προτάσεις σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της έκβασης των διαπραγματεύσεων για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2027.

- (85) Η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη χρήση των εσόδων από πλειστηριασμούς θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με την τρέχουσα υποβολή εκθέσεων που θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999.
- (86) Οι ρυθμιζόμενες οντότητες που καλύπτονται από το νέο σύστημα εμπορίας εκπομπών θα πρέπει να παραδίδουν δικαιώματα για τις εξακριβωμένες εκπομπές τους τα οποία αντιστοιχούν στις ποσότητες καυσίμων που έχουν θέσει σε ανάλωση. Θα πρέπει να παραδώσουν δικαιώματα για τις εξακριβωμένες εκπομπές τους για πρώτη φορά το 2027. Για να ελαχιστοποιηθεί ο διοικητικός φόρτος, ορισμένοι κανόνες που εφαρμόζονται στο υφιστάμενο σύστημα εμπορίας εκπομπών για τις σταθερές εγκαταστάσεις και τις αερομεταφορές θα πρέπει να εφαρμοστούν στο νέο σύστημα εμπορίας εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και πρόσθετους τομείς με τις αναγκαίες προσαρμογές. Αυτό περιλαμβάνει ιδίως κανόνες σχετικά με τη μεταβίβαση, την παράδοση και την ακύρωση δικαιωμάτων, καθώς και κανόνες σχετικά με την εγκυρότητα δικαιωμάτων, τις κυρώσεις, τις αρμόδιες αρχές και τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων των κρατών μελών.

⁽²⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (87) Ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη εθνικούς φόρους άνθρακα που ισχύουν για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και πρόσθετους τομείς που καλύπτονται από το παράρτημα III της οδηγίας 2003/87/EK. Επομένως, θα πρέπει να θεσπιστεί προσωρινή παρέκκλιση έως το τέλος του 2030. Για να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της οδηγίας 2003/87/EK και ότι το νέο σύστημα εμπορίας εκπομπών χαρακτηρίζεται από συνοχή, η δυνατότητα εφαρμογής της εν λόγω παρέκκλισης θα πρέπει να είναι διαθέσιμη μόνο όταν ο εθνικός φορολογικός συντελεστής είναι υψηλότερος από τη μέση τιμή πλειστηριασμού για το σχετικό έτος, και θα πρέπει να ισχύει μόνο για την υποχρέωση παράδοσης των ρυθμιζόμενων οντοτήτων που καταβάλλουν τον εν λόγω φόρο. Για να διασφαλιστούν η σταθερότητα και η διαφάνεια του συστήματος, ο εθνικός φόρος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών φορολογικών συντελεστών, θα πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή στο τέλος της περιόδου μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Η παρέκκλιση δεν θα πρέπει να επηρεάζει τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό για το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα ή, εάν καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 311 τρίτο εδάφιο ΣΛΕΕ, έναν ίδιο πόρο που βασίζεται στα έσοδα από πλειστηριασμούς από την εμπορία εκπομπών στους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς.
- (88) Για να είναι αποτελεσματική η εμπορία εκπομπών στους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς, θα πρέπει να είναι δυνατή η παρακολούθηση των εκπομπών με υψηλή βεβαιότητα και με εύλογο κόστος. Οι εκπομπές θα πρέπει να καταλογίζονται σε ρυθμιζόμενες οντότητες με βάση τις ποσότητες καυσίμων που τίθενται σε ανάλυση και να συνδυάζονται με συντελεστή εκπομπών. Οι ρυθμιζόμενες οντότητες θα πρέπει να είναι σε θέση να ταυτοποιούν και να διαφοροποιούν με αξιοπιστία και ακρίβεια τους τομείς στους οποίους τα καύσιμα τίθενται σε ανάλυση, καθώς και τους τελικούς χρήστες των καυσίμων, προκειμένου να αποφεύγονται ανεπιθύμητες επιπτώσεις, όπως η διπλή επιβάρυνση. Στον μικρό αριθμό περιπτώσεων στις οποίες δεν μπορεί να αποφευχθεί η διπλή προσμέτρηση μεταξύ των εκπομπών στο υφιστάμενο ΣΕΔΕ της ΕΕ και στο νέο σύστημα εμπορίας εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και πρόσθετους τομείς, ή όταν προκύπτει κόστος λόγω της παράδοσης δικαιωμάτων για εκπομπές από δραστηριότητες που δεν περιλαμβάνονται στην οδηγία 2003/87/EK, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα εν λόγω έσοδα για την αντιστάθμιση της αναπόφευκτης διπλής προσμέτρησης ή άλλων σχετικών δαπανών εκτός των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και πρόσθετων τομέων σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για τη διασφάλιση ενιαίων όρων για την αποφυγή της διπλής προσμέτρησης και της παράδοσης δικαιωμάτων για εκπομπές που δεν καλύπτονται από το σύστημα εμπορίας εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και πρόσθετους τομείς, και για την παροχή χρηματικής αποζημίωσης. Για τον περαιτέρω μετριασμό τυχόν ζητημάτων διπλής καταμέτρησης, οι προθεσμίες για την παρακολούθηση και την παράδοση στο νέο σύστημα εμπορίας εκπομπών θα πρέπει να είναι έναν μήνα μετά τις προθεσμίες στο υφιστάμενο σύστημα για τις σταθερές εγκαταστάσεις και τις αεροπορικές μεταφορές. Προκειμένου να υπάρχουν επαρκή δεδομένα για τον καθορισμό της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων για την περίοδο από το 2028 έως το 2030, οι ρυθμιζόμενες οντότητες που κατέχουν άδεια κατά την έναρξη λειτουργίας του συστήματος το 2025 θα πρέπει να υποβάλουν έκθεση για τις σχετικές ιστορικές εκπομπές τους για το 2024.
- (89) Η διαφάνεια όσον αφορά το κόστος του άνθρακα και τον βαθμό στον οποίο μετακυλιεται στους καταναλωτές είναι κρίσιμα σημασίας για την ταχεία και οικονομικά αποδοτική μείωση των εκπομπών σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία σε ένα σύστημα εμπορίας εκπομπών που βασίζεται σε υποχρεώσεις προηγούμενου σταδίου. Σκοπός του νέου συστήματος εμπορίας εκπομπών είναι να δοθούν κίνητρα στις ρυθμιζόμενες οντότητες για τη μείωση της περιεκτικότητας των καυσίμων σε άνθρακα, και οι εν λόγω οντότητες δεν θα πρέπει να αποκομίζουν αδικαιολόγητα κέρδη μετακυλίσοντας στους καταναλωτές μεγαλύτερο κόστος άνθρακα από εκείνο που καταβάλλουν. Ενώ ο πλήρης πλειστηριασμός δικαιωμάτων εκπομπών στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και άλλους τομείς περιορίζει ήδη την εμφάνιση τέτοιων αδικαιολόγητων κερδών, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί τον βαθμό στον οποίο οι ρυθμιζόμενες οντότητες μετακυλίσουν τα κόστη των ανθρακούχων εκπομπών, ώστε να αποφεύγονται τα απροσδόκητα κέρδη. Όσον αφορά το κεφάλαιο IVa, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει ετήσια έκθεση, όπου είναι δυνατόν ανά είδος καυσίμου, σχετικά με το μέσο επίπεδο του κόστους άνθρακα που έχει μετακυλιστεί στους καταναλωτές εντός της Ένωσης.
- (90) Είναι σκόπιμη η εισαγωγή μέτρων για την αντιμετώπιση του πιθανού κινδύνου υπερβολικών αυξήσεων των τιμών, οι οποίες, αν είναι ιδιαίτερα υψηλές κατά την έναρξη του νέου συστήματος εμπορίας εκπομπών, ενδέχεται να υπονομεύσουν την προθυμία των νοικοκυριών και των ατόμων να επενδύσουν στη μείωση των δικών τους εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να συμπληρώνουν τις διασφαλίσεις που παρέχει το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς και που τέθηκαν σε λειτουργία το 2019. Καθώς η αγορά θα συνεχίσει να καθορίζει την τιμή του άνθρακα, θα ενεργοποιούνται μέτρα διασφάλισης μέσω αυτόματου μηχανισμού που βασίζεται σε κανόνες, ώστε να απελευθερώνονται δικαιώματα από το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς μόνον εφόσον πληρούνται μία ή περισσότερες σαφείς προϋποθέσεις ενεργοποίησης που βασίζονται στην αύξηση της μέσης τιμής των δικαιωμάτων. Ο πρόσθετος αυτός μηχανισμός θα πρέπει επίσης να έχει υψηλή ικανότητα αντίδρασης, προκειμένου να αντιμετωπίζει τυχόν υπερβολική αστάθεια που οφείλεται σε παράγοντες πλην των μεταβολών σε θεμελιώδεις παράγοντες της αγοράς. Τα μέτρα θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα σε διαφορετικά επίπεδα υπερβολικής αύξησης των τιμών, τα οποία θα οδηγούν σε διαφορετικούς βαθμούς παρέμβασης. Οι προϋποθέσεις ενεργοποίησης θα πρέπει να παρακολουθούνται στενά από την Επιτροπή και τα μέτρα θα πρέπει να θεσπίζονται επειγόντως από την Επιτροπή όταν πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις. Αυτό θα πρέπει να ισχύει με την επιφύλαξη τυχόν συνοδευτικών μέτρων τα οποία ενδέχεται να εγκρίνουν τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση δυσμενών κοινωνικών επιπτώσεων.

- (91) Προκειμένου να αυξηθεί η βεβαιότητα για τους πολίτες ότι η τιμή του άνθρακα κατά τα πρώτα έτη του νέου συστήματος εμπορίας εκπομπών δεν υπερβαίνει τα 45 ευρώ, είναι σκόπιμο να συμπεριληφθεί πρόσθετος μηχανισμός σταθερότητας των τιμών για την αποδέσμευση δικαιωμάτων από το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς σε περίπτωση που η τιμή του άνθρακα υπερβαίνει το επίπεδο αυτό. Κατ' αρχήν, το μέτρο θα πρέπει να εφαρμόζεται μία φορά κατά τη διάρκεια περιόδου 12 μηνών. Ωστόσο, θα πρέπει επίσης να μπορεί να εφαρμοστεί εκ νέου κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου των 12 μηνών όταν η Επιτροπή, επικουρούμενη από την επιτροπή για την αλλαγή του κλίματος, θεωρεί ότι η εξέλιξη της τιμής δικαιολογεί νέα αποδέσμευση δικαιωμάτων. Λαμβανομένου υπόψη του στόχου του μηχανισμού αυτού για τη διασφάλιση της σταθερότητας κατά τα πρώτα έτη του νέου συστήματος εμπορίας εκπομπών, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει τη λειτουργία του και κατά πόσον θα πρέπει να συνεχιστεί και μετά το 2029.
- (92) Ως πρόσθετος μηχανισμός διασφάλισης πριν από την έναρξη της εμπορίας εκπομπών στα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και σε πρόσθετους τομείς, θα πρέπει να είναι δυνατή η καθυστέρηση της εφαρμογής του ανώτατου ορίου και των υποχρεώσεων παράδοσης όταν οι τιμές χονδρικής πώλησης φυσικού αερίου ή πετρελαίου είναι εξαιρετικά υψηλές σε σύγκριση με τις ιστορικές τάσεις. Ο μηχανισμός θα πρέπει να είναι αυτόματος, δηλαδή η εφαρμογή του ανώτατου ορίου και των υποχρεώσεων παράδοσης θα πρέπει να καθυστερεί κατά ένα έτος, εάν πληρούνται συγκεκριμένα σημεία ενεργοποίησης των τιμών ενέργειας. Οι τιμές αναφοράς θα πρέπει να καθορίζονται με βάση τις συμβάσεις αναφοράς στις αγορές χονδρικής πώλησης φυσικού αερίου και πετρελαίου, οι οποίες είναι άμεσα διαθέσιμες και οι πλέον σημαντικές για τους τελικούς καταναλωτές. Θα πρέπει να προβλεφθούν ξεχωριστές συνθήκες ενεργοποίησης για τις τιμές του φυσικού αερίου και του πετρελαίου, καθώς η εξέλιξη των τιμών τους ακολουθεί διαφορετικές ιστορικές τάσεις. Για να διασφαλιστεί η ασφάλεια της αγοράς, η Επιτροπή θα πρέπει να αποσαφηνίσει την εφαρμογή της καθυστέρησης αρκετά νωρίτερα, μέσω ανακοίνωσης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
- (93) Η εφαρμογή της εμπορίας εκπομπών στον τομέα των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και σε πρόσθετους τομείς θα πρέπει να παρακολουθείται από την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένου του βαθμού σύγκλισης των τιμών με το υφιστάμενο ΣΕΔΕ της ΕΕ, και, εφόσον απαιτείται, θα πρέπει να προτείνεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επανεξέταση για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της διαχείρισης και της πρακτικής εφαρμογής της εμπορίας εκπομπών για τους εν λόγω τομείς με βάση τις αποκτηθείσες γνώσεις και την αυξημένη σύγκλιση των τιμών. Θα πρέπει να ζητηθεί από την Επιτροπή να υποβάλει την πρώτη έκθεση για τα θέματα αυτά έως την 1η Ιανουαρίου 2028.
- (94) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 3ζα παράγραφος 2, του άρθρου 3ζστ παράγραφοι 2 και 4, του άρθρου 10β παράγραφος 4, του άρθρου 12 παράγραφοι 3δ και 3γ, του άρθρου 14 παράγραφος 1, του άρθρου 30στ παράγραφοι 3 και 5 και του άρθρου 30η παράγραφος 7 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Για να εξασφαλιστούν συνέργειες με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο, η ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στα άρθρα 14 και 15 της εν λόγω οδηγίας θα πρέπει να επεκταθεί ώστε να καλύπτει τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και πρόσθετους τομείς. Οι εν λόγω εκτελεστικές αρμοδιότητες, εκτός από τις εκτελεστικές αρμοδιότητες σε σχέση με το άρθρο 2ζστ παράγραφος 2 και το άρθρο 12 παράγραφοι 3δ και 2γ της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁰⁾.
- (95) Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία και σε άλλα νομοθετήματα της Ένωσης, ιδίως οι στόχοι του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να αξιοποιούν τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία κατά την εφαρμογή πολιτικών. Επομένως, όταν η ευρωπαϊκή επιστημονική συμβουλευτική επιτροπή για την κλιματική αλλαγή παρέχει επιστημονικές συμβουλές και εκθέσεις επί θεμάτων σχετικά με το ΣΕΔΕ της ΕΕ, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εν λόγω συμβουλές και εκθέσεις, ιδίως όσον αφορά την ανάγκη για πρόσθετες πολιτικές και μέτρα της Ένωσης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους σκοπούς και τους στόχους του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, καθώς και πρόσθετες πολιτικές και μέτρα της Ένωσης ενόψει της φιλοδοξίας και της περιβαλλοντικής ακεραιότητας των παγκόσμιων αγορακεντρικών μέτρων για τις αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές.
- (96) Για να αναγνωριστεί η συμβολή των εσόδων του ΣΕΔΕ της ΕΕ στην κλιματική μετάβαση, θα πρέπει να θεσπιστεί σήμα ΣΕΔΕ της ΕΕ. Μεταξύ άλλων μέτρων για τη διασφάλιση της προβολής της χρηματοδότησης από το ΣΕΔΕ της ΕΕ, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα έργα και οι δραστηριότητες που υποστηρίζονται μέσω του Ταμείου Εκσυγχρονισμού και του Ταμείου Καινοτομίας αναφέρονται σαφώς ως προερχόμενα από τα έσοδα του ΣΕΔΕ της ΕΕ, με την επίδειξη κατάλληλου σήματος.

⁽³⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (97) Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, θα πρέπει να καθοριστεί κλιματικός στόχος σε επίπεδο Ένωσης για το 2040, με βάση νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση του εν λόγω κανονισμού. Το ΣΕΔΕ της ΕΕ θα πρέπει να αναθεωρηθεί ώστε να ευθυγραμμιστεί με τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2040. Επομένως, έως τον Ιούλιο του 2026 η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση σχετικά με διάφορες πτυχές του ΣΕΔΕ της ΕΕ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από νομοθετική πρόταση και εκτίμηση επιπτώσεων. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις μειώσεις των άμεσων εκπομπών, που θα πρέπει να συμπληρώνονται από αυξημένες απορροφήσεις άνθρακα προκειμένου να επιτευχθεί η κλιματική ουδετερότητα. Επομένως, μεταξύ άλλων πτυχών, έως τον Ιούλιο του 2026 η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι εκπομπές που αφαιρούνται από την ατμόσφαιρα και αποθηκεύονται με ασφαλή και μόνιμο τρόπο, για παράδειγμα μέσω άμεσης δέσμευσης από τον αέρα, θα μπορούσαν δυνητικά να καλυφθούν από την εμπορία εκπομπών, χωρίς να αντισταθμίζονται οι αναγκαίες μειώσεις εκπομπών. Μέχρι να υπόκεινται στην τιμολόγηση του άνθρακα όλα τα στάδια της ζωής ενός προϊόντος στο οποίο χρησιμοποιείται δεσμευμένος άνθρακας, ιδίως στο στάδιο της αποτέφρωσης των αποβλήτων, η εξάρτηση από τη λογιστική καταγραφή των εκπομπών στο σημείο της απελευθέρωσής τους από τα προϊόντα στην ατμόσφαιρα θα είχε ως αποτέλεσμα την υποτίμηση των εκπομπών.

Προκειμένου να ρυθμιστεί η δέσμευση του άνθρακα κατά τρόπο που να μειώνει τις καθαρές εκπομπές, και να διασφαλίζεται η λογιστική καταγραφή όλων των εκπομπών και να αποφεύγεται η διπλή προσμέτρηση, με παράλληλη δημιουργία οικονομικών κινήτρων, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει, έως τον Ιούλιο του 2026, κατά πόσον όλες οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που καλύπτονται από την οδηγία 2003/87/ΕΚ λαμβάνονται πράγματι υπόψη και κατά πόσον αποφεύγεται αποτελεσματικά η διπλή προσμέτρηση. Ειδικότερα, θα πρέπει να αξιολογήσει τη λογιστική καταγραφή των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που θεωρείται ότι έχουν δεσμευθεί και χρησιμοποιηθεί σε ένα προϊόν με τρόπο διαφορετικό από εκείνον που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3β, και να λαμβάνει υπόψη τα κατάντη στάδια, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης και της αποτέφρωσης αποβλήτων. Τέλος, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη σκοπιμότητα μείωσης των ορίων συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος 20 MW για τις δραστηριότητες του παραρτήματος I της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη τα περιβαλλοντικά οφέλη και τη διοικητική επιβάρυνση.

- (98) Έως τον Ιούλιο του 2026, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αξιολογήσει και να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη σκοπιμότητα της συμπερίληψης των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων στο ΣΕΔΕ της ΕΕ, μεταξύ άλλων με σκοπό τη συμπερίληψή τους από το 2028, και να παράσχει αξιολόγηση της ενδεχόμενης ανάγκης για δυνατότητα ενός κράτους μέλους να εξαιρεθεί έως το τέλος του 2030, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της συμβολής όλων των τομέων στη μείωση των εκπομπών. Η συμπερίληψη των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων στο ΣΕΔΕ της ΕΕ θα συμβάλει στην κυκλική οικονομία μέσω της ενθάρρυνσης της ανακύκλωσης, της επαναχρησιμοποίησης και της επισκευής προϊόντων, και παράλληλα θα συντείνει στην απαλλαγή του συνόλου της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές. Η συμπερίληψη των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων θα ενισχύσει τα κίνητρα για βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και θα δημιουργήσει ισοτιμίες όρους ανταγωνισμού μεταξύ των περιφερειών που έχουν συμπεριλάβει την αποτέφρωση αστικών αποβλήτων στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ.

Για να αποφευχθεί η εκτροπή των αποβλήτων από τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων προς χώρους υγειονομικής ταφής στην Ένωση, οι οποίοι δημιουργούν εκπομπές μεθανίου, και για να αποφευχθούν οι εξαγωγές αποβλήτων σε τρίτες χώρες, με δυνητικά αρνητικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη στην έκθεσή της τη δυνητική εκτροπή αποβλήτων προς τη διάθεση μέσω της υγειονομικής ταφής στην Ένωση και των εξαγωγών αποβλήτων σε τρίτες χώρες. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά, τις πιθανές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, την περιβαλλοντική ακεραιότητα, την ευθυγράμμιση με τους στόχους της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²¹⁾ και την αρτιότητα και ακρίβεια όσον αφορά την παρακολούθηση και τον υπολογισμό των εκπομπών. Λαμβάνοντας υπόψη τις εκπομπές μεθανίου από την υγειονομική ταφή και για να αποφευχθεί η δημιουργία άνισων όρων ανταγωνισμού, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αξιολογήσει τη δυνατότητα συμπερίληψης άλλων διαδικασιών διαχείρισης αποβλήτων, όπως η υγειονομική ταφή, η ζύμωση, η λιπασματοποίηση και η μηχανική-βιολογική επεξεργασία, στο ΣΕΔΕ της ΕΕ, κατά την αξιολόγηση της σκοπιμότητας συμπερίληψης των αστικών εγκαταστάσεων αποτέφρωσης αποβλήτων.

- (99) Για την έκδοση μη νομοθετικών πράξεων γενικής ισχύος που συμπληρώνουν ή τροποποιούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία νομοθετικής πράξης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά τον χρόνο διεξαγωγής, τη διαχείριση και άλλες πτυχές των πλειστηριασμών, τους κανόνες για την εφαρμογή της αιρεσιμότητας, τους κανόνες για τη λειτουργία του Ταμείου Καινοτομίας, τους κανόνες για τη λειτουργία του μηχανισμού υποβολής ανταγωνιστικών προσφορών σε σχέση με τις CD και CCD, τις απαιτήσεις βάσει των οποίων θεωρείται ότι τα αέρια του θερμοκηπίου έχουν μόνιμως δεσμευθεί με χημικό τρόπο σε ένα προϊόν και την επέκταση της δραστηριότητας που αναφέρεται στο παράρτημα III της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σε άλλους τομείς. Επιπλέον, για να εξασφαλιστούν συνέργειες με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο, η εξουσιοδότηση στο άρθρο 10 παράγραφος 4 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σχετικά με τον χρόνο διεξαγωγής, τη διαχείριση και άλλες πτυχές των πλειστηριασμών θα πρέπει να

⁽²¹⁾ Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).

επεκταθεί ώστε να καλύπτει τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και πρόσθετους τομείς. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ⁽³²⁾. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονες τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

- (100) Οι διατάξεις που αφορούν το υφιστάμενο ΣΕΔΕ της ΕΕ και την επέκτασή του στις θαλάσσιες μεταφορές θα πρέπει να εφαρμοστούν από το 2024 σύμφωνα με την ανάγκη για επείγουσα δράση για το κλίμα και για συμβολή όλων των τομέων στη μείωση των εκπομπών με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο τις διατάξεις που αφορούν τους εν λόγω τομείς έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Ωστόσο, η προθεσμία για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων σχετικά με το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και πρόσθετους τομείς θα πρέπει να είναι η 30 Ιουνίου 2024, δεδομένου ότι οι κανόνες για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, την επαλήθευση και την αδειοδότηση για τους εν λόγω τομείς εφαρμόζονται από την 1 Ιανουαρίου 2025, και απαιτούν επαρκή χρόνο για την ομαλή εφαρμογή. Κατ' εξαίρεση, για να διασφαλιστεί η διαφάνεια και η αυστηρή υποβολή εκθέσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις ιστορικές εκπομπές για τους εν λόγω τομείς έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, δεδομένου ότι η εν λόγω υποχρέωση αφορά τις εκπομπές του έτους 2024. Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα ⁽³³⁾, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να επισυνάπτουν στην κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, όταν δικαιολογείται, ένα ή περισσότερα έγγραφα που διευκρινίζουν τη σχέση ανάμεσα στα στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα τμήματα των εθνικών πράξεων μεταφοράς. Για την παρούσα οδηγία ο νομοθέτης εκτιμά ότι η διαβίβαση των εγγράφων αυτών είναι δικαιολογημένη.
- (101) Ένα εύρυθμο, μεταρρυθμισμένο ΣΕΔΕ της ΕΕ, το οποίο περιλαμβάνει ένα μέσο για τη σταθεροποίηση της αγοράς, αποτελεί βασικό μέσο για να επιτύχει η Ένωση τον στόχο μείωσης των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο σύνολο της οικονομίας για το 2030, τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 το αργότερο, και τον στόχο της επίτευξης αρνητικών εκπομπών στη συνέχεια, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119, καθώς και στους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού. Το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς επιδιώκει να αντιμετωπίσει την ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης δικαιωμάτων στην αγορά. Το άρθρο 3 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 προβλέπει ότι το αποθεματικό θα επανεξεταστεί τρία έτη αφού τεθεί σε λειτουργία, με ιδιαίτερη προσοχή στο ποσοστό για τον καθορισμό του αριθμού δικαιωμάτων που τοποθετούνται στο αποθεματικό, το όριο για τον συνολικό αριθμό δικαιωμάτων σε κυκλοφορία (ΣΑΔΚ) που καθορίζει την πρόσληψη δικαιωμάτων, και τον αριθμό δικαιωμάτων που απελευθερώνονται από το αποθεματικό. Το ισχύον όριο για τον καθορισμό της τοποθέτησης δικαιωμάτων στο αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς θεσπίστηκε το 2018, με την τελευταία αναθεώρηση του ΣΕΔΕ της ΕΕ, ενώ ο συντελεστής γραμμικής μείωσης αυξάνεται με την παρούσα οδηγία. Επομένως, στο πλαίσιο της τακτικής επανεξέτασης της λειτουργίας του αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αξιολογήσει την ανάγκη πιθανής προσαρμογής του εν λόγω ορίου, σύμφωνα με τον γραμμικό συντελεστή που αναφέρεται στο άρθρο 9 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.
- (102) Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να δοθεί ένα ισχυρότερο μήνυμα υπέρ των επενδύσεων για τη μείωση των εκπομπών με οικονομικά αποδοτικό τρόπο και προκειμένου να ενισχυθεί το ΣΕΔΕ της ΕΕ, η απόφαση (ΕΕ) 2015/1814 θα πρέπει να τροποποιηθεί έτσι ώστε να αυξηθούν τα ποσοστά για τον καθορισμό του αριθμού των δικαιωμάτων που τοποθετούνται κάθε έτος στο αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς. Επιπλέον, για χαμηλότερα επίπεδα ΣΑΔΚ, η πρόσληψη θα πρέπει να ισούται με τη διαφορά μεταξύ του ΣΑΔΚ και του ορίου που καθορίζει την πρόσληψη δικαιωμάτων. Αυτό αποτρέπει τη σημαντική αβεβαιότητα όσον αφορά τους όγκους πλειστηριασμού που προκύπτει όταν ο ΣΑΔΚ είναι κοντά στο όριο, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζει ότι το πλεόνασμα φτάνει στο εύρος ζώνης όγκου εντός του οποίου θεωρείται ότι η αγορά ανθρακούχων εκπομπών λειτουργεί με ισορροπημένο τρόπο.
- (103) Επίσης, για να εξασφαλιστεί ότι το επίπεδο των δικαιωμάτων που παραμένουν στο αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς μετά την ακύρωση είναι προβλέψιμο, η ακύρωση των δικαιωμάτων στο αποθεματικό δεν θα πρέπει να εξαρτάται πλέον από τις ποσότητες που τέθηκαν σε πλειστηριασμό το προηγούμενο έτος. Ο αριθμός των δικαιωμάτων στο αποθεματικό θα πρέπει συνεπώς να καθοριστεί στο επίπεδο των 400 εκατομμυρίων δικαιωμάτων, το οποίο αντιστοιχεί στο χαμηλότερο όριο για την τιμή του ΣΑΔΚ.

⁽³²⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

⁽³³⁾ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

- (104) Από την ανάλυση της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση οδηγίας προέκυψε επίσης ότι η καθαρή ζήτηση από τις αερομεταφορές θα πρέπει να συμπεριληφθεί στον ΣΑΔΚ. Επιπλέον, καθώς τα δικαιώματα του τομέα των αερομεταφορών μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τον ίδιο τρόπο όπως και τα γενικά δικαιώματα, η συμπερίληψη των αερομεταφορών στο αποθεματικό θα το καθιστούσε ακριβέστερο και επομένως καλύτερο εργαλείο για την εξασφάλιση της σταθερότητας της αγοράς. Ο υπολογισμός του ΣΑΔΚ θα πρέπει να περιλαμβάνει τις εκπομπές από τις αερομεταφορές και τα δικαιώματα που εκδίδονται για τις αερομεταφορές από το έτος που ακολουθεί την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.
- (105) Για να διευκρινιστεί ο υπολογισμός του ΣΑΔΚ, η απόφαση (ΕΕ) 2015/1814 θα πρέπει να διευκρινίζει ότι μόνο τα δικαιώματα που έχουν εκδοθεί και δεν έχουν τοποθετηθεί στο αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς περιλαμβάνονται στην προσφορά δικαιωμάτων. Επίσης, ο τύπος δεν θα πρέπει πλέον να αφαιρεί τον αριθμό δικαιωμάτων στο αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς από την προσφορά δικαιωμάτων. Αυτή η αλλαγή δεν θα έχει ουσιαστική επίπτωση στο αποτέλεσμα του υπολογισμού του ΣΑΔΚ, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων υπολογισμών του ΣΑΔΚ ή του αποθεματικού.
- (106) Για να μετριαστεί ο κίνδυνος ανισορροπιών προσφοράς και ζήτησης που συνδέεται με την έναρξη της εμπορίας εκπομπών για τους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και πρόσθετους τομείς, καθώς και για να καταστεί αυτή ανθεκτικότερη στους κραδασμούς της αγοράς, θα πρέπει στους εν λόγω τομείς να εφαρμόζεται ο μηχανισμός του αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς που βασίζεται σε κανόνες. Για να είναι το εν λόγω αποθεματικό λειτουργικό από την έναρξη λειτουργίας του συστήματος, θα πρέπει να συσταθεί με αρχική χορήγηση 600 εκατομμυρίων δικαιωμάτων για την εμπορία εκπομπών στα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και σε πρόσθετους τομείς. Τα αρχικά κατώτερα και ανώτερα όρια που ενεργοποιούν την απελευθέρωση ή την πρόσληψη δικαιωμάτων από το αποθεματικό θα πρέπει να υπόκεινται σε γενική ρήτρα επανεξέτασης. Άλλα στοιχεία, όπως η δημοσίευση του ΣΑΔΚ ή της ποσότητας των δικαιωμάτων που απελευθερώνονται ή τοποθετούνται στο αποθεματικό, θα πρέπει να ακολουθούν τους κανόνες του αποθεματικού για τους άλλους τομείς.
- (107) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, ήτοι η πρόωθηση μειώσεων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τρόπο αποδοτικό από πλευράς κόστους και οικονομικός αποτελεσματικό και ανάλογο προς τον στόχο μείωσης των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο σύνολο της οικονομίας για το 2030, μέσω ενός διευρυμένου και τροποποιημένου αγορακεντρικού μηχανισμού σε επίπεδο ΕΕ, δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (108) Συνεπώς, η οδηγία 2003/87/ΕΚ και η απόφαση (ΕΕ) 2015/1814 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ

Η οδηγία 2003/87/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 1, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η παρούσα οδηγία προβλέπει επίσης την κλιμάκωση των μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ώστε να συνεισφέρει στα επίπεδα μειώσεων που θεωρούνται επιστημονικά απαραίτητα για την αποφυγή της επικίνδυνης αλλαγής του κλίματος. Συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα και των στόχων της για το κλίμα, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) και, επομένως, στην επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού (**).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 (“ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα”) (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

(**) ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4.».

2) Στο άρθρο 2, οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις δραστηριότητες που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και III και στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που απαριθμούνται στο παράρτημα II. Όταν μια εγκατάσταση που περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ λόγω της λειτουργίας υπομονάδων καύσης με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των 20 MW αλλάζει διεργασίες παραγωγής για να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και δεν ικανοποιεί πλέον το εν λόγω όριο, το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η εν λόγω εγκατάσταση παρέχει στον φορέα εκμετάλλευσης τη δυνατότητα να παραμείνει στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ έως το τέλος της τρέχουσας και της επόμενης πενταετούς περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο κατόπιν της αλλαγής των διεργασιών παραγωγής της. Ο φορέας εκμετάλλευσης της εν λόγω εγκατάστασης μπορεί να αποφασίσει ότι η εγκατάσταση θα παραμείνει στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ έως το τέλος της τρέχουσας πενταετούς περιόδου μόνο ή της επόμενης πενταετούς περιόδου, μετά την αλλαγή των διεργασιών παραγωγής της. Το εκάστοτε κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή τις αλλαγές σε σύγκριση με τον κατάλογο που υποβάλλεται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1.

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη τυχόν απαιτήσεων σύμφωνα με την οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).».

3) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) “εκπομπές”: η απελευθέρωση στην ατμόσφαιρα αερίων του θερμοκηπίου από πηγές μιας εγκατάστασης ή η απελευθέρωση, από αεροσκάφος που εκτελεί αεροπορική δραστηριότητα του παραρτήματος I ή από πλοίο που εκτελεί δραστηριότητα θαλάσσιων μεταφορών του παραρτήματος I, των προσδιοριζόμενων σε σχέση με τη δραστηριότητα αυτή αερίων, ή η απελευθέρωση αερίων του θερμοκηπίου που αντιστοιχούν στη δραστηριότητα του παραρτήματος III.»

β) το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «άδεια εκπομπών αερίων θερμοκηπίου»:

«δ) “άδεια εκπομπών αερίων θερμοκηπίου”: άδεια που εκδίδεται σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 30β.»

γ) το στοιχείο κα) απαλείφεται·

δ) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:

«κγ) “ναυτιλιακή εταιρεία”: ο πλοιοκτήτης ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός ή πρόσωπο, όπως ο διαχειριστής ή ο ναυλωτής γυμνού πλοίου, στο(ν) οποίο ο πλοιοκτήτης έχει αναθέσει την ευθύνη της εκμετάλλευσης του πλοίου και ο οποίος / το οποίο, με την ανάληψη της εν λόγω ευθύνης, συμφώνησε να αναλάβει όλα τα καθήκοντα και τις ευθύνες που επιβάλλει ο διεθνής κώδικας διαχείρισης για την ασφαλή λειτουργία των πλοίων και την πρόληψη της ρύπανσης, όπως ορίζεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 336/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

κδ) “πλους”: πλους όπως ορίζεται στο άρθρο 3 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/757 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**).

κε) “διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας”: η αρχή η οποία είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του ΣΕΔΕ της ΕΕ όσον αφορά μια ναυτιλιακή εταιρεία σύμφωνα με το άρθρο 3ζστ·

κστ) “λιμένας κατάπλου”: ο λιμένας στον οποίο καταπλέει ένα πλοίο για να φορτώσει ή να εκφορτώσει φορτίο ή για την επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών, ή ο λιμένας στον οποίο σταθμεύει πλοίο υπεράκτιας δραστηριότητας για να αντικαταστήσει το πλήρωμα· εξαιρούνται οι στάσεις με αποκλειστικό σκοπό τον ανεφοδιασμό με καύσιμα, την προμήθεια εφοδίων, την αντικατάσταση του πληρώματος πλοίου που δεν είναι πλοίο υπεράκτιας δραστηριότητας, τον δεξαμενισμό ή την πραγματοποίηση επισκευών στο πλοίο, στον εξοπλισμό του ή και στα δύο, οι στάσεις σε λιμένα λόγω ανάγκης παροχής συνδρομής ή σε κατάσταση κινδύνου, οι μεταφορές από πλοίο σε πλοίο εκτός λιμένων, οι στάσεις με αποκλειστικό σκοπό την εύρεση καταφυγίου από αντίξοες καιρικές συνθήκες ή που καθίστανται αναγκαίες λόγω δραστηριοτήτων έρευνας και διάσωσης, καθώς και οι στάσεις πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων σε γειτονικό λιμένα μεταφόρτωσης εμπορευματοκιβωτίων που απαριθμείται στην εκτελεστική πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 3ζα παράγραφος 2·

- κζ) “επιβατηγό κρουαζιερόπλοιο”: επιβατηγό πλοίο που δεν διαθέτει κατάστρωμα φορτίου και έχει σχεδιαστεί αποκλειστικά για την εμπορική μεταφορά επιβατών σε διανυκτέρευση σε θαλάσσιο ταξίδι·
- κη) “σύμβαση επί διαφοράς” ή “CD”: σύμβαση μεταξύ της Επιτροπής και του παραγωγού, που έχει επιλεγεί μέσω ανταγωνιστικού μηχανισμού υποβολής προσφορών, όπως πλειστηριασμού, προϊόντος χαμηλών ή μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών και στο πλαίσιο της οποίας παρέχεται στον παραγωγό στήριξη από το Ταμείο Καινοτομίας για την κάλυψη της διαφοράς μεταξύ, αφενός, της επιλεγείσας τιμής, γνωστής και ως τιμής άσκησης, και, αφετέρου, της τιμής αναφοράς που προκύπτει από την τιμή του παραγόμενου προϊόντος χαμηλών ή μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών, την αγοραία τιμή ενός στενού υποκατάστατου ή συνδυασμό των δύο αυτών τιμών·
- κθ) “σύμβαση επί διαφοράς άνθρακα” ή “CCD”: σύμβαση μεταξύ της Επιτροπής και του παραγωγού, που έχει επιλεγεί μέσω ανταγωνιστικού μηχανισμού υποβολής προσφορών, όπως πλειστηριασμού, προϊόντος χαμηλών ή μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών, και στο πλαίσιο της οποίας παρέχεται στήριξη στον παραγωγό από το Ταμείο Καινοτομίας για την κάλυψη της διαφοράς μεταξύ, αφενός, της επιλεγείσας τιμής, γνωστής και ως τιμής άσκησης, και, αφετέρου, της τιμής αναφοράς που προκύπτει από τη μέση τιμή των δικαιωμάτων·
- λ) “σύμβαση σταθερού ασφαλιστρου”: σύμβαση μεταξύ της Επιτροπής και του παραγωγού, που έχει επιλεγεί μέσω ανταγωνιστικού μηχανισμού υποβολής προσφορών, όπως πλειστηριασμού, προϊόντος χαμηλών ή μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών και στο πλαίσιο της οποίας παρέχεται στήριξη στον παραγωγό υπό μορφή σταθερού ποσού ανά μονάδα του παραγόμενου προϊόντος·
- λα) “ρυθμιζόμενη οντότητα” για τους σκοπούς του κεφαλαίου IVa: οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εξαιρουμένου του τελικού καταναλωτή των καυσίμων, το οποίο ασκεί τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III και το οποίο εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:
- i) όταν το καύσιμο περνά από φορολογική αποθήκη όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 11) της οδηγίας (ΕΕ) 2020/262 του Συμβουλίου (***) , ο εγκεκριμένος αποθηκευτής, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 1) της εν λόγω οδηγίας, ο οποίος είναι υπόχρεος για την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης που καθίσταται απαιτητός δυνάμει του άρθρου 7 της εν λόγω οδηγίας·
 - ii) εάν δεν εφαρμόζεται το σημείο i) του παρόντος στοιχείου, οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο υπόχρεο για την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης που έχει καταστεί απαιτητός σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/262 ή το άρθρο 21 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου (****) όσον αφορά τα καύσιμα που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVa της παρούσας οδηγίας·
 - iii) αν τα σημεία i) και ii) του παρόντος στοιχείου δεν εφαρμόζονται, οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο το οποίο πρέπει να καταγραφεί από τις σχετικές αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους με σκοπό την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένου κάθε προσώπου που απαλλάσσεται από την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 5 τέταρτο εδάφιο της οδηγίας 2003/96/ΕΚ·
 - iv) αν τα σημεία i), ii) και iii) δεν εφαρμόζονται, ή αν περισσότερα του ενός πρόσωπα είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπόχρεα για την πληρωμή του ίδιου ειδικού φόρου κατανάλωσης, οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που ορίζεται από κράτος μέλος·
- λε) “καύσιμο” για τους σκοπούς του κεφαλαίου IVa της παρούσας οδηγίας: κάθε ενεργειακό προϊόν που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων που απαριθμούνται στον πίνακα Α και στον πίνακα Γ του παραρτήματος Ι της εν λόγω οδηγίας, καθώς και κάθε άλλο προϊόν που προορίζεται για χρήση, προσφέρεται προς πώληση ή χρησιμοποιείται ως καύσιμο κίνησης ή καύσιμο θέρμανσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας·
- λγ) “θέση σε ανάλωση” για τους σκοπούς του κεφαλαίου IVa της παρούσας οδηγίας: η θέση σε ανάλωση όπως ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/262·
- λδ) “τιμή αερίου ΤΤΦ” για τους σκοπούς του κεφαλαίου IVa: η τιμή των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης φυσικού αερίου του επόμενου μήνα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο αερίου Title Transfer Facility (ΤΤΦ), το οποίο διαχειρίζεται η Gasunie Transport Services B.V.·

λε) “τιμή αργού πετρελαίου Brent” για τους σκοπούς του κεφαλαίου IVa: η τιμή των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης για το αργό πετρέλαιο με ορίζοντα τον μήνα που χρησιμοποιείται ως τιμή αναφοράς για την αγορά πετρελαίου.

- (*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 336/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2006, για την εφαρμογή του διεθνούς κώδικα διαχείρισης της ασφάλειας εντός της Κοινότητας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3051/95 του Συμβουλίου (ΕΕ L 64 της 4.3.2006, σ. 1).
- (**) Κανονισμός (ΕΕ) 2015/757 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και επαλήθευση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 55).
- (***) Οδηγία (ΕΕ) 2020/262 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2019, για τη θέσπιση του γενικού καθεστώτος των ειδικών φόρων κατανάλωσης (ΕΕ L 58 της 27.2.2020, σ. 4).
- (****) Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51).».

4) Ο τίτλος του κεφαλαίου II αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές».

5) Το άρθρο 3a αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3a

Πεδίο εφαρμογής

Τα άρθρα 3β έως 3ζ εφαρμόζονται στην κατανομή και την εκχώρηση δικαιωμάτων για τις αεροπορικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I. Τα άρθρα 3ζα έως 3ζζ εφαρμόζονται στις δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I.».

6) Το άρθρο 3ζ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3ζ

Σχέδια παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Το εντεταλμένο κράτος μέλος μεριμνά ώστε κάθε φορέας εκμετάλλευσης αεροσκαφών να υποβάλλει στην αρμόδια αρχή αυτού του κράτους μέλους σχέδιο παρακολούθησης στο οποίο καθορίζονται μέτρα για την παρακολούθηση και την υποβολή σχετικής έκθεσης όσον αφορά τις εκπομπές και ώστε τα σχέδια αυτά να εγκρίνονται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 14.».

7) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 3ζα

Πεδίο εφαρμογής σε δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών

1. Η κατανομή δικαιωμάτων και η εφαρμογή απαιτήσεων παράδοσης όσον αφορά τις δραστηριότητες των θαλάσσιων μεταφορών εφαρμόζονται για ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50 %) των εκπομπών από πλοία που εκτελούν πλόες με αναχώρηση από λιμένα κατάπλου υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους και άφιξη σε λιμένα κατάπλου εκτός της δικαιοδοσίας κράτους μέλους, ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50 %) των εκπομπών από πλοία που εκτελούν πλόες με αναχώρηση από λιμένα κατάπλου εκτός της δικαιοδοσίας κράτους μέλους και άφιξη σε λιμένα κατάπλου υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους, ποσοστό εκατό τοις εκατό (100 %) των εκπομπών από πλοία που εκτελούν πλόες με αναχώρηση από λιμένα κατάπλου υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους και άφιξη σε λιμένα κατάπλου υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους, και ποσοστό εκατό τοις εκατό (100 %) των εκπομπών από πλοία εντός λιμένα κατάπλου υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους.

2. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, η Επιτροπή καταρτίζει, με εκτελεστικές πράξεις, κατάλογο γειτονικών λιμένων μεταφόρτωσης εμπορευματοκιβωτίων τον οποίον στη συνέχεια επικαιροποιεί ανά διετία έως τις 31 Δεκεμβρίου.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις καταγράφουν λιμένες ως γειτονικούς λιμένες μεταφόρτωσης εμπορευματοκιβωτίων όταν το μερίδιο της μεταφόρτωσης εμπορευματοκιβωτίων, μετρούμενων σε ισοδύναμες μονάδες είκοσι ποδών, υπερβαίνει το 65 % της συνολικής διακίνησης εμπορευματοκιβωτίων του εν λόγω λιμένα κατά τη διάρκεια της πλέον πρόσφατης δωδεκάμηνης περιόδου για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα σχετικά δεδομένα και όταν οι εν λόγω λιμένες βρίσκονται εκτός της Ένωσης, αλλά λιγότερο από 300 ναυτικά μίλια από λιμένα που υπάγεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους. Για τον σκοπό της

παρούσας παραγράφου, τα εμπορευματοκιβώτια θεωρείται ότι μεταφορτώνονται όταν εκφορτώνονται από ένα πλοίο στον λιμένα με μοναδικό σκοπό τη φόρτωσή τους σε άλλο πλοίο. Ο κατάλογος που καταρτίζει η Επιτροπή δυνάμει του πρώτου εδαφίου δεν περιλαμβάνει λιμένες που βρίσκονται σε τρίτη χώρα για τους οποίους η εν λόγω τρίτη χώρα εφαρμόζει αποτελεσματικά μέτρα ισοδύναμα με την παρούσα οδηγία.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 22α παράγραφος 2.

3. Τα άρθρα 9, 9α και 10 εφαρμόζονται στις δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών κατά τον ίδιο τρόπο που εφαρμόζονται σε άλλες δραστηριότητες οι οποίες καλύπτονται από το ΣΕΔΕ της ΕΕ με την παρακάτω εξαίρεση σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του άρθρου 10.

Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2030, ποσοστό των δικαιωμάτων καταλογίζεται στα κράτη μέλη με αναλογία ναυτιλιακών εταιρειών που θα ήταν υπό την ευθύνη τους σύμφωνα με το άρθρο 3ζστ σε σύγκριση με τον πληθυσμό τους το 2020 και με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα για την περίοδο από το 2018 έως το 2020, πάνω από 15 ναυτιλιακές εταιρείες ανά εκατομμύριο κατοίκων. Η ποσότητα των δικαιωμάτων αντιστοιχεί στο 3,5 % της επιπρόσθετης ποσότητας δικαιωμάτων λόγω της αύξησης του ανώτατου ορίου για τις θαλάσσιες μεταφορές που αναφέρεται στο άρθρο 9 τρίτο εδάφιο το σχετικό έτος. Για τα έτη 2024 και 2025, η ποσότητα των δικαιωμάτων πολλαπλασιάζεται επιπλέον επί τα ποσοστά που ισχύουν για το σχετικό έτος σύμφωνα με το άρθρο 3ζβ, πρώτη παράγραφος, στοιχεία α) και β). Τα έσοδα που προέρχονται από τον πλειστηριασμό του εν λόγω ποσοστού δικαιωμάτων θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ζ), όσον αφορά τον τομέα της ναυτιλίας, και στα στοιχεία στ) και θ). Το 50 % της ποσότητας των δικαιωμάτων κατανέμεται μεταξύ των σχετικών κρατών μελών με βάση το μερίδιο των ναυτιλιακών εταιρειών υπό την ευθύνη τους και το υπόλοιπο κατανέμεται σε ίσα μερίδια μεταξύ τους.

Άρθρο 3ζβ

Σταδιακή εισαγωγή απαιτήσεων για τις θαλάσσιες μεταφορές

Οι ναυτιλιακές εταιρείες υποχρεούνται να παραδίδουν δικαιώματα σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα:

- α) ποσοστό 40 % των εξακριβωμένων εκπομπών που θα δηλωθούν για το 2024 και θα υπόκεινται σε απαιτήσεις παράδοσης σύμφωνα με το άρθρο 12·
- β) ποσοστό 70 % των εξακριβωμένων εκπομπών που θα δηλωθούν για το 2025 και θα υπόκεινται σε απαιτήσεις παράδοσης σύμφωνα με το άρθρο 12·
- γ) ποσοστό 100 % των εξακριβωμένων εκπομπών που θα δηλωθούν για το 2026 και για κάθε έτος στη συνέχεια σύμφωνα με το άρθρο 12.

Όταν παραδίδονται λιγότερα δικαιώματα σε σύγκριση με τις εξακριβωμένες εκπομπές από τις θαλάσσιες μεταφορές για τα έτη 2024 και 2025 θα πρέπει, αφού προσδιοριστεί η διαφορά μεταξύ των εξακριβωμένων εκπομπών και των παραδιδόμενων δικαιωμάτων για κάθε έτος, ένα ποσό δικαιωμάτων που αντιστοιχεί στην εν λόγω διαφορά να ακυρώνεται αντί να τεθεί σε πλειστηριασμό σύμφωνα με το άρθρο 10.

Άρθρο 3ζγ

Διατάξεις για τη μεταφορά του κόστους του ΣΕΔΕ της ΕΕ από τη ναυτιλιακή εταιρεία σε άλλη οντότητα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι, όταν την τελική ευθύνη για την αγορά του καυσίμου ή την εκμετάλλευση του πλοίου, ή και τα δύο, αναλαμβάνει άλλη οντότητα από τη ναυτιλιακή εταιρεία, βάσει συμβατικής συμφωνίας, η ναυτιλιακή εταιρεία δικαιούται αποζημίωση από την εν λόγω οντότητα των δαπανών που προκύπτουν από την παράδοση των δικαιωμάτων.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, “εκμετάλλευση του πλοίου” σημαίνει καθορισμός του μεταφερόμενου φορτίου ή της διαδρομής και της ταχύτητας του πλοίου. Η ναυτιλιακή εταιρεία παραμένει η υπεύθυνη οντότητα για την παράδοση δικαιωμάτων, όπως απαιτείται από τα άρθρα 3ζβ και 12, και για τη συνολική συμμόρφωση με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ναυτιλιακές εταιρείες που τελούν υπό την ευθύνη τους συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις να παραδίδουν δικαιώματα δυνάμει των άρθρων 3ζβ και 12, παρά το δικαίωμα των εν λόγω εταιρειών να αποζημιώνονται από τους εμπορικούς φορείς εκμετάλλευσης για τις δαπάνες που προκύπτουν από την παράδοση.

Άρθρο 3ζδ**Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές από τις θαλάσσιες μεταφορές**

Όσον αφορά τις εκπομπές από δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών που απαριθμούνται στο παράρτημα I της παρούσας οδηγίας, η διαχειριστική αρχή, όσον αφορά ναυτιλιακή εταιρεία, εξασφαλίζει ότι μια ναυτιλιακή εταιρεία υπό την ευθύνη της παρακολουθεί και υποβάλλει εκθέσεις για τις σχετικές παραμέτρους κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς και υποβάλλει σε αυτή συγκεντρωτικά δεδομένα για τις εκπομπές σε επίπεδο εταιρείας σύμφωνα με το κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΕ) 2015/757.

Άρθρο 3ζε**Κανόνες επαλήθευσης και διαπίστευσης σχετικά με τις εκπομπές από τις θαλάσσιες μεταφορές**

Η διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας εξασφαλίζει ότι η έκθεση συγκεντρωτικών δεδομένων για τις εκπομπές σε επίπεδο εταιρείας, που υποβάλλεται από ναυτιλιακή εταιρεία δυνάμει του άρθρου 3ζδ της παρούσας οδηγίας, επαληθεύεται σύμφωνα με τους κανόνες επαλήθευσης και διαπίστευσης που ορίζονται στο κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΕ) 2015/757.

Άρθρο 3ζστ**Διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας**

1. Η διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας είναι:
 - α) στην περίπτωση ναυτιλιακής εταιρείας εγγεγραμμένης σε κράτος μέλος, το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγγεγραμμένη η ναυτιλιακή εταιρεία·
 - β) στην περίπτωση ναυτιλιακής εταιρείας που δεν είναι εγγεγραμμένη σε κράτος μέλος, το κράτος μέλος στο οποίο η ναυτιλιακή εταιρεία είχε τον μεγαλύτερο εκτιμώμενο αριθμό κατάρτων από πλοίες που εκτέλεσε η οικεία ναυτιλιακή εταιρεία κατά τα τέσσερα προηγούμενα έτη παρακολούθησης και οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο που ορίζεται στο άρθρο 3ζα·
 - γ) στην περίπτωση ναυτιλιακής εταιρείας που δεν είναι εγγεγραμμένη σε κράτος μέλος και δεν εκτέλεσε κανέναν πλοο οποίος εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής που ορίζεται στο άρθρο 3ζα κατά τα τέσσερα τελευταία έτη παρακολούθησης, το κράτος μέλος στο οποίο πλοίο της ναυτιλιακής εταιρείας ξεκίνησε ή τερμάτισε τον πρώτο του πλοο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο.
2. Η Επιτροπή, βασιζόμενη στα βέλτιστα διαθέσιμα στοιχεία, καταρτίζει με εκτελεστικές πράξεις:
 - α) πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2024, κατάλογο των ναυτιλιακών εταιρειών που ασκούσαν δραστηριότητα θαλάσσιων μεταφορών που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής που ορίζεται στο άρθρο 3ζα την 1η Ιανουαρίου 2024 ή με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2024, προσδιορίζοντας τη διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου·
 - β) πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2026 και ανά διετία στη συνέχεια, επικαιροποιημένο κατάλογο για να ανατεθούν εκ νέου οι ναυτιλιακές εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες σε κράτος μέλος σε άλλη διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας, εάν αυτές άλλαξαν το κράτος μέλος εγγραφής εντός της Ένωσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου, ή για να συμπεριληφθούν ναυτιλιακές εταιρείες οι οποίες έχουν ασκήσει έκτοτε δραστηριότητα θαλάσσιων μεταφορών που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής που ορίζεται στο άρθρο 3ζα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου· και
 - γ) πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2028 και ανά τετραετία στη συνέχεια, επικαιροποιημένο κατάλογο για να ανατεθούν εκ νέου οι ναυτιλιακές εταιρείες που δεν είναι εγγεγραμμένες σε κράτος μέλος σε άλλη διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου.
3. Διαχειριστική αρχή ναυτιλιακής εταιρείας η οποία, σύμφωνα με τον κατάλογο που καταρτίζεται δυνάμει της παραγράφου 2, είναι υπεύθυνη για μια ναυτιλιακή εταιρεία, διατηρεί την ευθύνη αυτή ανεξάρτητα από μεταγενέστερες αλλαγές στις δραστηριότητες ή την εγγραφή της ναυτιλιακής εταιρείας, έως ότου οι αλλαγές αυτές αποτυπωθούν σε επικαιροποιημένο κατάλογο.
4. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με τη διαχείριση των ναυτιλιακών εταιρειών από τις διαχειριστικές αρχές ναυτιλιακής εταιρείας δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 22α παράγραφος 2.

Άρθρο 3ζζ

Υποβολή εκθέσεων και επανεξέταση

1. Εάν ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΔΝΟ) θεσπίσει παγκόσμιο αγορακεντρικό μέτρο για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις θαλάσσιες μεταφορές, η Επιτροπή θα επανεξετάσει την παρούσα οδηγία υπό το πρίσμα του εν λόγω μέτρου που έχει εγκριθεί.

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός 18 μηνών από την έγκριση του εν λόγω παγκόσμιου αγορακεντρικού μέτρου και προτού αυτό τεθεί σε λειτουργία. Στην έκθεση αυτή, η Επιτροπή εξετάζει το παγκόσμιο αγορακεντρικό μέτρο όσον αφορά:

- α) τη φιλοδοξία του υπό το πρίσμα των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού·
- β) τη συνολική περιβαλλοντική ακεραιότητά του, μεταξύ άλλων σε σύγκριση με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας που καλύπτουν τις θαλάσσιες μεταφορές· και
- γ) κάθε ζήτημα που σχετίζεται με τη συνοχή μεταξύ του ΣΕΔΕ της ΕΕ και του εν λόγω μέτρου.

Κατά περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύει την έκθεση που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου με νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας κατά τρόπο που συνάδει με τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119, και με στόχο τη διατήρηση της περιβαλλοντικής ακεραιότητας και της αποτελεσματικότητας της δράσης της Ένωσης για το κλίμα, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνοχή μεταξύ της εφαρμογής του παγκόσμιου αγορακεντρικού μέτρου και του ΣΕΔΕ της ΕΕ, αποφεύγοντας παράλληλα κάθε σημαντική διπλή επιβάρυνση.

2. Σε περίπτωση που ο ΔΝΟ δεν θεσπίσει έως το 2028 παγκόσμιο αγορακεντρικό μέτρο για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις θαλάσσιες μεταφορές σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού και τουλάχιστον σε επίπεδο συγκρίσιμο με εκείνο που προκύπτει από τα μέτρα της Ένωσης που λαμβάνονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, στην οποία εξετάζει την ανάγκη εφαρμογής της κατανομής δικαιωμάτων και των απαιτήσεων παράδοσης για ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50 %) των εκπομπών από πλοία που εκτελούν πλόες μεταξύ λιμένα κατάπλου που υπάγεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους και λιμένα κατάπλου εκτός της δικαιοδοσίας κράτους μέλους, υπό το πρίσμα των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού. Στην εν λόγω έκθεση, η Επιτροπή λαμβάνει ιδίως υπόψη την πρόοδο σε επίπεδο ΔΝΟ και εξετάζει κατά πόσον μια τρίτη χώρα διαθέτει αγορακεντρικό μέτρο ισοδύναμο με την παρούσα οδηγία και αξιολογεί τον κίνδυνο αύξησης των πρακτικών αποφυγής, μεταξύ άλλων μέσω της μετάβασης σε άλλους τρόπους μεταφοράς ή της στροφής των λιμένων κόμβων σε λιμένες εκτός της Ένωσης.

Η έκθεση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο συνοδεύεται, αν είναι σκόπιμο, από νομοθετικές προτάσεις για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας.

3. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου σε σχέση με τις θαλάσσιες μεταφορές, ιδίως για τον εντοπισμό συμπεριφορών αποφυγής με σκοπό την πρόληψη τέτοιων συμπεριφορών σε πρώιμο στάδιο, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής σε εξέταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών, και υποβάλλει ανά διετία έκθεση από το 2024 σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου σε σχέση με τις δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών και τις πιθανές τάσεις όσον αφορά τις ναυτιλιακές εταιρείες που επιδιώκουν να αποφύγουν τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή παρακολουθεί επίσης τις επιπτώσεις όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις πιθανές αυξήσεις του κόστους των μεταφορών, τις στρεβλώσεις της αγοράς και τις αλλαγές στην κίνηση των λιμένων, όπως η αποφυγή λιμένων και οι μετατοπίσεις των κόμβων μεταφόρτωσης, τη συνολική ανταγωνιστικότητα του ναυτιλιακού τομέα στα κράτη μέλη, και ιδίως τις επιπτώσεις στις ναυτιλιακές υπηρεσίες που αποτελούν βασικές υπηρεσίες εδαφικής συνέχειας. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή προτείνει μέτρα για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου σε σχέση με δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών, ιδίως μέτρα για την αντιμετώπιση των τάσεων σχετικά με τις ναυτιλιακές εταιρείες που επιδιώκουν να αποφύγουν τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

4. Το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2028, η Επιτροπή αξιολογεί τη σκοπιμότητα παράτασης της εφαρμογής του άρθρου 3ζα παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2030 και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, υποβάλλει σχετική νομοθετική πρόταση.

5. Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, στην οποία εξετάζει τη σκοπιμότητα και τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις της συμπερίληψης στην παρούσα οδηγία εκπομπών από πλοία, συμπεριλαμβανομένων των πλοίων υπεράκτιας δραστηριότητας, ολικής χωρητικότητας κάτω των 5 000 τόνων αλλά όχι κάτω των 400 τόνων ολικής χωρητικότητας, βασιζόμενη, ιδίως, στην ανάλυση που συνοδεύει την επανεξέταση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/757, η οποία αναμένεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Η έκθεση εξετάζει επίσης τις διασυνδέσεις μεταξύ της παρούσας οδηγίας και του κανονισμού (ΕΕ) 2015/757 και αξιοποιεί την εμπειρία που αποκτήθηκε από την εφαρμογή τους. Στην έκθεση αυτή η Επιτροπή μελετά επίσης πώς η παρούσα οδηγία μπορεί να καταλογίσει με τον βέλτιστο τρόπο την ευρύτερη χρήση ανανεώσιμων ναυτιλιακών καυσίμων και ναυτιλιακών καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών σε βάση κύκλου ζωής. Κατά περίπτωση, η έκθεση μπορεί να συνοδεύεται από νομοθετικές προτάσεις.».

- 8) Το άρθρο 3η αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3η

Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται στις άδειες εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου και στην κατανομή και εκχώρηση δικαιωμάτων για τις δραστηριότητες του παραρτήματος Ι, εκτός των αεροπορικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων θαλάσσιων μεταφορών.».

- 9) Στο άρθρο 6 παράγραφος 2, το στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ε) υποχρέωση παράδοσης δικαιωμάτων ίσων με τις συνολικές εκπομπές της εγκατάστασης ανά ημερολογιακό έτος, όπως πιστοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 15, έως την προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3.».

- 10) Το άρθρο 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 8

Συντονισμός με την οδηγία 2010/75/ΕΕ

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι, για τις εγκαταστάσεις στις οποίες διεξάγονται δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης άδειας εκπομπών αερίων θερμοκηπίου συντονίζονται με τις αντίστοιχες για την έκδοση άδειας που προβλέπεται στην εν λόγω οδηγία. Οι απαιτήσεις των άρθρων 5, 6 και 7 της παρούσας οδηγίας μπορούν να ενσωματωθούν στις διαδικασίες της οδηγίας 2010/75/ΕΕ.

Η Επιτροπή επανεξετάζει την αποτελεσματικότητα των συνεργειών με την οδηγία 2010/75/ΕΕ. Οι περιβαλλοντικές και οι σχετικές με το κλίμα άδειες συντονίζονται ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική και ταχύτερη εκτέλεση των μέτρων που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους της Ένωσης. Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο στο πλαίσιο οποιασδήποτε μελλοντικής επανεξέτασης της παρούσας οδηγίας.».

- 11) Στο άρθρο 9, προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«Το 2024, η ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης μειώνεται κατά 90 εκατομμύρια δικαιώματα. Το 2026, η ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης μειώνεται κατά 27 εκατομμύρια δικαιώματα. Το 2024, η ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης αυξάνεται κατά 78,4 εκατομμύρια δικαιώματα για τις θαλάσσιες μεταφορές. Ο γραμμικός συντελεστής είναι 4,3 % από το 2024 έως το 2027 και 4,4 % από το 2028. Ο γραμμικός συντελεστής εφαρμόζεται επίσης στα δικαιώματα που αντιστοιχούν στις μέσες εκπομπές από τις θαλάσσιες μεταφορές που αναφέρονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/757 για το 2018 και το 2019 και αποτελούν αντικείμενο του άρθρου 3ζα της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή δημοσιεύει την ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης έως τις 6 Σεπτεμβρίου 2023.

Από την 1η Ιανουαρίου 2026 και την 1η Ιανουαρίου 2027 αντίστοιχα, η ποσότητα των δικαιωμάτων αυξάνεται ώστε να ληφθεί υπόψη η κάλυψη εκπομπών αερίων θερμοκηπίου πέραν των εκπομπών CO₂ από τις δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών και η κάλυψη των εκπομπών των πλοίων υπεράκτιας δραστηριότητας, με βάση τις εκπομπές τους για το πλέον πρόσφατο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10 παράγραφος 1, τα δικαιώματα που προκύπτουν από την εν λόγω αύξηση διατίθενται για τη στήριξη της καινοτομίας σύμφωνα με το άρθρο 10α παράγραφος 8.».

- 12) Το άρθρο 10 τροποποιείται ως εξής:

- α) στην παράγραφο 1, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ποσοστό 2 % της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων από το 2021 έως το 2030 εκπλειστηριάζεται προκειμένου να δημιουργηθεί ταμείο για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και για τον εκσυγχρονισμό των ενεργειακών συστημάτων ορισμένων κρατών μελών (“δικαιούχα κράτη μέλη”), όπως ορίζεται στο άρθρο 10δ (“Ταμείο Εκσυγχρονισμού”). Τα δικαιούχα κράτη μέλη για το εν λόγω ποσό δικαιωμάτων είναι τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε τιμές αγοράς κάτω από το 60 % του μέσου όρου της Ένωσης το 2013. Τα κονδύλια που αντιστοιχούν στο εν λόγω ποσό δικαιωμάτων κατανέμονται σύμφωνα με το μέρος Α του παραρτήματος Ιββ.».

Επιπλέον, ποσοστό 2,5 % της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων μεταξύ του 2024 και του 2030 τίθεται σε πλειστηριασμό για το Ταμείο Εκουγγρονισμού. Τα δικαιούχα κράτη μέλη για το εν λόγω ποσό δικαιωμάτων είναι τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε τιμές αγοράς κάτω από το 75 % του μέσου όρου της Ένωσης κατά την περίοδο από το 2016 έως το 2018. Τα κονδύλια που αντιστοιχούν στο εν λόγω ποσό δικαιωμάτων κατανομούνται σύμφωνα με το μέρος Β του παραρτήματος Ιβ.».

β) στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο, το εισαγωγικό μέρος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τη χρήση των εσόδων που προέρχονται από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, εκτός από τα έσοδα που καθορίζονται ως ίδιοι πόροι σύμφωνα με το άρθρο 311 τρίτο εδάφιο ΣΛΕΕ και εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν αυτά τα έσοδα, εξαιρουμένων των εσόδων που χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση του έμμεσου κόστους άνθρακα που αναφέρονται στο άρθρο 10α παράγραφος 6 της παρούσας οδηγίας, ή το ισοδύναμο σε οικονομική αξία των εν λόγω εσόδων, για ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:»

γ) στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο, τα στοιχεία β) έως στ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με στόχο την τήρηση της δέσμευσης της Ένωσης για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την εκπλήρωση των στόχων της Ένωσης όσον αφορά τις διασυνδέσεις, καθώς και την ανάπτυξη άλλων τεχνολογιών που συμβάλλουν στη μετάβαση προς μια ασφαλή και βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και τη συμβολή στην τήρηση της δέσμευσης της Ένωσης για αύξηση της ενεργειακής απόδοσης στα επίπεδα που συμφωνούνται στις σχετικές νομοθετικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και από κοινότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

γ) μέτρα για την αποφυγή της αποψίλωσης και τη στήριξη της προστασίας και αποκατάστασης των τυρφώνων, των δασών και άλλων χερσαίων ή θαλάσσιων οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που συμβάλλουν στην προστασία, την αποκατάσταση και την καλύτερη διαχείρισή τους, ιδίως όσον αφορά τις προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές, και αυξάνουν τη φιλική προς τη βιοποικιλότητα δάσωση και αναδάσωση, μεταξύ άλλων σε αναπτυσσόμενες χώρες που έχουν κυρώσει τη συμφωνία του Παρισιού, καθώς και μέτρα για τη μεταφορά τεχνολογιών και για τη διευκόλυνση της προσαρμογής στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις εν λόγω χώρες·

δ) την απομόνωση του CO₂ από τα δάση και τα εδάφη στην Ένωση·

ε) την περιβαλλοντικά ασφαλή δέσμευση και γεωλογική αποθήκευση του CO₂, ιδίως από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με χρήση στερεών ορυκτών καυσίμων και από φάσμα κλάδων και επιμέρους κλάδων της βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων σε τρίτα κράτη, και καινοτόμες μεθόδους αφαίρεσης του άνθρακα, όπως η άμεση δέσμευση από τον αέρα και αποθήκευση·

στ) να επενδύσουν και να επιταχύνουν τη μετάβαση σε μορφές μεταφορών που συμβάλλουν σημαντικά στην απαλλαγή του τομέα από τις ανθρακούχες εκπομπές, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης φιλικών προς το κλίμα επιβατικών και εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών και των υπηρεσιών και τεχνολογιών λεωφορείων, μέτρων για την απαλλαγή του ναυτιλιακού τομέα από τις ανθρακούχες εκπομπές, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των πλοίων, των λιμένων, καινοτόμων τεχνολογιών και υποδομών, και βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων, όπως το υδρογόνο και η αμμωνία που παράγονται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και τεχνολογιών πρόωσης μηδενικών εκπομπών, καθώς και να χρηματοδοτήσουν μέτρα για τη στήριξη της απαλλαγής των αερολιμένων από τις ανθρακούχες εκπομπές σύμφωνα με κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων και για την κατάργηση της οδηγίας 2014/94/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για βιώσιμες αεροπορικές μεταφορές·»

δ) στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο, το στοιχείο ια) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«η) μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, των συστημάτων τηλεθέρμανσης και της μόνωσης, στη στήριξη των αποδοτικών και ανανεώσιμων συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, ή στη στήριξη της ριζικής και σταδιακής ριζικής ανακαίνισης των κτιρίων σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), αρχής γενομένης από την ανακαίνιση των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις·

(*) Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13).»

ε) στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο, προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:

- «ηα) παροχή χρηματοδοτικής στήριξης για την αντιμετώπιση των κοινωνικών πτυχών των νοικοκυριών χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος, μεταξύ άλλων με τη μείωση των στρεβλωτικών φόρων, καθώς και στοχευμένων μειώσεων των δασμών και των τελών για την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές·
- ηβ) χρηματοδότηση εθνικών συστημάτων κλιματικών μερισμάτων με αποδεδειγμένο θετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο, όπως τεκμηριώνεται στην ετήσια έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).».

στ) στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο, το στοιχείο ια) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «ια) για την προώθηση της δημιουργίας δεξιοτήτων και της ανακατανομής του εργατικού δυναμικού, ως συμβολή στη δίκαιη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία, ιδίως στις περιφέρειες που επηρεάζονται περισσότερο από τη μετάβαση των θέσεων απασχόλησης, σε στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, και για την επένδυση στην αναβάθμιση δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των εργαζομένων που ενδεχομένως πλήττονται από τη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων στις θαλάσσιες μεταφορές·
- ιβ) αντιμετώπιση τυχόν υπολειπόμενου κινδύνου διαρροής άνθρακα στους τομείς που καλύπτονται από το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2023/956 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), στήριξη της μετάβασης και προώθηση της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/956 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη θέσπιση μηχανισμού συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 52).».

ζ) στην παράγραφο 3, μετά το πρώτο εδάφιο παρεμβάλλεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Κατά τον καθορισμό της χρήσης των εσόδων που προέρχονται από τον πλειστηριασμό των δικαιωμάτων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη να συνεχιστεί η κλιμάκωση της διεθνούς χρηματοδότησης για το κλίμα σε ευάλωτες τρίτες χώρες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο ι).».

η) στην παράγραφο 3, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα κράτη μέλη θεωρείται ότι έχουν τηρήσει τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου εάν έχουν θεσπίσει και εφαρμόζουν πολιτικές φορολογικής ή οικονομικής στήριξης, μεταξύ άλλων ιδιαίτερες στις αναπτυσσόμενες χώρες, ή εσωτερικές ρυθμιστικές πολιτικές που υποβοηθούν την οικονομική υποστήριξη, που έχουν θεσπισθεί για τους σκοπούς που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο και έχουν αξία ισοδύναμη προς τα έσοδα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.».

θ) στην παράγραφο 3, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τη χρήση των εσόδων και τις δράσεις που αναλαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο στις εκδόσεις που υποβάλλουν δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, προσδιορίζοντας, ανάλογα με την περίπτωση και όπου χρειάζεται, ποια έσοδα χρησιμοποιούνται και ποιες δράσεις αναλαμβάνονται για την υλοποίηση των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, καθώς και τα εδαφικά τους σχέδια δίκαιης μετάβασης που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

Η έκθεση είναι επαρκώς λεπτομερής ώστε να επιτρέπει στην Επιτροπή να αξιολογεί τη συμμόρφωση των κρατών μελών με το πρώτο εδάφιο.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 1).».

- ι) στην παράγραφο 4, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 23 της παρούσας οδηγίας για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας σχετικά με τον χρόνο διεξαγωγής, τη διαχείριση και άλλες πτυχές των πλειστηριασμών, συμπεριλαμβανομένων των λεπτομερειών του πλειστηριασμού που είναι αναγκαίες για τη μεταφορά μέρους των εσόδων στον προϋπολογισμό της Ένωσης ως εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 30δ παράγραφος 4 της παρούσας οδηγίας ή ως ιδίων πόρων σύμφωνα με το άρθρο 311 τρίτο εδάφιο ΣΛΕΕ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι διενεργούνται με ανοικτό, διαφανή, εναρμονισμένο και αμερόληπτο τρόπο. Για το σκοπό αυτόν, η διαδικασία είναι προβλέψιμη, ιδίως σε ό,τι αφορά το χρόνο διεξαγωγής και τη σειρά κατακύρωσης των πλειστηριασμών καθώς και την εκτιμώμενη ποσότητα των διαθέσιμων δικαιωμάτων.»

- ια) η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η Επιτροπή επιβλέπει τη λειτουργία της ευρωπαϊκής αγοράς άνθρακα. Κάθε έτος, υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία της αγοράς ανθρακούχων εκπομπών και άλλες συναφείς πολιτικές για το κλίμα και την ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των πλειστηριασμών, της ρευστότητας και των ποσοτήτων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, και συνοψίζοντας τις πληροφορίες που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου και τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 10α παράγραφος 6. Αν παραστεί ανάγκη, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλες οι σχετικές πληροφορίες διαβιβάζονται στην Επιτροπή τουλάχιστον δύο μήνες πριν από την έγκριση της έκθεσης από την Επιτροπή.»

- ιβ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«6. Η ΕΑΚΑΑ παρακολουθεί τακτικά την ακεραιότητα και τη διαφάνεια της ευρωπαϊκής αγοράς ανθρακούχων εκπομπών, ιδίως όσον αφορά τη μεταβλητότητα της αγοράς και την εξέλιξη των τιμών, τη λειτουργία των πλειστηριασμών και των συναλλαγών στις αγορές σχετικά με την αγορά δικαιωμάτων εκπομπών και παραγώγων τους, συμπεριλαμβανομένων των εξωχρηματοπιστηριακών συναλλαγών, της ρευστότητας και των ποσοτήτων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, καθώς και τις κατηγορίες και τη συναλλακτική συμπεριφορά των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων των χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών. Η ΕΑΚΑΑ περιλαμβάνει τα σχετικά πορίσματα και, εφόσον απαιτείται, διατυπώνει συστάσεις στις αξιολογήσεις της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*). Για τους σκοπούς των καθηκόντων που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο της παρούσας παραγράφου, η ΕΑΚΑΑ και οι σχετικές αρμόδιες αρχές συνεργάζονται και ανταλλάσσουν λεπτομερείς πληροφορίες για όλα τα είδη συναλλαγών σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/ΕΚ (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 84).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την κατάχρηση της αγοράς (κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 1).».

- 13) Το άρθρο 10α τροποποιείται ως εξής:

- α) η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

- ι) μετά το δεύτερο εδάφιο παρεμβάλλονται τα ακόλουθα εδάφια:

«Εάν μια εγκατάσταση καλύπτεται από την υποχρέωση διενέργειας ενεργειακού ελέγχου ή εφαρμογής πιστοποιημένου συστήματος ενεργειακής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) και εάν οι συστάσεις της έκθεσης ελέγχου ή του πιστοποιημένου συστήματος ενεργειακής διαχείρισης δεν εφαρμόζονται, εκτός εάν ο χρόνος απόσβεσης για τις σχετικές επενδύσεις υπερβαίνει τα τρία έτη ή εκτός εάν το κόστος των εν λόγω επενδύσεων είναι δυσανάλογο, τότε το ποσό της δωρεάν κατανομής μειώνεται κατά 20 %. Η ποσότητα δωρεάν κατανομής δεν μειώνεται, αν ο διαχειριστής αποδειξει ότι έχει εφαρμόσει άλλα μέτρα που οδηγούν σε μειώσεις εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ισοδύναμες με εκείνες που συνιστά η έκθεση ελέγχου ή το πιστοποιημένο σύστημα ενεργειακής διαχείρισης για τη συγκεκριμένη εγκατάσταση.»

Η Επιτροπή συμπληρώνει την παρούσα οδηγία προβλέποντας, στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο και με την επιφύλαξη των κανόνων που ισχύουν δυνάμει της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, διοικητικούς απλούς εναρμονισμένους κανόνες για την εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, οι οποίοι διασφαλίζουν ότι η εφαρμογή της αιρεσιμότητας δεν θέτει σε κίνδυνο τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού, την περιβαλλοντική ακεραιότητα ή την ίση μεταχείριση των εγκαταστάσεων σε ολόκληρη την Ένωση. Οι εν λόγω εναρμονισμένοι κανόνες προβλέπουν ειδικότερα χρονοδιαγράμματα, κριτήρια για την αναγνώριση των εφαρμοζόμενων μέτρων ενεργειακής απόδοσης, καθώς και εναλλακτικά μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, χρησιμοποιώντας τη διαδικασία για τα εθνικά εκτελεστικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας.

Επιπλέον των απαιτήσεων που ορίζονται στο τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, η μείωση κατά 20 % που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο εφαρμόζεται όταν, έως την 1η Μαΐου 2024, οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων των οποίων τα επίπεδα εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου είναι υψηλότερα από το ογδοηκοστό εκατοστημόριο των επιπέδων εκπομπών για τους σχετικούς δείκτες αναφοράς προϊόντος δεν έχουν καταρτίσει σχέδιο κλιματικής ουδετερότητας για καθεμία από τις εν λόγω εγκαταστάσεις για τις δραστηριότητές της που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Το εν λόγω σχέδιο περιέχει τα στοιχεία που προσδιορίζονται στο άρθρο 10β παράγραφος 4 και καταρτίζεται σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο. Το άρθρο 10β παράγραφος 4 νοείται ως αναφορά μόνο στο επίπεδο της εγκατάστασης. Η επίτευξη των στόχων και των οροσήμων που αναφέρονται στο άρθρο 10β παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο στοιχείο β) επαληθεύεται όσον αφορά την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και για κάθε περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου κάθε πέμπτου έτους στη συνέχεια, σύμφωνα με τις διαδικασίες επαληθευσης και διαπίστευσης που προβλέπονται στο άρθρο 15. Δεν κατανέμονται δωρεάν δικαιώματα πέραν του 80 %, εάν η επίτευξη των ενδιάμεσων στόχων και των οροσήμων δεν έχει επαληθευτεί για την περίοδο έως το τέλος του 2025 ή για την περίοδο από το 2026 έως το 2030.

Τα δικαιώματα που δεν κατανέμονται λόγω μείωσης της δωρεάν κατανομής σύμφωνα με το τρίτο και πέμπτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου χρησιμοποιούνται για την εξαιρέση εγκαταστάσεων από την προσαρμογή σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου. Εάν εξακολουθούν να υπάρχουν τέτοια δικαιώματα, το 50 % των εν λόγω δικαιωμάτων διατίθεται για τη στήριξη της καινοτομίας σύμφωνα με την παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου. Το υπόλοιπο 50 % των εν λόγω δικαιωμάτων τίθεται σε πλειστηριασμό σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας και τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα αντίστοιχα έσοδα για την αντιμετώπιση τυχόν υπολειπόμενου κινδύνου διαρροής άνθρακα στους τομείς που καλύπτονται από το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2023/956, υποστηρίζοντας τη μετάβαση και προωθώντας την απαλλαγή τους από τις ανθρακούχες εκπομπές σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Δεν παρέχεται δωρεάν κατανομή σε εγκαταστάσεις σε τομείς ή υποτομείς στον βαθμό που αυτοί καλύπτονται από άλλα μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου διαρροής άνθρακα, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/956. Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου προσαρμόζονται αναλόγως.

(*) Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1).»

ii) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Για κάθε κλάδο και επιμέρους κλάδο, ο δείκτης αναφοράς καθορίζεται κατά κανόνα για τα προϊόντα και όχι για την ισχύ, ούτως ώστε να μεγιστοποιούνται οι μειώσεις της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου και η εξοικονόμηση ενεργειακής απόδοσης στο σύνολο της παραγωγικής διαδικασίας του εμπλεκόμενου κλάδου ή επιμέρους κλάδου. Προκειμένου να παρασχεθούν περαιτέρω κίνητρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν νέες τεχνολογίες που μειώνουν εν μέρει ή μηδενίζουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες τεχνολογίες, οι καθορισμένοι εκ των προτέρων δείκτες αναφοράς σε επίπεδο Ένωσης επανεξετάζονται σχετικά με την εφαρμογή τους κατά την περίοδο από το 2026 έως το 2030, με σκοπό την ενδεχόμενη τροποποίηση των ορισμών και των ορίων συστήματος των υφισταμένων δεικτών αναφοράς προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη ως κατευθυντήριες αρχές το δυναμικό κυκλικής χρήσης των υλικών και ότι οι δείκτες αναφοράς θα πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από την πρώτη ύλη και το είδος της διαδικασίας παραγωγής, όπου οι διαδικασίες παραγωγής έχουν τον ίδιο σκοπό. Η Επιτροπή επιδιώκει να εκδίδει τις εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των αναθεωρημένων τιμών δεικτών αναφοράς για τη δωρεάν κατανομή σύμφωνα με την παράγραφο 2 τρίτο εδάφιο, το συντομότερο δυνατόν και πριν από την έναρξη της περιόδου από το 2026 έως το 2030.»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2023/956, δεν παρέχεται δωρεάν κατανομή σε σχέση με την παραγωγή των αγαθών που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του εν λόγω κανονισμού.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, για τα πρώτα έτη εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2023/956, η παραγωγή των αγαθών που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του εν λόγω κανονισμού επωφελείται από δωρεάν κατανομή σε μειωμένες ποσότητες. Εφαρμόζεται συντελεστής για τη μείωση της δωρεάν κατανομής για την παραγωγή των εν λόγω αγαθών (συντελεστής ΜΣΠΑ). Ο συντελεστής ΜΣΠΑ ισούται με 100 % για την περίοδο μεταξύ της έναρξης ισχύος του εν λόγω κανονισμού και του τέλους του 2025 και, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 2 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού, ισούται με 97,5 % το 2026, 95 % το 2027, 90 % το 2028, 77,5 % το 2029, 51,5 % το 2030, 39 % το 2031, 26,5 % το 2032 και 14 % το 2033. Από το 2034 δεν εφαρμόζεται συντελεστής ΜΣΠΑ.

Η μείωση της δωρεάν κατανομής υπολογίζεται ετησίως ως το μέσο μερίδιο της ζήτησης για δωρεάν κατανομή για την παραγωγή των αγαθών που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2023/956 σε σύγκριση με την υπολογιζόμενη συνολική ζήτηση δωρεάν κατανομής για όλες τις εγκαταστάσεις, για τη σχετική περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας. Στον εν λόγω υπολογισμό, εφαρμόζεται ο συντελεστής ΜΣΠΑ.

Τα δικαιώματα που προκύπτουν από τη μείωση της δωρεάν κατανομής καθίστανται διαθέσιμα για τη στήριξη της καινοτομίας σύμφωνα με την παράγραφο 8.

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, και στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 5 της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή αξιολογεί τον κίνδυνο διαρροής άνθρακα για εμπορεύματα που υπόκεινται στον ΜΣΠΑ και παράγονται στην Ένωση για εξαγωγή σε τρίτες χώρες που δεν εφαρμόζουν το ΣΕΔΕ της ΕΕ ή παρόμοιο μηχανισμό τιμολόγησης των ανθρακούχων εκπομπών. Η έκθεση αξιολογεί ιδίως τον κίνδυνο διαρροής άνθρακα σε τομείς στους οποίους θα εφαρμόζεται ο ΜΣΠΑ, ιδίως τον ρόλο και την επιτάχυνση της υιοθέτησης του υδρογόνου, καθώς και τις εξελίξεις όσον αφορά τις εμπορικές ροές και τις ενσωματωμένες εκπομπές των εμπορευμάτων που παράγονται από τους εν λόγω τομείς στην παγκόσμια αγορά. Σε περίπτωση που η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει κίνδυνος διαρροής άνθρακα για εμπορεύματα που παράγονται στην Ένωση με σκοπό να εξαχθούν σε τρίτες χώρες οι οποίες δεν εφαρμόζουν το ΣΕΔΕ της ΕΕ ή παρόμοιο μηχανισμό τιμολόγησης των ανθρακούχων εκπομπών, η Επιτροπή υποβάλλει, κατά περίπτωση, νομοθετική πρόταση για την αντιμετώπιση του εν λόγω κινδύνου διαρροής άνθρακα κατά τρόπο που συνάδει με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου XX της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994, και λαμβάνει υπόψη την απανθρακοποίηση των εγκαταστάσεων στην Ένωση.»

γ) η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) στο τρίτο εδάφιο, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) Για την περίοδο από το 2026 έως το 2030, οι τιμές δεικτών αναφοράς καθορίζονται κατά τον ίδιο τρόπο που ορίζεται στα στοιχεία α) και δ) του παρόντος εδαφίου, λαμβάνοντας υπόψη το στοιχείο ε) του παρόντος εδαφίου, με βάση τις πληροφορίες που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 11 για τα έτη 2021 και 2022 και το ετήσιο ποσοστό μείωσης που εφαρμόζεται για κάθε έτος μεταξύ του 2008 και του 2028.»

ii) στο τρίτο εδάφιο προστίθενται τα ακόλουθα σημεία:

«δ) Όταν το ετήσιο ποσοστό μείωσης υπερβαίνει το 2,5 % ή είναι χαμηλότερο από το 0,3 %, οι τιμές δεικτών αναφοράς για τα έτη από το 2026 έως το 2030 είναι οι τιμές των δεικτών αναφοράς που ίσχυαν κατά την περίοδο από το 2013 έως το 2020, μείον το πιο συναφές από αυτά τα δύο ποσοστά για κάθε έτος μεταξύ του 2008 και του 2028.

ε) Για την περίοδο από το 2026 έως το 2030, το ετήσιο ποσοστό μείωσης του δείκτη αναφοράς προϊόντος για το θερμό μέταλλο δεν επηρεάζεται από την αλλαγή των ορισμών των δεικτών αναφοράς και των ορίων του συστήματος που ισχύουν σύμφωνα με την παράγραφο 1 όγδοο εδάφιο.»

iii) το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Κατά παρέκκλιση, όσον αφορά τις τιμές αναφοράς για τις αρωματικές ουσίες και το συνθετικό αέριο, οι εν λόγω τιμές δεικτών αναφοράς ρυθμίζονται κατά το ίδιο ποσοστό με αυτό των τιμών αναφοράς των διυλιστηρίων έτσι ώστε να διατηρηθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τους παραγωγούς των εν λόγω προϊόντων.»

δ) οι παράγραφοι 3 και 4 διαγράφονται·

ε) η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Για να τηρηθεί το ποσοστό προς πλειστηριασμό που προβλέπεται στο άρθρο 10, για κάθε έτος κατά το οποίο το σύνολο των δωρεάν δικαιωμάτων δεν επιτυγχάνει το μέγιστο ποσό που τηρείται όσον αφορά το ποσοστό προς πλειστηριασμό, χρησιμοποιούνται τα εναπομείναντα δικαιώματα έως εκείνο το ποσό για την πρόληψη ή τον περιορισμό της μείωσης των δωρεάν δικαιωμάτων για την τήρηση του ποσοστού προς πλειστηριασμό κατά τα επόμενα έτη. Όταν, ωστόσο, επιτυγχάνεται το μέγιστο ποσό, τα δωρεάν δικαιώματα προσαρμόζονται αναλόγως. Οποιαδήποτε τέτοια προσαρμογή πραγματοποιείται με ομοιόμορφο τρόπο. Ωστόσο, από την προσαρμογή εξαιρούνται εγκαταστάσεις των οποίων τα επίπεδα εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου υπολείπονται του μέσου όρου του 10% των πλέον αποδοτικών εγκαταστάσεων σε ένα τομέα ή υποτομέα στην Ένωση για τους σχετικούς δείκτες αναφοράς σε ένα έτος κατά το οποίο εφαρμόζεται η προσαρμογή.»

στ) στην παράγραφο 6, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν χρηματοδοτικά μέτρα σύμφωνα με το δεύτερο και το τέταρτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου υπέρ τομέων ή υποτομέων οι οποίοι είναι εκτεθειμένοι σε πραγματικό κίνδυνο διαρροής διοξειδίου του άνθρακα λόγω σημαντικού έμμεσου κόστους που προκύπτει από το κόστος εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που μετακυλιέται στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω χρηματοδοτικά μέτρα είναι σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, και ιδίως ότι δεν προκαλούν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά. Τα χρηματοδοτικά μέτρα που θεσπίζονται δεν θα πρέπει να αντισταθμίζουν το έμμεσο κόστος που καλύπτεται από τη δωρεάν κατανομή σύμφωνα με τους δείκτες αναφοράς που καθορίζονται δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Όταν ένα κράτος μέλος δαπανά ποσό υψηλότερο από το ισοδύναμο του 25 % των εσόδων του από πλειστηριασμούς που διέπονται από το άρθρο 10 παράγραφος 3, για το έτος κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε το έμμεσο κόστος, παραθέτει τους λόγους υπέρβασης του ποσού αυτού.»

ζ) στην παράγραφο 7, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Από το 2021, τα δικαιώματα που δυνάμει των παραγράφων 19, 20 και 22 δεν έχουν κατανεμηθεί στις εγκαταστάσεις προστίθενται στο ποσό των δικαιωμάτων που έχουν δεσμευτεί σύμφωνα με την πρώτη περίοδο του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.»

η) η παράγραφος 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«8. 345 εκατομμύρια δικαιώματα από την ποσότητα που θα μπορούσε διαφορετικά να κατανεμηθεί δωρεάν δυνάμει του παρόντος άρθρου και 80 εκατομμύρια δικαιώματα από την ποσότητα που διαφορετικά θα μπορούσε να εκπλειστηριαστεί σύμφωνα με το άρθρο 10, καθώς και τα δικαιώματα που προκύπτουν από τη μείωση της δωρεάν κατανομής που αναφέρεται στην παράγραφο 1α του παρόντος άρθρου, διατίθενται σε Ταμείο (το “Ταμείο Καινοτομίας”) με στόχο τη στήριξη της καινοτομίας σε τεχνικές, διαδικασίες και τεχνολογίες χαμηλών και μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών που συμβάλλουν σημαντικά στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές των τομέων που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία και συμβάλλουν στην επίτευξη στόχων μηδενικής ρύπανσης και κυκλικότητας, συμπεριλαμβανομένων έργων που αποσκοπούν στην κλιμάκωση των εν λόγω τεχνικών, διαδικασιών και τεχνολογιών με σκοπό την ευρεία ανάπτυξή τους σε ολόκληρη την Ένωση. Τα εν λόγω έργα διαθέτουν σημαντικό δυναμικό μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας και πόρων σύμφωνα με τους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους της Ένωσης για το 2030.

Η Επιτροπή επισπεύδει τα δικαιώματα του Ταμείου Καινοτομίας για να διασφαλίσει ότι διατίθεται επαρκές ποσό πόρων για την προώθηση της καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης.

Τα δικαιώματα που δεν χορηγούνται σε φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών λόγω παύσης λειτουργίας τους και τα οποία δεν είναι απαραίτητα για την κάλυψη τυχόν ελλείψεων στις παραδόσεις από τους εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης χρησιμοποιούνται επίσης για τη στήριξη της καινοτομίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

Επιπλέον, 5 εκατομμύρια δικαιώματα από την ποσότητα που αναφέρεται στο άρθρο 3γ παράγραφοι 5 και 7 σχετικά με τα δικαιώματα των αεροπορικών μεταφορών για το 2026 διατίθενται για την στήριξη της καινοτομίας όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Επιπλέον, 50 εκατομμύρια ακατανέμητα δικαιώματα από το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς συμπληρώνουν τυχόν εναπομένοντα έσοδα από τα 300 εκατομμύρια δικαιώματα που είναι διαθέσιμα για την περίοδο από το 2013 έως το 2020 σύμφωνα με την απόφαση 2010/670/ΕΕ της Επιτροπής (*), και χρησιμοποιούνται εγκαίρως για την υποστήριξη της καινοτομίας, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Το Ταμείο Καινοτομίας καλύπτει τους τομείς που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και III, καθώς και τα προϊόντα και τις διαδικασίες που υποκαθιστούν εκείνα με υψηλή ένταση άνθρακα που παράγονται ή χρησιμοποιούνται σε τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα I, συμπεριλαμβανομένων των καινοτόμων τεχνολογιών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και αποθήκευσης ενέργειας και της περιβαλλοντικά ασφαλούς δέσμευσης και χρήσης διοξειδίου του άνθρακα (CCU) που συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, ιδίως όσον αφορά τις αναπόφευκτες εκπομπές διεργασίας, και βοηθά στην τόνωση της κατασκευής και λειτουργίας έργων που αποσκοπούν στην περιβαλλοντικά ασφαλή δέσμευση,

μεταφορά και γεωλογική αποθήκευση (CCS) του CO₂, ιδίως για αναπόφευκτες εκπομπές βιομηχανικών διεργασιών, και στην άμεση δέσμευση CO₂ από την ατμόσφαιρα με ασφαλή, βιώσιμη και μόνιμη αποθήκευση (DACs), σε γεωγραφικές θέσεις ισόρροπα κατανομημένες. Το Ταμείο Καινοτομίας μπορεί επίσης να στηρίξει ρηξικέλευθες καινοτόμες τεχνολογίες και υποδομές, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής καυσίμων χαμηλών και μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών, για την απαλλαγή των τομέων των θαλάσσιων, αεροπορικών, σιδηροδρομικών και οδικών μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές, συμπεριλαμβανομένων των συλλογικών μορφών μεταφορών, όπως οι δημόσιες μεταφορές και οι υπηρεσίες πούλμαν.

Όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές, μπορεί επίσης να στηρίξει τον εξηλεκτρισμό και δράσεις για τη μείωση των συνολικών κλιματικών επιπτώσεων των αερομεταφορών.

Η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε έργα σε τομείς που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/956 για τη στήριξη της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, της CCU, της CCS, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της αποθήκευσης ενέργειας, κατά τρόπο που να συμβάλλει στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, με στόχο, κατά την περίοδο από το 2021 έως το 2030, τα έργα στους εν λόγω τομείς να λαμβάνουν σημαντικό μερίδιο της ισοδυναμίας της οικονομικής αξίας των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1α τέταρτο εδάφιο του παρόντος άρθρου. Επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί να προκηρύσσει, πριν το 2027, προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τους τομείς που καλύπτονται από τον εν λόγω κανονισμό.

Η Επιτροπή δίνει επίσης ιδιαίτερη προσοχή σε έργα που συμβάλλουν στην απαλλαγή του τομέα της ναυτιλίας από τις ανθρακούχες εκπομπές και περιλαμβάνει θέματα αφιερωμένα σε αυτόν το σκοπό στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του Ταμείου Καινοτομίας, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων για την ηλεκτροδότηση των θαλάσσιων μεταφορών και την αντιμετώπιση του πλήρους αντικτύπου τους στο κλίμα, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών αιθάλης. Οι εν λόγω προσκλήσεις υποβολής προτάσεων λαμβάνουν επίσης ιδιαίτερα υπόψη στα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των έργων τις δυνατότητες αύξησης της προστασίας της βιοποικιλότητας και μείωσης της ηχορύπανσης και της ρύπανσης των υδάτων από έργα και επενδύσεις.

Το Ταμείο Καινοτομίας μπορεί, σύμφωνα με την παράγραφο 8α, να στηρίζει έργα μέσω ανταγωνιστικών προσφορών, όπως συμβάσεις επί διαφοράς, συμβάσεις επί διαφοράς άνθρακα ή συμβάσεις σταθερής πριμοδότησης για τη στήριξη τεχνολογιών απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές για τις οποίες η τιμή του άνθρακα ενδέχεται να μην αποτελεί επαρκές κίνητρο.

Η Επιτροπή επιδιώκει συνέργειες μεταξύ του Ταμείου Καινοτομίας και του προγράμματος “Ορίζων Ευρώπη”, ιδίως σε σχέση με τις ευρωπαϊκές συμπράξεις, και επιδιώκει, κατά περίπτωση, συνέργειες μεταξύ του Ταμείου Καινοτομίας και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης.

Τα έργα στην επικράτεια όλων των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των έργων μικρής και μεσαίας κλίμακας, είναι επιλέξιμα και, για ναυτιλιακές δραστηριότητες, έργα με σαφή προστιθέμενη αξία για την Ένωση είναι επιλέξιμα. Οι τεχνολογίες που λαμβάνουν στήριξη είναι καινοτόμες και δεν είναι ακόμα εμπορικά βιώσιμες σε παρόμοια κλίμακα χωρίς στήριξη, αλλά αντιπροσωπεύουν πρωτοποριακές λύσεις ή είναι αρκούντως ώριμες για εφαρμογή σε προεμπορική κλίμακα.

Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι τα δικαιώματα που προορίζονται για το Ταμείο Καινοτομίας τίθενται σε πλειστηριασμό σύμφωνα με τις αρχές και τους μηχανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 4 της παρούσας οδηγίας. Τα έσοδα από τον πλειστηριασμό συνιστούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**). Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για ενέργειες των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη είναι δυνατόν να κατανομούνται σε ετήσιες δόσεις επί σειρά ετών.

Η Επιτροπή παρέχει, κατόπιν αιτήματος, τεχνική βοήθεια σε κράτη μέλη με μικρή πραγματική συμμετοχή σε έργα στο πλαίσιο του Ταμείου Καινοτομίας με σκοπό την αύξηση των ικανοτήτων των αιτούντων κρατών μελών να στηρίξουν τις προσπάθειες των προτεινόντων έργα στις αντίστοιχες επικράτειές τους να υποβάλουν αιτήσεις για χρηματοδότηση από το Ταμείο Καινοτομίας, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματική γεωγραφική συμμετοχή στο Ταμείο Καινοτομίας και η συνολική ποιότητα των υποβαλλόμενων έργων. Η Επιτροπή επιδιώκει αποτελεσματική γεωγραφική κάλυψη σχετικά με χρηματοδότηση από το Ταμείο Καινοτομίας σε ολόκληρη την Ένωση με βάση την ποιότητα και εξασφαλίζει ολοκληρωμένη παρακολούθηση της προόδου και κατάλληλες επακόλουθες ενέργειες σε αυτό το πλαίσιο.

Υπό την προϋπόθεση ότι οι αιτούντες συμφωνούν, μετά το κλείσιμο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τις αιτήσεις χρηματοδότησης για έργα στις αντίστοιχες επικράτειές τους και τους παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις αιτήσεις αυτές, ώστε να διευκολύνει τα κράτη μέλη στον συντονισμό της στήριξης για έργα. Επιπλέον η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τον κατάλογο προεπιλεγμένων έργων πριν από τη χορήγηση της στήριξης.

Τα έργα επιλέγονται μέσω διαφανούς διαδικασίας επιλογής, με τεχνολογικά ουδέτερο τρόπο, σύμφωνα με τους στόχους του Ταμείου Καινοτομίας όπως ορίζονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου και βάσει αντικειμενικών και διαφανών κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό στον οποίο τα έργα συμβάλλουν σημαντικά στους στόχους της

Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια, συμβάλλοντας παράλληλα στους στόχους μηδενικής ρύπανσης και κυκλικότητας σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, και, κατά περίπτωση, τον βαθμό στον οποίο τα έργα συμβάλλουν στην επίτευξη μειώσεων των εκπομπών πολύ κάτω από τους δείκτες αναφοράς της παραγράφου 2. Τα έργα έχουν τη δυνατότητα ευρείας εφαρμογής ή σημαντικής μείωσης των δαπανών που επιφέρει η μετάβαση προς την κλιματικά ουδέτερη οικονομία για τους οικείους τομείς. Δίνεται προτεραιότητα σε καινοτόμες τεχνολογίες και διαδικασίες που αντιμετωπίζουν πολλαπλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Τα έργα που αφορούν CCU επιτυγχάνουν καθαρή μείωση των εκπομπών και εξασφαλίζουν αποφυγή εκπομπής ή μόνιμη αποθήκευση του CO₂. Στην περίπτωση επιχορηγήσεων που παρέχονται μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων μπορεί να παρασχεθεί στήριξη έως και για το 60 % του σχετικού κόστους των έργων, εκ του οποίου ποσοστό έως 40 % δεν χρειάζεται να εξαρτάται από την εξακριβωμένη αποφυγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου υπό την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνονται τα προκαθορισμένα ορόσημα, λαμβανομένης υπόψη της τεχνολογίας που έχει χρησιμοποιηθεί. Στην περίπτωση στήριξης που παρέχεται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και στην περίπτωση στήριξης τεχνικής βοήθειας, μπορεί να παρασχεθεί στήριξη έως και για το 100 % του σχετικού κόστους των έργων. Οι δυνατότητες μείωσης των εκπομπών σε πολλαπλούς τομείς που προσφέρονται από συνδυασμένα έργα, συμπεριλαμβανομένων των παρακείμενων περιοχών, λαμβάνονται υπόψη στα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των έργων.

Τα έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Καινοτομίας είναι απαραίτητο να ανταλλάσσουν γνώσεις με άλλα σχετικά έργα, καθώς και με ερευνητές που εδρεύουν στην ΕΕ και έχουν έννομο συμφέρον. Οι όροι του διαμοιρασμού της γνώσης καθορίζονται από την Επιτροπή στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων είναι ανοικτές και διαφανείς. Κατά την προετοιμασία των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι όλοι οι τομείς καλύπτονται δεόντως. Η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων κοινοποιούνται όσο το δυνατόν ευρύτερα, και ιδίως στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 23 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας σχετικά με τους κανόνες λειτουργίας του Ταμείου Καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας και των κριτηρίων επιλογής, καθώς και σχετικά με τους επιλέξιμους τομείς και τις τεχνολογικές απαιτήσεις για τα διαφορετικά είδη στήριξης.

Κανένα έργο δεν λαμβάνει μέσω του μηχανισμού αυτού βοήθεια σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο η οποία να υπερβαίνει το 15 % του συνολικού αριθμού δικαιωμάτων που διατίθενται προς τον σκοπό αυτό. Τα εν λόγω δικαιώματα λαμβάνονται υπόψη σύμφωνα με την παράγραφο 7.

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και στη συνέχεια κάθε έτος, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στην επιτροπή για την κλιματική αλλαγή που αναφέρεται στο άρθρο 22α παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας σχετικά με την υλοποίηση του Ταμείου Καινοτομίας, παρέχοντας ανάλυση των έργων που έλαβαν χρηματοδότηση ανά τομέα και ανά κράτος μέλος, καθώς και την αναμενόμενη συμβολή των εν λόγω έργων στην επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας στην Ένωση, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119. Η Επιτροπή υποβάλλει την έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και δημοσιοποιεί την εν λόγω έκθεση.

(*) Απόφαση 2010/670/ΕΕ της Επιτροπής, της 3ης Νοεμβρίου 2010, για καθορισμό κριτηρίων και μέτρων χρηματοδότησης έργων επίδειξης σε εμπορική κλίμακα, τα οποία αποσκοπούν στην περιβαλλοντικά ασφαλή δέσμευση και αποθήκευση CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς, καθώς και έργων επίδειξης καινοτόμων τεχνολογιών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας που θεσπίστηκε με την οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 290 της 6.11.2010, σ. 39).

(**) Κανονισμός (ΕΥ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).»

i) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«8α. Για συμβάσεις επί διαφοράς και συμβάσεις επί διαφοράς άνθρακα που ανατίθενται μετά την ολοκλήρωση μηχανισμού υποβολής ανταγωνιστικών προσφορών, παρέχεται κατάλληλη κάλυψη μέσω δημοσιονομικών δεσμεύσεων που προκύπτουν από τα έσοδα από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων που διατίθενται στο Ταμείο Καινοτομίας και οι εν λόγω δημοσιονομικές δεσμεύσεις μπορούν να κατανέμονται σε ετήσιες δόσεις επί σειρά ετών. Για τους δύο πρώτους γύρους του μηχανισμού υποβολής ανταγωνιστικών προσφορών, η κάλυψη της οικονομικής υποχρέωσης που σχετίζεται με συμβάσεις επί διαφοράς και συμβάσεις επί διαφοράς άνθρακα εξασφαλίζεται πλήρως με πιστώσεις που προκύπτουν από τα έσοδα από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων που διατίθενται στο Ταμείο Καινοτομίας σύμφωνα με την παράγραφο 8.

Βάσει ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης από την Επιτροπή των χρηματοοικονομικών κινδύνων που απορρέουν από την εφαρμογή των συμβάσεων επί διαφοράς και των συμβάσεων επί διαφοράς άνθρακα, η οποία πρέπει να πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση των δύο πρώτων γύρων του μηχανισμού υποβολής ανταγωνιστικών προσφορών και κάθε φορά που απαιτείται στη συνέχεια, σύμφωνα με την αρχή της σύνεσης, σύμφωνα με την οποία τα στοιχεία ενεργητικού και τα κέρδη δεν υπερεκτιμώνται και οι υποχρεώσεις και οι ζημιές δεν υποτιμώνται, η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με την εξουσιοδότηση του όγδου εδαφίου, να αποφασίσει να καλύψει μόνο μέρος της οικονομικής υποχρέωσης που σχετίζεται με συμβάσεις επί διαφοράς και συμβάσεις επί διαφοράς άνθρακα με τα μέσα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο και το υπόλοιπο μέρος με άλλα μέσα. Η Επιτροπή επιδιώκει να περιορίσει τη χρήση άλλων μέσων κάλυψης.

Όταν η αξιολόγηση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι απαιτούνται άλλα μέσα κάλυψης για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού των συμβάσεων επί διαφοράς και των συμβάσεων επί διαφοράς άνθρακα, η Επιτροπή επιδιώκει έναν ισορροπημένο συνδυασμό άλλων μέσων κάλυψης. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 210 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046, η Επιτροπή καθορίζει την έκταση της χρήσης άλλων μέσων κάλυψης σύμφωνα με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που προβλέπεται στο όγδοο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Η εναπομένουσα οικονομική υποχρέωση καλύπτεται επαρκώς, λαμβανομένων υπόψη των αρχών του τίτλου X του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046, οι οποίες, εάν είναι αναγκαίο, προσαρμόζονται στις ιδιαιτερότητες των συμβάσεων επί διαφοράς και των συμβάσεων επί διαφοράς άνθρακα, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 209 παράγραφος 2 στοιχεία δ) και η), το άρθρο 210 παράγραφος 1, το άρθρο 211 παράγραφοι 1, 2, 4 και 6, τα άρθρα 212, 213 και 214, το άρθρο 218 παράγραφος 1 και το άρθρο 219 παράγραφοι 3 και 6 του εν λόγω κανονισμού. Κατά περίπτωση, άλλα μέσα κάλυψης, ο συντελεστής προβλέψεων και οι αναγκαίες παρεκκλίσεις καθορίζονται με κατ' εξουσιοδότηση πράξη που προβλέπεται στο όγδοο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Η Επιτροπή δεν χρησιμοποιεί περισσότερο από το 30 % των εσόδων από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων που διατίθενται στο Ταμείο Καινοτομίας σύμφωνα με την παράγραφο 8 για την πρόβλεψη συμβάσεων επί διαφοράς και των συμβάσεων επί διαφοράς άνθρακα.

Ο συντελεστής προβλέψεων δεν είναι χαμηλότερος από το 50 % της συνολικής δημοσιονομικής υποχρέωσης που βαρύνει τον προϋπολογισμό της Ένωσης για συμβάσεις επί διαφοράς και συμβάσεις επί διαφοράς άνθρακα. Κατά τον καθορισμό του συντελεστή προβλέψεων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη στοιχεία που ενδέχεται να μειώσουν τους δημοσιονομικούς κινδύνους για τον προϋπολογισμό της Ένωσης, πέραν των πιστώσεων που διατίθενται στο Ταμείο Καινοτομίας, όπως ο πιθανός επιμερισμός της ευθύνης με τα κράτη μέλη σε εθελοντική βάση ή ένας πιθανός μηχανισμός ανασφάλισης από τον ιδιωτικό τομέα. Η Επιτροπή επανεξετάζει τον συντελεστή προβλέψεων τουλάχιστον κάθε τρία έτη από την ημερομηνία εφαρμογής της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που τον θεσπίζει για πρώτη φορά.

Για την αποφυγή κερδοσκοπικών αιτήσεων, η πρόσβαση σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών μπορεί να εξαρτηθεί από την καταβολή από τους αιτούντες εγγύησης που θα καταπέσει σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της σύμβασης. Οι εν λόγω καταπίπτουσες καταθέσεις χρησιμοποιούνται για το Ταμείο Καινοτομίας ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046. Κάθε συνεισφορά που καταβάλλεται στη χορηγούσα αρχή από δικαιούχο σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης επί διαφοράς ή της σύμβασης επί διαφοράς άνθρακα, όταν η τιμή αναφοράς είναι υψηλότερη από την τιμή άσκησης ("επανεισροές"), χρησιμοποιείται για το Ταμείο Καινοτομίας ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του εν λόγω κανονισμού.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 23 της παρούσας οδηγίας για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να προβλέπει και να διευκρινίζει άλλα μέσα κάλυψης, εάν υπάρχουν, και, κατά περίπτωση, το ποσοστό προβλέψεων και τις αναγκαίες πρόσθετες παρεκκλίσεις από τον τίτλο X του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046, όπως ορίζεται στο τέταρτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, και επιπλέον τους κανόνες για τη λειτουργία μηχανισμού υποβολής ανταγωνιστικών προσφορών, ιδίως όσον αφορά τις καταθέσεις και τις επανεισροές.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 23 για την τροποποίηση του πέμπτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου αυξάνοντας το όριο του 30 % που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες κατ' ανώτατο όριο, όταν είναι αναγκαίο, για να ανταποκριθεί στη ζήτηση για συμβάσεις επί διαφοράς και συμβάσεις επί διαφοράς άνθρακα, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία από τους πρώτους γύρους του μηχανισμού υποβολής ανταγωνιστικών προσφορών και λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης εξεύρεσης κατάλληλης ισορροπίας στη στήριξη από το Ταμείο Καινοτομίας μεταξύ των επιχορηγήσεων και των εν λόγω συμβάσεων.

Η χρηματοδοτική στήριξη από το Ταμείο Καινοτομίας είναι ανάλογη προς τους στόχους πολιτικής που ορίζονται στο παρόν άρθρο και δεν οδηγεί σε αδικαιολόγητες στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς. Για αυτόν τον σκοπό, χορηγείται στήριξη μόνο για την κάλυψη πρόσθετων δαπανών ή επενδυτικών κινδύνων που δεν μπορούν να επωμιστούν οι επενδυτές υπό κανονικές συνθήκες αγοράς.

8β. Ποσότητα ίση με 40 εκατομμύρια δικαιώματα από την ποσότητα η οποία διαφορετικά θα μπορούσε να κατανεμηθεί δωρεάν δυνάμει του παρόντος άρθρου και 10 εκατομμύρια δικαιώματα από την ποσότητα η οποία διαφορετικά θα μπορούσε να εκπλειστηριαστεί δυνάμει του άρθρου 10 της παρούσας οδηγίας διατίθενται για το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα που θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*). Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι τα δικαιώματα που προορίζονται για το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα τίθενται σε πλειστηριασμό το 2025 σύμφωνα με τις αρχές και τις λεπτομέρειες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 4 της παρούσας οδηγίας και την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Τα έσοδα από τον εν λόγω πλειστηριασμό συνιστούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται στο Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 1).»

ι) η παράγραφος 19 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«19. Δεν χορηγείται δωρεάν δικαίωμα σε εγκατάσταση που διέκοψε τη λειτουργία της. Εγκαταστάσεις για τις οποίες έχει λήξει ή έχει ανασταλεί η άδεια εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και εγκαταστάσεις των οποίων η λειτουργία ή η επαναλειτουργία είναι τεχνικά αδύνατη, θεωρούνται ότι έχουν διακόψει τη λειτουργία τους.»

ια) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«22. Όπου είναι αναγκαίο να γίνουν διορθώσεις στις δωρεάν κατανομές που χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 2, οι διορθώσεις αυτές πραγματοποιούνται με χορήγηση δικαιωμάτων από το ποσό των δικαιωμάτων που δεσμεύεται σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου ή με την προσθήκη δικαιωμάτων στο ποσό αυτό.»

14) Στο άρθρο 10β παράγραφος 4 προστίθενται τα εξής εδάφια:

«Σε κράτος μέλος όπου, κατά μέσο όρο τα έτη από το 2014 έως το 2018, το μερίδιό του στις εκπομπές από τηλεθέρμανση επί του συνόλου τέτοιων εκπομπών στην Ένωση διαιρούμενο με το μερίδιο του ΑΕΠ του εν λόγω κράτους μέλους επί του συνολικού ΑΕΠ της Ένωσης είναι μεγαλύτερο από πέντε, χορηγείται σε τηλεθέρμανση για την περίοδο από το 2026 έως το 2030 πρόσθετη δωρεάν κατανομή ύψους 30 % της ποσότητας που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 10^α, υπό τον όρο ότι όγκος επενδύσεων ισοδύναμος με την αξία αυτής της πρόσθετης δωρεάν κατανομής επενδύεται για τη σημαντική μείωση των εκπομπών πριν από το 2030 σύμφωνα με τα σχέδια κλιματικής ουδετερότητας που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο αυτής της παραγράφου και ότι η επίτευξη των στόχων και των οροσήμων που αναφέρονται στο στοιχείο β) αυτού του εδαφίου επιβεβαιώνεται με την εξακρίβωση που πραγματοποιείται σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο αυτής της παραγράφου.

Έως την 1η Μαΐου 2024, οι φορείς εκμετάλλευσης τηλεθέρμανσης καταρτίζουν σχέδιο κλιματικής ουδετερότητας για τις εγκαταστάσεις για τις οποίες υποβάλλουν αίτηση για πρόσθετη δωρεάν κατανομή σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Το σχέδιο συνάδει με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 και προσδιορίζει:

- α) μέτρα και επενδύσεις για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 σε επίπεδο εγκατάστασης ή εταιρείας, εξαιρουμένης της χρήσης πιστωτικών μορίων αντιστάθμισης άνθρακα·
- β) ενδιάμεσους στόχους και ορόσημα για τη μέτρηση, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου κάθε πέμπτου έτους στη συνέχεια, της προόδου που σημειώνεται προς την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας όπως ορίζεται στο στοιχείο α) του παρόντος εδαφίου·
- γ) εκτίμηση του αντικτύπου κάθε μέτρου και επένδυσης που αναφέρεται στο στοιχείο α) του παρόντος εδαφίου όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Η επίτευξη των στόχων και των οροσήμων που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου επαληθεύεται όσον αφορά την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και για κάθε περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου κάθε πέμπτου έτους στη συνέχεια, σύμφωνα με τις διαδικασίες επαλήθευσης και διαπίστευσης που προβλέπονται στο άρθρο 15. Δεν κατανέμονται δωρεάν δικαιώματα πέραν της ποσότητας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, εάν η επίτευξη των ενδιάμεσων στόχων και οροσήμων δεν έχει επαληθευτεί για την περίοδο έως το τέλος του 2025 ή για την περίοδο από το 2026 έως το 2030.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του ελάχιστου περιεχομένου των πληροφοριών που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ) της παρούσας παραγράφου και του μορφοτύπου των σχεδίων για την κλιματική ουδετερότητα που αναφέρονται στο εν λόγω εδάφιο και στο άρθρο 10α παράγραφος 1 πέμπτο εδάφιο. Η Επιτροπή επιδιώκει συνέργειες με παρόμοια σχέδια, όπως προβλέπεται στο δικαίωμα της Ένωσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 22α παράγραφος 2.»

15) Στο άρθρο 10γ, η παράγραφος 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις δικαιούχες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής και τους δικαιούχους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου να υποβάλλουν, έως τις 28 Φεβρουαρίου κάθε έτους, έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των επιλεγμένων επενδύσεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά το υπόλοιπο της δωρεάν κατανομής και τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες επενδύσεων και τα είδη των επενδύσεων που υποστηρίζονται. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν προς τούτο έκθεση στην Επιτροπή και η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις εκθέσεις αυτές.»

16) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 10γα

Συντομότερη προθεσμία για μεταβατική δωρεάν κατανομή για τον εκσυγχρονισμό του ενεργειακού τομέα

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10γ, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν μεταβατική δωρεάν κατανομή σε εγκαταστάσεις σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο μόνο για επενδύσεις που πραγματοποιούνται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Τυχόν δικαιώματα που διατίθενται στα οικεία κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10γ για την περίοδο από το 2021 έως το 2030 και τα οποία δεν χρησιμοποιούνται για τέτοιες επενδύσεις, στην αναλογία που καθορίζεται από το αντίστοιχο κράτος μέλος:

- α) προστίθενται στη συνολική ποσότητα δικαιωμάτων που πρόκειται να θέσει σε πλειστηριασμό το οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2· ή
- β) χρησιμοποιούνται για τη στήριξη επενδύσεων στο πλαίσιο του Ταμείου Εκσυγχρονισμού που αναφέρεται στο άρθρο 10δ, σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για τα έσοδα από τα δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 10δ παράγραφος 4.

Έως τις 15 Μαΐου 2024, το οικείο κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή τις αντίστοιχες ποσότητες δικαιωμάτων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10δ παράγραφος 4 δεύτερη περίοδος, δυνάμει του άρθρου 10δ.»

17) Το άρθρο 10δ τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Συγκροτείται για την περίοδο από το 2021 έως το 2030 ταμείο για τη στήριξη των επενδύσεων που προτείνουν τα δικαιούχα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης επενδυτικών έργων μικρής κλίμακας, για τον εκσυγχρονισμό των ενεργειακών συστημάτων και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης (“Ταμείο Εκσυγχρονισμού”). Το Ταμείο Εκσυγχρονισμού χρηματοδοτείται μέσω του πλειστηριασμού δικαιωμάτων όπως ορίζεται στο άρθρο 10, για τα δικαιούχα κράτη μέλη που ορίζονται στο εν λόγω άρθρο.

Οι επενδύσεις που υποστηρίζονται συνάδουν με τους στόχους της παρούσας οδηγίας, καθώς και με τους στόχους της ανακοίνωσης της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 και τους μακροπρόθεσμους στόχους που διατυπώνονται στη συμφωνία του Παρισιού. Τα δικαιούχα κράτη μέλη μπορούν, κατά περίπτωση, να χρησιμοποιούν τους πόρους του Ταμείου Εκσυγχρονισμού για τη χρηματοδότηση επενδύσεων στις οποίες συμμετέχουν γειτονικές παραμεθόριες περιοχές της Ένωσης. Το Ταμείο Εκσυγχρονισμού δεν παρέχει καμία στήριξη στις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα. Ωστόσο, τα έσοδα από δικαιώματα που καλύπτονται από τη γνωστοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επενδύσεις που αφορούν αέρια ορυκτά καύσιμα.

Επιπλέον, τα έσοδα από δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο της παρούσας οδηγίας μπορούν, όταν η δραστηριότητα χαρακτηρίζεται ως περιβαλλοντικά βιώσιμη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) και δικαιολογείται δεόντως για λόγους διασφάλισης της ενεργειακής ασφάλειας, να χρησιμοποιούνται για επενδύσεις που αφορούν αέρια ορυκτά καύσιμα, υπό τον όρο ότι, για την παραγωγή ενέργειας, τα δικαιώματα τίθενται σε πλειστηριασμό πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2027 και, για επενδύσεις που αφορούν καταντή χρήσεις αερίου, τα δικαιώματα τίθενται σε πλειστηριασμό πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2028.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).»

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τουλάχιστον το 80 % των εσόδων από τα δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο και από τα δικαιώματα που καλύπτονται από κοινοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και τουλάχιστον το 90 % των εσόδων από τα δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 τέταρτο εδάφιο χρησιμοποιούνται για τη στήριξη επενδύσεων στα εξής:

- α) παραγωγή και χρήση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του ανανεώσιμου υδρογόνου·
- β) θέρμανση και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές·
- γ) μείωση της συνολικής χρήσης ενέργειας μέσω της ενεργειακής απόδοσης, μεταξύ άλλων στους τομείς της βιομηχανίας, των μεταφορών, των κτιρίων, της γεωργίας και των αποβλήτων·
- δ) αποθήκευση ενέργειας και εκσυγχρονισμός των ενεργειακών δικτύων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης από την πλευρά της ζήτησης, των αγωγών τηλεθέρμανσης, των δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, της αύξησης των διασυνδέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των υποδομών για κινητικότητα μηδενικών εκπομπών·
- ε) στήριξη νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος, μεταξύ άλλων σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας και τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων θέρμανσής τους· και
- στ) δίκαιη μετάβαση περιφερειών εξαρτωμένων από τον άνθρακα στα δικαιούχα κράτη μέλη, προκειμένου να στηριχθούν η αναδιάρθρωση, η επανειδίκευση και η αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων, η εκπαίδευση, οι πρωτοβουλίες αναζήτησης εργασίας και οι νεοφυείς επιχειρήσεις, σε συνεννόηση με την κοινωνία των πολιτών και τους κοινωνικούς εταίρους, κατά τρόπο που συνάδει και συμβάλλει στις σχετικές δράσεις που περιλαμβάνονται από τα κράτη μέλη στα εδαφικά τους σχέδια δίκαιης μετάβασης σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο ια) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1056, κατά περίπτωση.»

γ) η παράγραφος 11 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«11. Η επιτροπή επενδύσεων υποβάλλει ετήσια έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την εμπειρία από την αξιολόγηση των επενδύσεων, ιδίως όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών και το κόστος μείωσης των εκπομπών. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα της επιτροπής επενδύσεων, η Επιτροπή επανεξετάζει τους τομείς για τα έργα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και τη βάση επί της οποίας η επιτροπή επενδύσεων υποβάλλει τις συστάσεις της.

Η επιτροπή επενδύσεων μεριμνά για τη δημοσίευση της ετήσιας έκθεσης. Η Επιτροπή διαβιβάζει την ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.»

18) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 10στ

Αρχή της “μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης”

Από την 1η Ιανουαρίου 2025, τα δικαιούχα κράτη μέλη και η Επιτροπή χρησιμοποιούν τα έσοδα που προέρχονται από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων που προορίζονται για το Ταμείο Καινοτομίας σύμφωνα με το άρθρο 10α παράγραφος 8 της παρούσας οδηγίας, και των δικαιωμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με τα κριτήρια της “μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης” που ορίζονται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, όταν τα εν λόγω έσοδα χρησιμοποιούνται για οικονομική δραστηριότητα για την οποία έχουν θεσπιστεί τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τον προσδιορισμό του κατά πόσον μια οικονομική δραστηριότητα προκαλεί σημαντική ζημία σε έναν ή περισσότερους από τους σχετικούς περιβαλλοντικούς στόχους που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού.»

- 19) Στο άρθρο 11 παράγραφος 2, η ημερομηνία «28 Φεβρουαρίου» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30 Ιουνίου».
- 20) Ο τίτλος του κεφαλαίου IV αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Διατάξεις για τις αεροπορικές μεταφορές, τις θαλάσσιες μεταφορές και τις σταθερές εγκαταστάσεις».

- 21) Το άρθρο 12 τροποποιείται ως εξής:

- α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα δικαιώματα που εκχωρούνται από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους να αναγνωρίζονται για τους σκοπούς τήρησης των υποχρεώσεων φορέα εκμετάλλευσης, φορέα εκμετάλλευσης αεροσκαφών ή ναυτιλιακής εταιρείας βάσει της παραγράφου 3.»

- β) η παράγραφος 2α διαγράφεται·

- γ) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα κράτη μέλη, τα εντεταλμένα κράτη μέλη και οι διαχειριστικές αρχές ναυτιλιακής εταιρείας εξασφαλίζουν ότι, έως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους:

- α) ο φορέας εκμετάλλευσης κάθε εγκατάστασης παραδίδει αριθμό δικαιωμάτων που αντιστοιχεί στις συνολικές εκπομπές από την εν λόγω εγκατάσταση κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, όπως έχουν εξακριβωθεί σύμφωνα με το άρθρο 15·

- β) κάθε φορέας εκμετάλλευσης αεροσκαφών παραδίδει αριθμό δικαιωμάτων που αντιστοιχεί στις συνολικές εκπομπές του κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, όπως έχουν εξακριβωθεί σύμφωνα με το άρθρο 15·

- γ) κάθε ναυτιλιακή εταιρεία παραδίδει αριθμό δικαιωμάτων που αντιστοιχεί στις συνολικές εκπομπές της κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, όπως έχουν εξακριβωθεί σύμφωνα με το άρθρο 3ζε.

Τα κράτη μέλη, τα εντεταλμένα κράτη μέλη και οι διαχειριστικές αρχές όσον αφορά ναυτιλιακές εταιρείες εξασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα που παραδίδονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο ακολουθώντας ακυρώνονται.»

- δ) παρεμβάλλονται οι εξής παράγραφοι μετά την παράγραφο 3:

«3ε. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), οι ναυτιλιακές εταιρείες μπορούν να παραδίδουν 5 % λιγότερα δικαιώματα από τις εξακριβωμένες εκπομπές τους που παράγονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2030 από πλοία κατηγορίας πάγου, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω πλοία έχουν την κατηγορία πάγου IA ή IA Super ή ισοδύναμη κατηγορία πάγου, η οποία καθορίζεται με βάση τη σύσταση 25/7 της HELCOM.

Όταν παραδίδονται λιγότερα δικαιώματα σε σύγκριση με τις εξακριβωμένες εκπομπές, αφού προσδιοριστεί η διαφορά μεταξύ των εξακριβωμένων εκπομπών και των παραδιδόμενων δικαιωμάτων για κάθε έτος, ποσότητα δικαιωμάτων που αντιστοιχεί στην εν λόγω διαφορά θα πρέπει να ακυρώνεται αντί να τεθεί σε πλειστηριασμό σύμφωνα με το άρθρο 10.

3δ. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου και από το άρθρο 16, η Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, προβλέπει με εκτελεστική πράξη ότι τα κράτη μέλη θεωρούν ότι πληρούνται οι απαιτήσεις που ορίζονται στις εν λόγω διατάξεις και ότι δεν λαμβάνουν μέτρα κατά των ναυτιλιακών εταιρειών όσον αφορά τις εκπομπές που εκλύονται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030 από πλοίες που εκτελούνται από επιβατηγά πλοία, εκτός των κρουαζιερόπλοιων, και με πλοία ro-rax, μεταξύ λιμένα νησιού που υπάγεται στη δικαιοδοσία του εν λόγω αιτούντος κράτους μέλους, χωρίς οδική ή σιδηροδρομική σύνδεση με την ηπειρωτική χώρα και με πληθυσμό μικρότερο από 200 000 μόνιμους κατοίκους σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα βέλτιστα διαθέσιμα στοιχεία το 2022, και λιμένα που υπάγεται στη δικαιοδοσία του ίδιου κράτους μέλους και από τις δραστηριότητες εντός λιμένα από τα εν λόγω πλοία σε σχέση με τους εν λόγω πλοίες.

Η Επιτροπή δημοσιεύει και επικαιροποιεί κατάλογο των νήσων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο και των σχετικών λιμένων.

3γ. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου και από το άρθρο 16, η Επιτροπή, κατόπιν κοινού αιτήματος δύο κρατών μελών, εκ των οποίων το ένα δεν έχει χερσαία σύνορα με άλλο κράτος μέλος και το άλλο κράτος μέλος είναι το γεωγραφικά πλησιέστερο στο κράτος μέλος χωρίς τέτοια χερσαία σύνορα, προβλέπει με εκτελεστική πράξη ότι τα κράτη μέλη θεωρούν ότι πληρούνται οι απαιτήσεις που ορίζονται στις εν λόγω διατάξεις και ότι δεν λαμβάνουν μέτρα κατά των ναυτιλιακών εταιρειών όσον αφορά τις εκπομπές που παράγονται έως

τις 31 Δεκεμβρίου 2030 από πλόες που εκτελούνται με επιβατηγά ή οχηματαγωγά πλοία στο πλαίσιο διακρατικής σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας ή διακρατικής υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, και τα οποία αναφέρονται στο κοινό αίτημα, συνδέοντας τα δύο κράτη μέλη και από τις δραστηριότητες εντός λιμένα από τα εν λόγω πλοία σε σχέση με τους εν λόγω πλόες.

3β. Δεν προκύπτει υποχρέωση παράδοσης δικαιωμάτων σχετικά με εκπομπές που παράγονται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2030 από πλόες ανάμεσα σε λιμένα που βρίσκεται σε εξόχως απόκεντρη περιοχή κράτους μέλους και σε λιμένα που βρίσκεται στο ίδιο κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων πλόων μεταξύ λιμένων εντός μιας εξόχως απόκεντρης περιοχής και πλόων μεταξύ λιμένων εξόχως απόκεντρων περιοχών του ίδιου κράτους μέλους, και από τις δραστηριότητες των ίδιων πλοίων όταν είναι ελλιμενισμένα σε σχέση με τους εν λόγω πλόες.»

ε) Η παράγραφος 3α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3-α. Όπου είναι απαραίτητο και για όσο διάστημα απαιτείται ώστε να προστατευτεί η περιβαλλοντική ακεραιότητα του ΣΕΔΕ της ΕΕ, απαγορεύεται στους φορείς εκμετάλλευσης, στους φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών και στις ναυτιλιακές εταιρείες του ΣΕΔΕ της ΕΕ να χρησιμοποιούν δικαιώματα που χορηγούνται από κράτος μέλος σε σχέση με το οποίο υπάρχουν εκκρεμείς υποχρεώσεις για φορείς, για φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών και ναυτιλιακές εταιρείες. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 περιλαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.»

στ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3β. Υποχρέωση παράδοσης δικαιωμάτων δεν υφίσταται όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που θεωρείται ότι έχουν δεσμευθεί και χρησιμοποιηθεί κατά τρόπο ώστε να καταστούν μόνιμα δεσμευμένα με χημικό τρόπο σε ένα προϊόν έτσι ώστε να μην εισέρχονται στην ατμόσφαιρα υπό κανονικές συνθήκες χρήσης, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε κανονικής δραστηριότητας που λαμβάνει χώρα μετά το τέλος της ζωής του προϊόντος.

Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 23 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας σχετικά με τις απαιτήσεις βάσει των οποίων θεωρείται ότι τα αέρια του θερμοκηπίου έχουν μόνιμως δεσμευθεί με χημικό τρόπο όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.»

ζ) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε τα δικαιώματα να ακυρώνονται ανά πάσα στιγμή ύστερα από αίτηση του κατόχου τους. Σε περίπτωση παύσης λειτουργίας εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην επικράτειά τους λόγω συμπληρωματικών εθνικών μέτρων, τα κράτη μέλη μπορούν και ενθαρρύνονται να ακυρώνουν δικαιώματα από τη συνολική ποσότητα των δικαιωμάτων που θέτουν σε πλειστηριασμό και αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο μέσο όρο εξακριβωμένων εκπομπών της συγκεκριμένης εγκατάστασης κατά την πενταετία που προηγείται της παύσης. Το οικείο κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή για την εν λόγω σκοπούμενη ακύρωση ή για τους λόγους της μη ακύρωσης, σύμφωνα με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 4.»

22) Στο άρθρο 14 παράγραφος 1, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές και, κατά περίπτωση, τα δεδομένα δραστηριότητας, από τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της παρούσας οδηγίας και τις επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών πλην του CO₂ σε διαδρομές για τις οποίες αναφέρονται εκπομπές δυνάμει της παρούσας οδηγίας, οι οποίες βασίζονται στις αρχές για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων που καθορίζονται στο παράρτημα IV της παρούσας οδηγίας και στις απαιτήσεις που καθορίζονται στις παραγράφους 2 και 5 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις προσδιορίζουν επίσης το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη για κάθε αέριο θερμοκηπίου και λαμβάνουν υπόψη τις επικαιροποιημένες επιστημονικές γνώσεις σχετικά με τις επιπτώσεις των εκπομπών των αεροπορικών μεταφορών πλην του CO₂ στις απαιτήσεις για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές και τις επιπτώσεις τους, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων των αεροπορικών μεταφορών εκτός του CO₂. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις προβλέπουν την εφαρμογή των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τη χρήση βιομάζας που καθορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, με τυχόν αναγκαίες προσαρμογές για την εφαρμογή σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, έτσι ώστε η εν λόγω βιομάζα να είναι μηδενικού συντελεστή. Προσδιορίζουν τον τρόπο καταλογισμού της αποθήκευσης εκπομπών από μείγμα πηγών μηδενικού συντελεστή και πηγών μη μηδενικού συντελεστή. Προσδιορίζουν επίσης τον τρόπο καταλογισμού των εκπομπών από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, εξασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη οι εν λόγω εκπομπές και ότι αποφεύγεται η διπλή προσμέτρηση.»

23) Το άρθρο 16 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη δημοσίευση των ονομάτων των φορέων εκμετάλλευσης, φορέων εκμετάλλευσης αεροσκαφών και ναυτιλιακών εταιρειών που έχουν παραβιάσει απαιτήσεις για την παράδοση επαρκών δικαιωμάτων δύναμει της παρούσας οδηγίας.»

β) στην παράγραφο 3, η ημερομηνία «30 Απριλίου» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30 Σεπτεμβρίου»

γ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3α. Οι κυρώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 εφαρμόζονται επίσης στις ναυτιλιακές εταιρείες.»

δ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«11α. Στην περίπτωση ναυτιλιακής εταιρείας που δεν συμμορφώθηκε με τις υποχρεώσεις παράδοσης για δύο ή περισσότερες διαδοχικές περιόδους αναφοράς και όταν δεν έχει επιτευχθεί συμμόρφωση με τη λήψη άλλων μέτρων επιβολής, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους του λιμένα εισόδου μπορεί, αφού δώσει στην οικεία ναυτιλιακή εταιρεία τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, να εκδώσει διαταγή απομάκρυνσης η οποία κοινοποιείται στην Επιτροπή, στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (ΕΟΑΘ), στα λοιπά κράτη μέλη και στο οικείο κράτος σημαίας. Η έκδοση διαταγής απομάκρυνσης συνεπάγεται ότι όλα τα κράτη μέλη, εξαιρουμένου του κράτους μέλους του οποίου τη σημαία φέρει το πλοίο, αρνούνται την είσοδο σε οποιονδήποτε από τους λιμένες τους σε πλοία τα οποία βρίσκονται υπό την ευθύνη της οικείας ναυτιλιακής εταιρείας έως ότου η ναυτιλιακή εταιρεία εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παράδοσης που της επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 12. Όταν το πλοίο φέρει τη σημαία κράτους μέλους και εισέρχεται ή βρίσκεται σε έναν από τους λιμένες του, το εν λόγω κράτος μέλος, αφού δώσει στην οικεία ναυτιλιακή εταιρεία τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, προβαίνει στην κράτηση του πλοίου έως ότου η ναυτιλιακή εταιρεία εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παράδοσης που της επιβάλλονται.

Όταν πλοίο ναυτιλιακής εταιρείας όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο βρίσκεται σε έναν από τους λιμένες του κράτους μέλους σημαίας, το εν λόγω κράτος μέλος, αφού δώσει στην ναυτιλιακή εταιρεία τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, μπορεί να εκδώσει διαταγή απαγόρευσης να φέρει τη σημαία του έως ότου η ναυτιλιακή εταιρεία εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παράδοσης που της επιβάλλονται. Ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή, τον ΕΟΑΘ και τα άλλα κράτη μέλη. Ως αποτέλεσμα της έκδοσης τέτοιας διαταγής απαγόρευσης να φέρει τη σημαία του, κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα ίδια μέτρα που απαιτείται να λάβει μετά την έκδοση διαταγής απομάκρυνσης σύμφωνα με τη δεύτερη περίοδο του πρώτου εδαφίου.

Η παρούσα παράγραφος δεν θίγει τους διεθνείς ναυτιλιακούς κανόνες που ισχύουν για τα πλοία σε κατάσταση κινδύνου.».

24) Το άρθρο 18β αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 18β

Συndrome από την Επιτροπή, τον ΕΟΑΘ και άλλους σχετικούς οργανισμούς

1. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχουν από το άρθρο 3γ παράγραφος 4 και τα άρθρα 3ζ, 3ζδ, 3ζε, 3ζστ, 3ζζ και 18α, η Επιτροπή, το κράτος μέλος διαχείρισης και οι διαχειριστικές αρχές ναυτιλιακής εταιρείας μπορούν να ζητούν τη συνδρομή του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια στη Θάλασσα ή άλλου σχετικού οργανισμού και να συνάπτουν προς τούτο κάθε ενδεδειγμένη συμφωνία με τους εν λόγω οργανισμούς.

2. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια στη Θάλασσα, επιδιώκει να αναπτύξει κατάλληλα εργαλεία και κατευθύνσεις για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό των δραστηριοτήτων επαλήθευσης και επιβολής που σχετίζονται με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στις θαλάσσιες μεταφορές. Στο μέτρο του δυνατού, οι εν λόγω κατευθύνσεις και εργαλεία τίθενται στη διάθεση των κρατών μελών και των ελεγκτών για τους σκοπούς της ανταλλαγής πληροφοριών και για την καλύτερη διασφάλιση της αυστηρής εφαρμογής των εθνικών μέτρων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.».

25) Το άρθρο 23 τροποποιείται ως εξής:

α) οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που προβλέπεται στο άρθρο 3γ παράγραφος 6, στο άρθρο 3δ παράγραφος 3, στο άρθρο 10 παράγραφος 4, στο άρθρο 10α παράγραφοι 1, 8 και 8α, στο άρθρο 10β παράγραφος 5, στο άρθρο 12 παράγραφος 3β, στο άρθρο 19 παράγραφος 3, στο άρθρο 22, στο άρθρο 24 παράγραφος 3, στο άρθρο 24α παράγραφος 1, στο άρθρο 25α παράγραφος 1, στο άρθρο 28γ και στο άρθρο 30ι παράγραφος 1 ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από τις 8 Απριλίου 2018.

3. Η ανάθεση εξουσιών που προβλέπεται στο άρθρο 3γ παράγραφος 6, στο άρθρο 3δ παράγραφος 3, στο άρθρο 10 παράγραφος 4, στο άρθρο 10α παράγραφοι 1 και 8 και 8α, στο άρθρο 10β παράγραφος 5, στο άρθρο 12 παράγραφος 3β, στο άρθρο 19 παράγραφος 3, στο άρθρο 22, στο άρθρο 24 παράγραφος 3, στο άρθρο 24α παράγραφος 1, στο άρθρο 25α παράγραφος 1, στο άρθρο 28γ και στο άρθρο 30ι παράγραφος 1 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.».

β) η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 3γ παράγραφος 6, του άρθρου 3δ παράγραφος 3, του άρθρου 10 παράγραφος 4, του άρθρου 10α παράγραφοι 1, 8 ή 8α, του άρθρου 10β παράγραφος 5, του άρθρου 12 παράγραφος 3β, του άρθρου 19 παράγραφος 3, του άρθρου 22, του άρθρου 24 παράγραφος 3, του άρθρου 24α παράγραφος 1, του άρθρου 25α παράγραφος 1, του άρθρου 28γ ή του άρθρου 30ι παράγραφος 1 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.».

26) Το άρθρο 29 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 29

Έκθεση για τη διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας της αγοράς ανθρακούχων εκπομπών

Εάν οι τακτικές εκθέσεις για την αγορά ανθρακούχων εκπομπών που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 5 και 6 περιέχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η αγορά ανθρακούχων εκπομπών δεν λειτουργεί σωστά, η Επιτροπή υποβάλλει, εντός προθεσμίας τριών μηνών, έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η έκθεση μπορεί να συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από νομοθετικές προτάσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της διαφάνειας και της ακεραιότητας της αγοράς ανθρακούχων εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών αγορών παραγωγών, καθώς και στην αντιμετώπιση των διορθωτικών μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργίας της, καθώς και για την ενίσχυση της πρόληψης και του εντοπισμού δραστηριοτήτων κατάχρησης της αγοράς.».

27) Το άρθρο 29α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 29α

Μέτρα σε περίπτωση υπερβολικών διακυμάνσεων των τιμών

1. Εάν η μέση τιμή των δικαιωμάτων για τους έξι προηγούμενους ημερολογιακούς μήνες υπερβαίνει κατά 2,4 φορές τη μέση τιμή των δικαιωμάτων για την προηγούμενη διετή περίοδο αναφοράς, απελευθερώνονται 75 εκατομμύρια δικαιώματα από το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814.

Η τιμή των δικαιωμάτων του πρώτου εδαφίου αυτής της παραγράφου είναι, για τα δικαιώματα που καλύπτονται από τα κεφάλαια II και III, η τιμή των πλειστηριασμών που διενεργούνται σύμφωνα με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 4.

Η προηγούμενη διετής περίοδος αναφοράς που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο είναι η διετής περίοδος που λήγει πριν από τον πρώτο μήνα της περιόδου των έξι ημερολογιακών μηνών που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο.

Όταν πληρωθεί ο όρος του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου και δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 2, η Επιτροπή δημοσιεύει σχετική ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, αναφέροντας την ημερομηνία κατά την οποία εκπληρώθηκε ο όρος.

Η Επιτροπή δημοσιεύει εντός των πρώτων τριών εργάσιμων ημερών κάθε μηνός τη μέση τιμή των δικαιωμάτων για τους προηγούμενους έξι ημερολογιακούς μήνες και τη μέση τιμή των δικαιωμάτων για την προηγούμενη διετή περίοδο αναφοράς. Εάν δεν πληρούται ο όρος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή δημοσιεύει επίσης το επίπεδο στο οποίο θα πρέπει να φθάσει η μέση τιμή των δικαιωμάτων κατά τον επόμενο μήνα, προκειμένου να πληρούται ο όρος που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο.

2. Όταν πληρούται ο όρος για την αποδέσμευση δικαιωμάτων από το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς σύμφωνα με την παράγραφο 1, ο όρος που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο θεωρείται ότι πληρούται εκ νέου αφού παρέλθουν τουλάχιστον δώδεκα μήνες από τη λήξη της προηγούμενης αποδέσμευσης.

3. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου καθορίζονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 4.»

28) Το άρθρο 30 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η παρούσα οδηγία επανεξετάζεται τακτικά υπό το πρίσμα των διεθνών εξελίξεων και των προσπαθειών που καταβάλλονται για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και τυχόν σχετικών δεσμεύσεων που απορρέουν από τις διασκέψεις των μερών της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή.»

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα μέτρα στήριξης ορισμένων ενεργοβόρων βιομηχανιών που ενδέχεται να εκτεθούν στη διαρροή διοξειδίου του άνθρακα που αναφέρεται στα άρθρα 10α και 10β της παρούσας οδηγίας επανεξετάζονται επίσης υπό το πρίσμα των μέτρων πολιτικής για το κλίμα σε άλλες μείζονες οικονομίες. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξετάζει επίσης αν τα μέτρα σε σχέση με την αντιστάθμιση του έμμεσου κόστους είναι σκόπιμο να εναρμονισθούν περαιτέρω. Τα μέτρα που εφαρμόζονται στους τομείς ΜΣΠΑ επανεξετάζονται συνεχώς υπό το πρίσμα της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2023/956. Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2028, και στη συνέχεια ανά διετία στο πλαίσιο των εκθέσεων της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 6 του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή αξιολογεί τον αντίκτυπο του ΜΣΠΑ στον κίνδυνο διαρροής άνθρακα, μεταξύ άλλων και σε σχέση με τις εξαγωγές.

Η έκθεση αξιολογεί την ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων νομοθετικών μέτρων, για την αντιμετώπιση των κινδύνων διαρροής άνθρακα. Η έκθεση συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από νομοθετική πρόταση.»

γ) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο κάθε παγκόσμιου απολογισμού που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της Συμφωνίας των Παρισίων, ιδίως ως προς την ανάγκη για επιπρόσθετες πολιτικές και μέτρα της Ένωσης ενόψει των αναγκών μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της Ένωσης και των κρατών μελών της, μεταξύ άλλων και σε σχέση με τον γραμμικό συντελεστή του άρθρου 9 της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή μπορεί, κατά περίπτωση, να υποβάλει προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας, ιδίως προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, καθώς και με τους κλιματικούς στόχους της Ένωσης που ορίζονται στο άρθρο 4 του εν λόγω κανονισμού. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή, κατά την υποβολή των προτάσεών της, εξετάζει, μεταξύ άλλων, τον προβλεπόμενο ενδεικτικό προϋπολογισμό της Ένωσης για τα αέρια του θερμοκηπίου για την περίοδο από το 2030 έως το 2050, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού.»

δ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«5. Έως τις 31 Ιουλίου 2026, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από νομοθετική πρόταση και εκτίμηση επιπτώσεων, σχετικά με τα ακόλουθα:

α) τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη οι αρνητικές εκπομπές που προκύπτουν από αέρια του θερμοκηπίου τα οποία απομακρύνονται από την ατμόσφαιρα και αποθηκεύονται με ασφαλή και μόνιμο τρόπο και τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω αρνητικές εκπομπές θα μπορούσαν να καλυφθούν από την εμπορία εκπομπών, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένου σαφούς πεδίου εφαρμογής και αυστηρών κριτηρίων για την εν λόγω κάλυψη, και διασφαλίσεων ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω απομακρύνσεις δεν αντισταθμίζουν τις αναγκαίες μειώσεις εκπομπών σύμφωνα με τους στόχους της Ένωσης για το κλίμα που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119·

β) τη σκοπιμότητα μείωσης των ορίων συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος 20 MW για τις δραστηριότητες του παραρτήματος I από το 2031·

γ) κατά πόσον λαμβάνονται πράγματι υπόψη όλες οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία και κατά πόσον αποφεύγεται αποτελεσματικά η διπλή προσμέτρηση· ειδικότερα, αξιολογεί τη λογιστική καταγραφή των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που θεωρείται ότι έχουν δεσμευθεί και χρησιμοποιηθεί σε ένα προϊόν με τρόπο διαφορετικό από εκείνον που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3β.

6. Κατά την επανεξέταση της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή αναλύει τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να δημιουργηθούν διασυνδέσεις μεταξύ του ΣΕΔΕ της ΕΕ και άλλων αγορών ανθρακούχων εκπομπών, χωρίς να παρεμποδίζεται η επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα και των στόχων της Ένωσης για το κλίμα που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119.

7. Έως τις 31 Ιουλίου 2026, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, στην οποία αξιολογεί τη σκοπιμότητα της συμπερίληψης των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων στο ΣΕΔΕ της ΕΕ, μεταξύ άλλων ενόψει της συμπερίληψης τους από το 2028 και με αξιολόγηση της ενδεχόμενης ανάγκης για δυνατότητα ενός κράτους μέλους να εξαιρεθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη σημασία της συμβολής όλων των τομέων στη μείωση των εκπομπών και τη δυνητική εκτροπή των αποβλήτων προς τη διάθεση μέσω της υγειονομικής ταφής στην Ένωση και των εξαγωγών αποβλήτων σε τρίτες χώρες. Επιπλέον, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη σχετικά κριτήρια, όπως οι επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά, οι δυνητικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, η περιβαλλοντική ακεραιότητα, η ευθυγράμμιση με τους στόχους της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) και η αξιοπιστία και η ακρίβεια όσον αφορά την παρακολούθηση και τον υπολογισμό των εκπομπών. Η Επιτροπή, κατά περίπτωση και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 της εν λόγω οδηγίας, συνοδεύει την εν λόγω έκθεση με νομοθετική πρόταση για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου στις άδειες εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και την κατανομή και χορήγηση πρόσθετων δικαιωμάτων για τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων και για την πρόληψη πιθανών εκτροπών αποβλήτων.

Στην έκθεση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή αξιολογεί επίσης τη δυνατότητα να συμπεριληφθούν στο ΣΕΔΕ της ΕΕ και άλλες διαδικασίες διαχείρισης αποβλήτων, ιδίως χώροι υγειονομικής ταφής που δημιουργούν εκπομπές μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου στην Ένωση. Η Επιτροπή μπορεί επίσης, κατά περίπτωση, να συνοδεύει την εν λόγω έκθεση με νομοθετική πρόταση για τη συμπερίληψη αυτών των άλλων διαδικασιών διαχείρισης αποβλήτων στο ΣΕΔΕ της ΕΕ.

(*) Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).».

29) Μετά το άρθρο 30 προστίθεται το ακόλουθο κεφάλαιο:

«Κεφάλαιο IVα

Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και πρόσθετους τομείς

Άρθρο 30α

Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται στις εκπομπές, στις άδειες εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, στην έκδοση και παράδοση δικαιωμάτων, στην παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση όσον αφορά τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται σε εκπομπές που καλύπτονται από τα κεφάλαια II και III.

Άρθρο 30β

Άδειες εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι από την 1η Ιανουαρίου 2025 καμία ρυθμιζόμενη οντότητα δεν ασκεί τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III, εκτός αν η εν λόγω ρυθμιζόμενη οντότητα κατέχει άδεια που έχει εκδοθεί από αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

2. Κάθε αίτηση της ρυθμιζόμενης οντότητας προς την αρμόδια αρχή δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου για άδεια εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου περιλαμβάνει, τουλάχιστον, περιγραφή:

α) της ρυθμιζόμενης οντότητας·

- β) του είδους των καυσίμων που θέτει σε ανάλωση και τα οποία χρησιμοποιούνται για καύση στους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα III, καθώς και των μέσων με τα οποία θέτει τα εν λόγω καύσιμα σε ανάλωση·
- γ) της τελικής χρήσης ή των τελικών χρήσεων των καυσίμων που τίθενται σε ανάλωση για τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III·
- δ) των σχεδιαζόμενων μέτρων για την παρακολούθηση των εκπομπών και την υποβολή των σχετικών εκθέσεων, σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 14 και στο άρθρο 30στ·
- ε) μη τεχνική περίληψη των πληροφοριών που αναφέρονται στα σημεία α) έως δ) της παρούσας παραγράφου.

3. Η αρμόδια αρχή εκδίδει άδεια εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου με την οποία επιτρέπει στη ρυθμιζόμενη οντότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III, εφόσον κρίνει ότι η οντότητα είναι σε θέση να παρακολουθεί και να υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με τις εκπομπές που αντιστοιχούν στις ποσότητες καυσίμων που τίθενται σε ανάλωση σύμφωνα με το παράρτημα III.

4. Οι άδειες εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου περιέχουν, τουλάχιστον, τα εξής:

- α) επωνυμία και διεύθυνση της ρυθμιζόμενης οντότητας·
- β) περιγραφή των μέσων με τα οποία η ρυθμιζόμενη οντότητα θέτει σε ανάλωση τα καύσιμα στους τομείς που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο·
- γ) κατάλογο των καυσίμων τα οποία η ρυθμιζόμενη οντότητα θέτει σε ανάλωση στους τομείς που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο·
- δ) σχέδιο παρακολούθησης που πληροί τις απαιτήσεις που θεσπίζονται στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 14·
- ε) απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων που θεσπίζονται στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 14·

στ) υποχρέωση παράδοσης δικαιωμάτων που έχουν εκχωρηθεί δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, τα οποία ισούνται με τις συνολικές εκπομπές κάθε ημερολογιακού έτους, όπως επαληθεύονται σύμφωνα με το άρθρο 15 έως την προθεσμία που καθορίζεται στο άρθρο 30ε παράγραφος 2.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στις ρυθμιζόμενες οντότητες να επικαιροποιούν τα σχέδια παρακολούθησης χωρίς να τροποποιούν την άδεια. Οι ρυθμιζόμενες οντότητες υποβάλλουν τα επικαιροποιημένα σχέδια παρακολούθησης στην αρμόδια αρχή προς έγκριση.

6. Η ρυθμιζόμενη οντότητα ενημερώνει την αρμόδια αρχή για κάθε σχεδιαζόμενη αλλαγή στη φύση της δραστηριότητάς της ή στα καύσιμα τα οποία θέτει σε ανάλωση, η οποία μπορεί να απαιτεί επικαιροποίηση της άδειας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Κατά περίπτωση, η αρμόδια αρχή επικαιροποιεί την άδεια σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 14. Αν υπάρχει αλλαγή στην ταυτότητα της ρυθμιζόμενης οντότητας που καλύπτεται από το παρόν κεφάλαιο, η αρμόδια αρχή ενημερώνει την άδεια ώστε να περιληφθεί η επωνυμία και η διεύθυνση της νέας ρυθμιζόμενης οντότητας.

Άρθρο 30γ

Ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης

1. Η ποσότητα δικαιωμάτων που εκδίδονται σε επίπεδο Ένωσης δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου κάθε έτος από το 2027 μειώνεται γραμμικά αρχής γενομένης από το 2024. Η τιμή για το 2024 ορίζεται ίση με τα όρια εκπομπών του 2024, υπολογιζόμενα με βάση τις εκπομπές αναφοράς δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) για τους τομείς που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, με εφαρμογή της πορείας γραμμικής μείωσης για όλες τις εκπομπές εντός του πεδίου εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού. Η ποσότητα μειώνεται κάθε έτος μετά το 2024 κατά γραμμικό συντελεστή μείωσης ίσο με 5,10 %. Έως την 1η Ιανουαρίου 2025, η Επιτροπή δημοσιεύει την ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης για το έτος 2027.

2. Η ποσότητα των δικαιωμάτων που εκδίδονται σε επίπεδο Ένωσης δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου κάθε έτος από το 2028 μειώνεται γραμμικά ξεκινώντας από το 2025 με βάση τις μέσες εκπομπές που δηλώνονται δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου για τα έτη 2024 έως 2026. Η ποσότητα δικαιωμάτων μειώνεται κατά γραμμικό συντελεστή μείωσης ίσο με 5,38 %, εκτός αν ισχύουν οι όροι που ορίζονται στο σημείο 1 του παραρτήματος IIIα, οπότε η ποσότητα μειώνεται κατά γραμμικό συντελεστή μείωσης προσαρμοσμένο σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο σημείο 2 του παραρτήματος IIIα. Έως τις 30 Ιουνίου 2027, η Επιτροπή δημοσιεύει την ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης για το 2028 και, εφόσον απαιτείται, τον προσαρμοσμένο γραμμικό συντελεστή μείωσης.

3. Η ποσότητα δικαιωμάτων που εκχωρούνται σε επίπεδο Ένωσης δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου προσαρμόζεται για κάθε έτος από το 2028, προκειμένου να αντισταθμιστεί η ποσότητα δικαιωμάτων που παραδόθηκαν σε περιπτώσεις στις οποίες δεν ήταν δυνατόν να αποφευχθεί η διπλή προσμέτρηση των εκπομπών ή όταν τα δικαιώματα έχουν παραδοθεί για εκπομπές που δεν καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 30στ παράγραφος 5. Η προσαρμογή αντιστοιχεί στον συνολικό αριθμό των δικαιωμάτων που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, τα οποία αντισταθμίστηκαν κατά το οικείο έτος υποβολής εκθέσεων δυνάμει των εκτελεστικών πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 30στ παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο.

4. Κράτος μέλος που, δυνάμει του άρθρου 30ι, επεκτείνει μονομερώς τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III σε τομείς που δεν περιλαμβάνονται στο εν λόγω παράρτημα διασφαλίζει ότι οι εν λόγω ρυθμιζόμενες οντότητες υποβάλλουν στη σχετική αρμόδια αρχή, έως τις 30 Απριλίου του οικείου έτους, δεόντως τεκμηριωμένη έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 30στ. Εάν τα υποβληθέντα στοιχεία είναι δεόντως τεκμηριωμένα, η αρμόδια αρχή ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου του οικείου έτους. Η ποσότητα των δικαιωμάτων που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου προσαρμόζεται λαμβάνοντας υπόψη τις δεόντως τεκμηριωμένες υποβληθείσες από τις ρυθμιζόμενες αρχές εκθέσεις.

Άρθρο 30δ

Εκπλειστηριασμός δικαιωμάτων για τη δραστηριότητα του παραρτήματος III

1. Από το 2027 τα δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο θα τίθενται σε πλειστηριασμό, εκτός αν τοποθετηθούν στο αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς που θεσπίστηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2015/1814. Τα δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο τίθενται σε πλειστηριασμό χωριστά από τα δικαιώματα που καλύπτονται από τα κεφάλαια II και III της παρούσας οδηγίας.

2. Ο εκπλειστηριασμός των δικαιωμάτων δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου ξεκινά το 2027 με ποσότητα που αντιστοιχεί στο 130 % των ποσοτήτων πλειστηριασμού για το 2027 που καθορίστηκαν με βάση την ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης για το εν λόγω έτος και τα αντίστοιχα μερίδια και ποσότητες πλειστηριασμού σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ως 6 του παρόντος άρθρου. Το επιπλέον 30 % των ποσοτήτων που θα τεθούν σε πλειστηριασμό χρησιμοποιείται μόνο για την παράδοση δικαιωμάτων σύμφωνα με το άρθρο 30ε παράγραφος 2 και μπορούν να τεθούν σε πλειστηριασμό έως τις 31 Μαΐου 2028. Το επιπλέον 30 % αφαιρείται από τις ποσότητες που θα τεθούν σε πλειστηριασμό για την περίοδο από το 2029 έως το 2031. Οι όροι για τους πλειστηριασμούς που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο τίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου και το άρθρο 10 παράγραφος 4.

Το 2027, 600 εκατομμύρια δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο δημιουργούνται ως τηρούμενα αποθεματικά του αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 1α παράγραφος 3 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814.

3. 150 εκατομμύρια δικαιώματα που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου τίθενται σε πλειστηριασμό και όλα τα έσοδα από τους εν λόγω πλειστηριασμούς διατίθενται για το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα που θεσπίζεται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 ως το 2032.

4. Από την εναπομένουσα ποσότητα δικαιωμάτων και προκειμένου να παραχθεί, μαζί με τα έσοδα από τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και στο άρθρο 10α παράγραφος 8β της παρούσας οδηγίας, μέγιστο ποσό 65 000 000 000 EUR, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι πρόσθετη ποσότητα δικαιωμάτων που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο τίθεται σε πλειστηριασμό και τα έσοδα από τους εν λόγω πλειστηριασμούς διατίθενται για το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα που θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 έως το 2032.

Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι τα δικαιώματα που προορίζονται για το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και στην παρούσα παράγραφο τίθενται σε πλειστηριασμό σύμφωνα με τις αρχές και τις λεπτομέρειες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 4 και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του εν λόγω άρθρου.

Τα έσοδα από τον πλειστηριασμό των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και στην παρούσα παράγραφο συνιστούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα.

Το ετήσιο ποσό που διατίθεται στο Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα σύμφωνα με το άρθρο 10α παράγραφος 8β, την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και την παρούσα παράγραφο δεν υπερβαίνει:

- α) τα 4 000 000 000 EUR για το 2026·
- β) τα 10 900 000 000 EUR για το 2027·

- γ) τα 10 500 000 000 EUR για το 2028·
- δ) τα 10 300 000 000 EUR για το 2029·
- ε) τα 10 100 000 000 EUR για το 2030·
- στ) τα 9 800 000 000 EUR για το 2031·
- ζ) τα 9 400 000 000 EUR για το 2032.

Όταν το σύστημα εμπορίας εκπομπών που θεσπίζεται σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο αναβάλλεται έως το 2028 σύμφωνα με το άρθρο 30ια, το μέγιστο ποσό που πρέπει να διατεθεί στο Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου ανέρχεται σε 54 600 000 000 EUR. Στην περίπτωση αυτή, τα ετήσια ποσά που διατίθενται στο Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα δεν υπερβαίνουν σωρευτικά για τα έτη 2026 και 2027 τα 4 000 000 000 EUR και, για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2028 έως την 31η Δεκεμβρίου 2032, το σχετικό ετήσιο ποσό δεν υπερβαίνει:

- α) τα 11 400 000 000 EUR για το 2028·
- β) τα 10 300 000 000 EUR για το 2029·
- γ) τα 10 100 000 000 EUR για το 2030·
- δ) τα 9 800 000 000 EUR για το 2031·
- ε) τα 9 000 000 000 EUR για το 2032.

Όταν τα έσοδα από τον πλειστηριασμό που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου βεβαιώνονται ως ίδιος πόρος σύμφωνα με το άρθρο 311 τρίτο εδάφιο ΣΛΕΕ, το άρθρο 10α παράγραφος 8β της παρούσας οδηγίας, η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου και η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζονται.

5. Η συνολική ποσότητα δικαιωμάτων που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, μετά την αφαίρεση των ποσοτήτων που ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου, τίθεται σε πλειστηριασμό από τα κράτη μέλη και κατανέμεται μεταξύ τους σε μερίδια ίσα με το μερίδιο των εκπομπών αναφοράς δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/842 για τις κατηγορίες πηγών εκπομπών που αναφέρονται στη δεύτερη παράγραφο στοιχεία β), γ) και δ) του παραρτήματος III της παρούσας οδηγίας για τον μέσο όρο της περιόδου από το 2016 έως το 2018 του οικείου κράτους μέλους, όπως αναθεωρήθηκε διεξοδικά σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού.

6. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τη χρήση των εσόδων τα οποία προέρχονται από τον εκπλειστηριασμό δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, εκτός από την περίπτωση των εσόδων που αποτελούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου ή των εσόδων που καθορίζονται ως ίδιοι πόροι σύμφωνα με το άρθρο 311 τρίτο εδάφιο ΣΛΕΕ και εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα έσοδά τους ή το χρηματικό τους ισοδύναμο για έναν ή περισσότερους από τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 της παρούσας οδηγίας, δίνοντας προτεραιότητα σε δραστηριότητες που μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση κοινωνικών πτυχών της εμπορίας εκπομπών δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, ή για ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- α) μέτρα που έχουν σκοπό να συμβάλουν στην απαλλαγή της θέρμανσης ή ψύξης των κτιρίων από τις ανθρακούχες εκπομπές ή στη μείωση των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συναφών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 11 και τα άρθρα 12 και 20 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, καθώς και μέτρα για την παροχή οικονομικής στήριξης για νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος στα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις·
- β) μέτρα που αποσκοπούν στην επιτάχυνση της χρήσης οχημάτων μηδενικών εκπομπών ή στην παροχή οικονομικής στήριξης για την ανάπτυξη πλήρως διαλειτουργικών υποδομών ανεφοδιασμού καυσίμων και επαναφόρτισης οχημάτων μηδενικών εκπομπών, ή μέτρα για την προώθηση της μετάβασης σε δημόσιες μεταφορές και τη βελτίωση της πολυτροπικότητας ή για την παροχή οικονομικής στήριξης για την αντιμετώπιση των κοινωνικών πτυχών που αφορούν τους χρήστες μέσω μεταφορές με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα·
- γ) να χρηματοδοτήσουν το κοινωνικό τους σχέδιο για το κλίμα σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955·
- δ) για την παροχή χρηματικής αποζημίωσης στους τελικούς καταναλωτές καυσίμων σε περιπτώσεις όπου δεν ήταν δυνατόν να αποφευχθεί η διπλή προσμέτρηση των εκπομπών ή όταν έχουν παραδοθεί δικαιώματα για εκπομπές που δεν καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 30στ παράγραφος 5.

Θεωρείται ότι τα κράτη μέλη έχουν τηρήσει τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, εάν έχουν θεσπίσει και εφαρμόσει πολιτικές φορολογικής ή οικονομικής στήριξης ή κανονιστικές πολιτικές, που αξιοποιούν την οικονομική υποστήριξη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, και έχουν αξία ίση με τα αναφερόμενα στο εν λόγω εδάφιο έσοδα που προκύπτουν από τον εκπλειστηριασμό των δικαιωμάτων στον οποίο αναφέρεται το παρόν κεφάλαιο.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τη χρήση των εσόδων και τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, συμπεριλαμβάνοντας τις πληροφορίες αυτές στις εκθέσεις που υποβάλλουν δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

7. Το άρθρο 10 παράγραφοι 4 και 5 εφαρμόζεται για τα δικαιώματα που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 30ε

Μεταβίβαση, παράδοση και ακύρωση δικαιωμάτων

1. Το άρθρο 12 εφαρμόζεται στις εκπομπές, στις ρυθμιζόμενες οντότητες και στα δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, εκτός από τις παραγράφους 3 και 3α, την παράγραφο 4 δεύτερη και τρίτη περίοδος, και την παράγραφο 5 του εν λόγω άρθρου. Για τον σκοπό αυτό:

- α) κάθε αναφορά σε εκπομπές νοείται ως αναφορά στις εκπομπές που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο·
- β) κάθε αναφορά σε φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων νοείται ως αναφορά στις ρυθμιζόμενες οντότητες που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο·
- γ) κάθε αναφορά σε δικαιώματα νοείται ως αναφορά στα δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο.

2. Από την 1η Ιανουαρίου 2028 τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι έως τις 31 Μαΐου κάθε έτους η ρυθμιζόμενη οντότητα παραδίδει ένα ποσό δικαιωμάτων που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο η οποία είναι ίση με τις συνολικές εκπομπές των ρυθμιζόμενων οντοτήτων που αντιστοιχούν στην ποσότητα καυσίμων που τέθηκαν σε ανάληψη σύμφωνα με το παράρτημα III κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, όπως επαληθεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 30στ, και ότι ακολούθως τα εν λόγω δικαιώματα ακυρώνονται.

3. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, σε περίπτωση που μια ρυθμιζόμενη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος υπόκειται σε εθνικό φόρο άνθρακα ο οποίος ισχύει για τα έτη 2027 έως 2030 και καλύπτει τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III, η αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους δύναται να απαλλάξει την εν λόγω ρυθμιζόμενη οντότητα από την υποχρέωση παράδοσης δικαιωμάτων βάσει της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου για το δεδομένο έτος αναφοράς, εφόσον:

- α) το οικείο κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή τον εν λόγω εθνικό του φόρο άνθρακα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και η εθνική νομοθεσία για τον καθορισμό των φορολογικών συντελεστών που εφαρμόζονται για τα έτη 2027 έως 2030 έχει, ως την ημερομηνία αυτή, τεθεί σε ισχύ· το οικείο κράτος μέλος γνωστοποιεί στην Επιτροπή οποιαδήποτε μετέπειτα αλλαγή στον εθνικό φόρο άνθρακα·
- β) για το έτος αναφοράς, ο εθνικός φόρος άνθρακα του οικείου κράτους μέλους που πράγματι καταβλήθηκε από την εν λόγω ρυθμιζόμενη οντότητα είναι υψηλότερος από τη μέση τιμή εκκαθάρισης πλειστηριασμού του συστήματος εμπορίας εκπομπών που ορίζεται βάσει του παρόντος κεφαλαίου·
- γ) η ρυθμιζόμενη οντότητα συμμορφώνεται πλήρως με τις υποχρεώσεις βάσει του άρθρου 30β σχετικά με τις άδειες εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου και του άρθρου 30στ σχετικά με την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών·
- δ) το οικείο κράτος μέλος γνωστοποιεί στην Επιτροπή την εφαρμογή μιας τέτοιας απαλλαγής και την αντίστοιχη ποσότητα των δικαιωμάτων που θα ακυρωθεί σύμφωνα με το στοιχείο ζ) του παρόντος εδαφίου και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 4, έως τις 31 Μαΐου του έτους που έπεται του έτους αναφοράς·
- ε) η Επιτροπή δεν διατυπώνει αντιρρήσεις για την εφαρμογή της παρέκκλισης λόγω μη συμμόρφωσης του μέτρου που γνωστοποιήθηκε με τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο, εντός τριών μηνών από τη γνωστοποίηση σύμφωνα με το στοιχείο α) του παρόντος εδαφίου ή εντός ενός μήνα από τη γνωστοποίηση για το οικείο έτος σύμφωνα με το στοιχείο δ) του παρόντος εδαφίου·

- στ) το οικείο κράτος μέλος δεν θέτει σε πλειστηριασμό την ποσότητα δικαιωμάτων που αναφέρεται στο άρθρο 30δ παράγραφος 5 για ένα συγκεκριμένο έτος αναφοράς έως ότου καθοριστεί η ποσότητα των προς ακύρωση δικαιωμάτων δυνάμει της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με το στοιχείο ζ) του παρόντος εδαφίου· το οικείο κράτος μέλος δεν θέτει σε πλειστηριασμό καμία από τις πρόσθετες ποσότητες δικαιωμάτων σύμφωνα με το άρθρο 30δ παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο·
- ζ) το οικείο κράτος μέλος ακυρώνει ποσότητα δικαιωμάτων από τη συνολική ποσότητα δικαιωμάτων που τίθενται σε πλειστηριασμό από το ίδιο το κράτος μέλος για το έτος αναφοράς, όπως αναφέρεται στο άρθρο 30δ παράγραφος 5, που είναι ίση με τις εξακριβωμένες εκπομπές της εν λόγω ρυθμιζόμενης οντότητας βάσει του παρόντος κεφαλαίου, για το έτος αναφοράς· εάν η ποσότητα δικαιωμάτων που απομένει να τεθεί σε πλειστηριασμό κατά το έτος αναφοράς κατόπιν εφαρμογής του στοιχείου στ) του παρόντος εδαφίου υπολείπεται της ποσότητας δικαιωμάτων που θα ακυρωθεί βάσει της παρούσας παραγράφου, το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει την ακύρωση της ποσότητας δικαιωμάτων που αντιστοιχεί στη διαφορά έως το τέλος του έτους μετά το έτος αναφοράς· και
- η) το οικείο κράτος μέλος δεσμεύεται, κατά την πρώτη γνωστοποίηση σύμφωνα με το στοιχείο α) του παρόντος εδαφίου, να χρησιμοποιήσει, για ένα ή περισσότερα από τα μέτρα που παρατίθενται ή αναφέρονται στο άρθρο 30δ παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο, ποσό ισοδύναμο με τα έσοδα στα οποία θα εφαρμοζόταν το άρθρο 30δ παράγραφος 6 ελλείψει της παρούσας παρέκκλισης. Εφαρμόζεται το άρθρο 30δ παράγραφος 6 δεύτερο και τρίτο εδάφιο και η Επιτροπή διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες που λαμβάνονται δυνάμει αυτού είναι σύμφωνες με την αναληφθείσα δέσμευση του παρόντος σημείου.

Η ποσότητα των δικαιωμάτων που πρόκειται να ακυρωθούν δυνάμει του πρώτου εδαφίου στοιχείο ζ) της παρούσας παραγράφου δεν επηρεάζει τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 30δ παράγραφος 4 της παρούσας οδηγίας ή, εάν έχουν καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 311 τρίτο εδάφιο ΣΛΕΕ, τους ίδιους πόρους του προϋπολογισμού της Ένωσης σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 (**), του Συμβουλίου από τα έσοδα που προέρχονται από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων σύμφωνα με το άρθρο 30δ της παρούσας οδηγίας.

4. Τα νοσοκομεία που δεν καλύπτονται από το κεφάλαιο III μπορούν να λαμβάνουν χρηματική αποζημίωση για το κόστος που μετακυλιέται σε αυτά λόγω της παράδοσης δικαιωμάτων δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου. Για το σκοπό αυτό, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου που εφαρμόζονται σε περιπτώσεις διπλής προσμέτρησης.

Άρθρο 30στ

Παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων, επαλήθευση των εκπομπών και διαπίστευση

1. Τα άρθρα 14 και 15 εφαρμόζονται στις εκπομπές, στις ρυθμιζόμενες οντότητες και στα δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο. Για τον σκοπό αυτό:

- α) κάθε αναφορά σε εκπομπές νοείται ως αναφορά στις εκπομπές που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο·
- β) κάθε αναφορά σε δραστηριότητα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I νοείται ως αναφορά στη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III·
- γ) κάθε αναφορά σε φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων νοείται ως αναφορά στις ρυθμιζόμενες οντότητες που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο·
- δ) κάθε αναφορά σε δικαιώματα νοείται ως αναφορά στα δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο·
- ε) η αναφορά στην ημερομηνία του άρθρου 15 νοείται ως αναφορά στις 30 Απριλίου.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι κάθε ρυθμιζόμενη οντότητα παρακολουθεί, για κάθε ημερολογιακό έτος από το 2025, τις εκπομπές που αντιστοιχούν στις ποσότητες καυσίμων που τίθενται σε ανάλωση σύμφωνα με το παράρτημα III. Εξασφαλίζουν επίσης ότι κάθε ρυθμιζόμενη οντότητα υποβάλλει έκθεση για τις εν λόγω εκπομπές στην αρμόδια αρχή το επόμενο έτος, αρχής γενομένης από το 2026, σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1.

3. Από την 1η Ιανουαρίου 2028, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους έως το 2030, κάθε ρυθμιζόμενη οντότητα υποβάλλει έκθεση σχετικά με το μέσο μερίδιο του κόστους που σχετίζεται με την παράδοση δικαιωμάτων δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου το οποίο μετακυλιέται στους καταναλωτές για το προηγούμενο έτος. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τις απαιτήσεις και τα υποδείγματα για τις εν λόγω εκθέσεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 22α παράγραφος 2. Η Επιτροπή αξιολογεί τις υποβληθείσες εκθέσεις και υποβάλλει ετησίως τα πορίσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Όταν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι υπάρχουν αθέμιτες πρακτικές όσον αφορά τη μετακύλιση του κόστους των ανθρακούχων εκπομπών, η έκθεση μπορεί να συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από νομοθετικές προτάσεις που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αυτών των αθέμιτων πρακτικών.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι κάθε ρυθμιζόμενη οντότητα η οποία κατέχει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 30β την 1η Ιανουαρίου 2025 υποβάλλει ως τις 30 Απριλίου 2025 αναφορά για τις ιστορικές εκπομπές της για το έτος 2024.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ρυθμιζόμενες οντότητες είναι σε θέση να προσδιορίζουν και να τεκμηριώνουν με αξιοπιστία και ακρίβεια ανά είδος καυσίμου τις ακριβείς ποσότητες καυσίμου που τίθενται σε ανάλωση και οι οποίες χρησιμοποιούνται για καύση στους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα III, καθώς και την τελική χρήση των καυσίμων που θέτουν σε ανάλωση οι ρυθμιζόμενες οντότητες. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου διπλής προσμέτρησης των εκπομπών που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο και των εκπομπών των κεφαλαίων II και III, καθώς και του κινδύνου παράδοσης δικαιωμάτων για εκπομπές που δεν καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τους λεπτομερείς κανόνες για την αποφυγή διπλής προσμέτρησης και παράδοσης δικαιωμάτων για εκπομπές που δεν καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, καθώς και για την παροχή χρηματικής αποζημίωσης στους τελικούς καταναλωτές των καυσίμων σε περιπτώσεις στις οποίες δεν μπορεί να αποφευχθεί η εν λόγω διπλή προσμέτρηση ή παράδοση. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 22α παράγραφος 2. Ο υπολογισμός της χρηματικής αποζημίωσης για τους τελικούς καταναλωτές των καυσίμων βασίζεται στη μέση τιμή των δικαιωμάτων στους πλειστηριασμούς που διενεργούνται σύμφωνα με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 4 κατά το σχετικό έτος υποβολής εκθέσεων.

6. Οι αρχές για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων για τις εκπομπές που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο καθορίζονται στο μέρος Γ του παραρτήματος IV.

7. Τα κριτήρια για την επαλήθευση των εκπομπών που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο καθορίζονται στο μέρος Γ του παραρτήματος V.

8. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν απλουστευμένα μέτρα παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης για τις ρυθμιζόμενες οντότητες των οποίων οι ετήσιες εκπομπές που αντιστοιχούν στις ποσότητες καυσίμων που τίθενται σε ανάλωση είναι λιγότερες από 1 000 τόνους ισοδύναμου CO₂, σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1.

Άρθρο 30ζ

Διαχείριση

Τα άρθρα 13 και 15α, το άρθρο 16 παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 12 και τα άρθρα 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22α, 23 και 29 εφαρμόζονται στις εκπομπές, στις ρυθμιζόμενες οντότητες και στα δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο. Για τον σκοπό αυτό:

- α) κάθε αναφορά σε εκπομπές νοείται ως αναφορά στις εκπομπές που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο·
- β) κάθε αναφορά σε φορέα εκμετάλλευσης νοείται ως αναφορά στις ρυθμιζόμενες οντότητες που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο·
- γ) κάθε αναφορά σε δικαιώματα νοείται ως αναφορά στα δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο 30η

Μέτρα σε περίπτωση υπερβολικής αύξησης της τιμής

1. Όταν, για περισσότερους από τρεις διαδοχικούς μήνες, η μέση τιμή δικαιώματος στους πλειστηριασμούς που διενεργούνται σύμφωνα με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 4 της παρούσας οδηγίας είναι μεγαλύτερη από το διπλάσιο της μέσης τιμής δικαιώματος κατά τους έξι προηγούμενους διαδοχικούς μήνες στους πλειστηριασμούς για τα δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, απελευθερώνονται 50 εκατομμύρια δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο από το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς, σύμφωνα με το άρθρο 1α παράγραφος 7 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814.

Για τα έτη 2027 και 2028, ο όρος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο πληρούται, όταν για περισσότερους από τρεις διαδοχικούς μήνες η μέση τιμή δικαιωμάτων είναι μεγαλύτερη κατά 1,5 φορές από τη μέση τιμή δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια περιόδου αναφοράς των έξι προηγούμενων διαδοχικών μηνών.

2. Όταν η μέση τιμή των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου υπερβαίνει την τιμή των 45 EUR για περίοδο δύο διαδοχικών μηνών, 20 εκατομμύρια δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο απελευθερώνονται από το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 1α παράγραφος 7 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814. Εφαρμόζεται η αναπροσαρμογή με βάση τον ευρωπαϊκό δείκτη τιμών καταναλωτή του 2020. Τα δικαιώματα απελευθερώνονται από το μηχανισμό που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029.

3. Όταν η μέση τιμή των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου είναι υπερτριπλάσια της μέσης τιμής των δικαιωμάτων κατά τους έξι προηγούμενους διαδοχικούς μήνες, 150 εκατομμύρια δικαιώματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο απελευθερώνονται από το αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 1α παράγραφος 7 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814.
4. Όταν ο όρος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πληρούται την ίδια ημέρα με την προϋπόθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή 3, τα πρόσθετα δικαιώματα απελευθερώνονται μόνο σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 3.
5. Πριν τις 31 Δεκεμβρίου 2029, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, στην οποία αξιολογεί κατά πόσον ο μηχανισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 2 ήταν αποτελεσματικός και κατά πόσον θα πρέπει να συνεχιστεί. Η Επιτροπή συνοδεύει, κατά περίπτωση, την εν λόγω έκθεση με νομοθετική πρόταση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας με σκοπό την προσαρμογή του εν λόγω μηχανισμού.
6. Όταν πληρούνται ένας ή περισσότεροι από τους όρους που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 ή 3 και έχουν ως αποτέλεσμα την απελευθέρωση δικαιωμάτων, τα πρόσθετα δικαιώματα δεν απελευθερώνονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο νωρίτερα από 12 μήνες μετά.
7. Εάν, εντός του δεύτερου μισού της περιόδου των 12 μηνών που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, πληρούται και πάλι η προϋπόθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή, επικουρούμενη από την επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 44 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του μέτρου και μπορεί να αποφασίσει με εκτελεστική πράξη ότι δεν θα εφαρμόζεται η παράγραφος 6 του παρόντος άρθρου. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 22α παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας.
8. Όταν πληρούνται ένας ή περισσότεροι από τους όρους που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 ή 3 και δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 6, η Επιτροπή δημοσιεύει αμέσως ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σχετικά με την ημερομηνία κατά την οποία εκπληρώθηκε ο εν λόγω όρος ή όροι.
9. Τα κράτη μέλη που υπόκεινται στην υποχρέωση υποβολής σχεδίου διορθωτικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/842 λαμβάνουν δέοντως υπόψη τις επιπτώσεις μιας απελευθέρωσης πρόσθετων δικαιωμάτων σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου κατά τη διάρκεια των δύο προηγούμενων ετών, όταν εξετάζουν το ενδεχόμενο εφαρμογής πρόσθετων μέτρων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του εν λόγω κανονισμού, προκειμένου να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 30θ

Επανεξέταση του παρόντος κεφαλαίου

Έως την 1η Ιανουαρίου 2028, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου όσον αφορά την αποτελεσματικότητα, τη διαχείριση και την πρακτική εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των κανόνων δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή συνοδεύει την εν λόγω έκθεση με νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση του παρόντος κεφαλαίου. Έως τις 31 Οκτωβρίου 2031, η Επιτροπή αξιολογεί τη σκοπιμότητα της ενσωμάτωσης των τομέων που καλύπτονται από το παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας οδηγίας στο ΣΕΔΕ της ΕΕ που καλύπτει τους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 1 της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 30ι

Διαδικασίες για μονομερή επέκταση της δραστηριότητας του παραρτήματος ΙΙΙ σε άλλους τομείς που δεν υπόκεινται στα κεφάλαια ΙΙ και ΙΙΙ

1. Από το 2027, τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙΙ σε τομείς που δεν παρατίθενται στο εν λόγω παράρτημα και να εφαρμόζουν έτσι την εμπορία εκπομπών σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο στους εν λόγω τομείς, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών κριτηρίων, ιδίως των επιπτώσεων στην εσωτερική αγορά, των δυνητικών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, της περιβαλλοντικής ακεραιότητας του συστήματος εμπορίας εκπομπών που θεσπίζεται δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου και της αξιοπιστίας του συστήματος της σχεδιαζόμενης παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, εφόσον η επέκταση της δραστηριότητας που αναφέρεται στο εν λόγω παράρτημα εγκρίνεται από την Επιτροπή.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 23 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά την έγκριση επέκτασης όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, την άδεια έκδοσης πρόσθετων δικαιωμάτων και την άδεια επέκτασης της δραστηριότητας που χορηγείται σε άλλα κράτη μέλη που αναφέρεται στο παράρτημα III. Η Επιτροπή μπορεί επίσης, κατά την έκδοση τέτοιων κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, να συμπληρώνει την επέκταση με περαιτέρω κανόνες που διέπουν μέτρα για την αντιμετώπιση πιθανών περιπτώσεων διπλής προσμέτρησης, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης πρόσθετων δικαιωμάτων για την αντιστάθμιση δικαιωμάτων που παραδίδονται για χρήση καυσίμων σε δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα I. Τυχόν οικονομικά μέτρα κρατών μελών υπέρ εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε τομείς και υποτομείς οι οποίοι είναι εκτεθειμένοι σε πραγματικό κίνδυνο διαρροής διοξειδίου του άνθρακα, λόγω σημαντικού έμμεσου κόστους που προκύπτει από το κόστος εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που μετακυλιέται στις τιμές των καυσίμων λόγω της μονομερούς επέκτασης, είναι σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και δεν προκαλούν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

2. Πρόσθετα δικαιώματα που εκδίδονται δυνάμει άδειας σύμφωνα με το παρόν άρθρο τίθενται σε πλειστηριασμό σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 30δ. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 30δ παράγραφοι 1 έως 6, τα κράτη μέλη που έχουν μονομερώς επεκτείνει τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III σύμφωνα με το παρόν άρθρο καθορίζουν τη χρήση των εσόδων που προέρχονται από τον εκπλειστηριασμό των εν λόγω πρόσθετων δικαιωμάτων.

Άρθρο 30ια

Αναβολή της εμπορίας εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και άλλους τομείς έως το 2028 σε περίπτωση εξαιρετικά υψηλών τιμών ενέργειας

1. Έως τις 15 Ιουλίου 2026, η Επιτροπή δημοσιεύει ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σχετικά με το κατά πόσον έχουν ικανοποιηθεί μία ή και οι δύο από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η μέση τιμή αερίου TTF για τους έξι ημερολογιακούς μήνες μέχρι τις 30 Ιουνίου 2026 ήταν υψηλότερη από τη μέση τιμή αερίου TTF τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2022·
- β) η μέση τιμή αργού πετρελαίου Brent για τους έξι ημερολογιακούς μήνες έως τις 30 Ιουνίου 2026 υπερέβη το διπλάσιο της μέσης τιμής αργού πετρελαίου Brent κατά τα πέντε προηγούμενα έτη· η πενταετής περίοδος αναφοράς είναι η πενταετής περίοδος που λήγει πριν από τον πρώτο μήνα της περιόδου έξι ημερολογιακών μηνών.

2. Όταν πληρούνται μία ή και οι δύο προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 30γ παράγραφος 1, το πρώτο έτος για το οποίο καθορίζεται η ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης είναι το 2028 και, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 30γ παράγραφος 3, το πρώτο έτος για το οποίο προσαρμόζεται η ποσότητα δικαιωμάτων σε επίπεδο Ένωσης είναι το 2029·
- β) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 30δ παράγραφος 1 και 2, η έναρξη του πλειστηριασμού δικαιωμάτων δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου αναβάλλεται για το 2028·
- γ) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 30δ παράγραφος 2, τα πρόσθετα ποσά δικαιωμάτων για το πρώτο έτος πλειστηριασμών αφαιρούνται από τις ποσότητες πλειστηριασμού για την περίοδο από το 2030 έως το 2032 και οι αρχικές συμμετοχές στο αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς δημιουργούνται το 2028·
- δ) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 30ε παράγραφος 2, η προθεσμία για την αρχική παράδοση δικαιωμάτων μετατίθεται στις 31 Μαΐου 2029 για τις συνολικές εκπομπές του έτους 2028·
- ε) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 30θ, η προθεσμία για την υποβολή έκθεσης από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μετατίθεται για την 1η Ιανουαρίου 2029.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τις δεσμευτικές ετήσιες μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα κράτη μέλη από το 2021 έως το 2030, στο πλαίσιο της συμβολής στη δράση για το κλίμα για την τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη συμφωνία του Παρισιού και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 26).

(**) Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1).»

30) Προστίθεται το ακόλουθο κεφάλαιο:

«Κεφάλαιο IVβ

Επιστημονικές συμβουλές και προβολή της χρηματοδότησης

Άρθρο 30ιβ

Επιστημονικές συμβουλές

Η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (η “Συμβουλευτική Επιτροπή”) που συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 10α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 401/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) μπορεί, με δική της πρωτοβουλία, να παρέχει επιστημονικές συμβουλές και να εκδίδει εκθέσεις σχετικά με την παρούσα οδηγία. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις σχετικές συμβουλές και εκθέσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ιδίως όσον αφορά:

- α) την ανάγκη για πρόσθετες πολιτικές και μέτρα της Ένωσης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους σκοπούς και τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 της παρούσας οδηγίας·
- β) την ανάγκη για πρόσθετες πολιτικές και μέτρα της Ένωσης ενόψει συμφωνιών σχετικά με παγκόσμια μέτρα στο πλαίσιο του ΔΟΠΑ για τη μείωση των κλιματικών επιπτώσεων από τις αεροπορικές δραστηριότητες και της φιλοδοξίας και της περιβαλλοντικής ακεραιότητας του παγκόσμιου αγορακεντρικού μέτρου του ΔΝΟ που αναφέρεται στο άρθρο 3ζζ της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 30ιγ

Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Η Επιτροπή διασφαλίζει την προβολή της χρηματοδότησης από τα έσοδα από πλειστηριασμούς στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ που αναφέρονται στο άρθρο 10α παράγραφος 8:

- α) εξασφαλίζοντας ότι οι δικαιούχοι τέτοιας χρηματοδότησης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση των εν λόγω κονδυλίων και εξασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης, ιδίως κατά την προώθηση των έργων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού· και
- β) εξασφαλίζοντας ότι οι αποδέκτες της εν λόγω χρηματοδότησης χρησιμοποιούν κατάλληλο σήμα με την ένδειξη “(συγ-) χρηματοδοτούμενο από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (το “Ταμείο Καινοτομίας)”, καθώς και το έμβλημα της Ένωσης και το ποσό της χρηματοδότησης· όταν η χρήση του εν λόγω σήματος δεν είναι εφικτή, το Ταμείο Καινοτομίας αναφέρεται σε όλες τις δραστηριότητες επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των πινάκων ανακοινώσεων σε στρατηγικά σημεία ορατά στο κοινό.

Η Επιτροπή καθορίζει στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 10α παράγραφος 8 τις αναγκαίες απαιτήσεις για τη διασφάλιση της προβολής της χρηματοδότησης από το Ταμείο Καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης αναφοράς του εν λόγω Ταμείου.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την προβολή της χρηματοδότησης από τα έσοδα από πλειστηριασμούς του ΣΕΔΕ της ΕΕ που αναφέρονται στο άρθρο 10δ, η οποία αντιστοιχεί σε ό, τι αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β) του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης αναφοράς του Ταμείου Έκσυγχρονισμού.

3. Λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, τα κράτη μέλη προσπαθούν να εξασφαλίσουν την προβολή της πηγής χρηματοδότησης δράσεων ή έργων που χρηματοδοτούνται από τα έσοδα από πλειστηριασμούς του ΣΕΔΕ της ΕΕ των οποίων καθορίζουν τη χρήση σύμφωνα με το άρθρο 3δ παράγραφος 4, το άρθρο 10 παράγραφος 3 και το άρθρο 30δ παράγραφος 6.

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 401/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για τον ευρωπαϊκό οργανισμό περιβάλλοντος και το ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφοριών και παρατηρήσεων σχετικά με το περιβάλλον (ΕΕ L 126 της 21.5.2009, σ. 13).».

31) Τα παραρτήματα I, ΙΙβ, IV και V της οδηγίας 2003/87/ΕΚ τροποποιούνται σύμφωνα με το παράρτημα I της παρούσας οδηγίας και τα παραρτήματα ΙΙΙ και ΙΙΙΑ παρεμβάλλονται στην οδηγία 2003/87/ΕΚ όπως ορίζεται στο παράρτημα I της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814

Η απόφαση (ΕΕ) 2015/1814 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η Επιτροπή δημοσιεύει τον συνολικό αριθμό των δικαιωμάτων που βρίσκονται σε κυκλοφορία κάθε έτος έως την 1η Ιουνίου του επόμενου έτους. Ο συνολικός αριθμός των δικαιωμάτων σε κυκλοφορία για δεδομένο έτος είναι ο σωρευτικός αριθμός δικαιωμάτων που εκδόθηκαν για εγκαταστάσεις και ναυτιλιακές εταιρείες και δεν τοποθετήθηκαν στο αποθεματικό κατά τη χρονική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2008 και έπειτα, συμπεριλαμβανομένων του αριθμού δικαιωμάτων που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 στην έκδοση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ που ισχύει στις 18 Μαρτίου 2018, κατά την εν λόγω περίοδο και των δικαιωμάτων χρήσης διεθνών μορίων που διαθέτουν οι εγκαταστάσεις σύμφωνα με το ΣΕΔΕ της ΕΕ, έως και την 31η Δεκεμβρίου του εν λόγω έτους, μείον τους σωρευτικούς τόνους των εξακριβωμένων εκπομπών από εγκαταστάσεις και ναυτιλιακές εταιρείες σύμφωνα με το ΣΕΔΕ της ΕΕ μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2008 και 31ης Δεκεμβρίου του εν λόγω έτους και τυχόν δικαιώματα που ακυρώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 4 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Δεν λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές που αφορούν την τριετή περίοδο από την αρχή του 2005 έως το τέλος του 2007 και τα δικαιώματα που εκδόθηκαν σχετικά με τις εκπομπές αυτές. Η πρώτη δημοσίευση θα πραγματοποιηθεί έως τις 15 Μαΐου 2017.»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4α. Από το 2024, ο υπολογισμός του συνολικού αριθμού δικαιωμάτων σε κυκλοφορία σε οποιοδήποτε δεδομένο έτος περιλαμβάνει τον σωρευτικό αριθμό δικαιωμάτων που έχουν εκχωρηθεί για τις αεροπορικές μεταφορές και τους σωρευτικούς τόνους εξακριβωμένων εκπομπών από τις αεροπορικές μεταφορές στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ, εξαιρουμένων των εκπομπών από πτήσεις σε δρομολόγια που καλύπτονται από αντιστάθμιση και υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 6 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2024 και της 31ης Δεκεμβρίου του ίδιου δεδομένου έτους.

Τα δικαιώματα που ακυρώνονται σύμφωνα με το άρθρο 3ζα της οδηγίας 2003/87/ΕΚ θεωρείται ότι έχουν εκδοθεί για τους σκοπούς του υπολογισμού του συνολικού αριθμού δικαιωμάτων σε κυκλοφορία.»

γ) οι παράγραφοι 5 και 5α αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Για δεδομένο έτος, αν ο συνολικός αριθμός δικαιωμάτων σε κυκλοφορία κυμαίνεται μεταξύ 833 εκατομμυρίων και 1 096 εκατομμυρίων, αριθμός δικαιωμάτων ίσος με τη διαφορά μεταξύ του συνολικού αριθμού δικαιωμάτων σε κυκλοφορία, όπως ορίζεται στην πιο πρόσφατη δημοσίευση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, και του ποσού των 833 εκατομμυρίων αφαιρείται από την ποσότητα δικαιωμάτων που πρόκειται να τεθούν σε πλειστηριασμό από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και τοποθετείται στο αποθεματικό για περίοδο 12 μηνών που ξεκινά από την 1η Σεπτεμβρίου του εν λόγω έτους. Αν ο συνολικός αριθμός των δικαιωμάτων σε κυκλοφορία υπερβαίνει τα 1 096 εκατομμύρια δικαιώματα, ο αριθμός δικαιωμάτων που πρέπει να αφαιρεθεί από την ποσότητα δικαιωμάτων που πρόκειται να τεθούν σε πλειστηριασμό από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και να τεθεί στο αποθεματικό για περίοδο 12 μηνών που ξεκινά από την 1η Σεπτεμβρίου του εν λόγω έτους ισούται με ποσοστό 12 % του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων σε κυκλοφορία. Κατά παρέκκλιση από τη δεύτερη περίοδο του παρόντος εδαφίου, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030 το ποσοστό που αναφέρεται στην εν λόγω περίοδο διπλασιάζεται.

Με την επιφύλαξη του συνολικού αριθμού των προς αφαίρεση δικαιωμάτων σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, έως την 31η Δεκεμβρίου 2030 τα δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) της οδηγίας 2003/87/ΕΚ δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό των μεριδίων των κρατών μελών που συνεισφέρουν στο συνολικό αυτό ποσό.

5α. Εκτός αν αποφασιστεί διαφορετικά κατά την πρώτη επανεξέταση που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 3, από το 2023 και εξής παύουν πλέον να ισχύουν τα δικαιώματα που διακρατώνται στο αποθεματικό πέραν του αριθμού των 400 εκατομμυρίων δικαιωμάτων.»

δ) η παράγραφος 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7. Για δεδομένο έτος, αν δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 6 του παρόντος άρθρου και έχει εκπληρωθεί η προϋπόθεση του άρθρου 29α παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, απελευθερώνονται 75 εκατομμύρια δικαιώματα από το αποθεματικό και προστίθενται στην ποσότητα δικαιωμάτων που πρόκειται να εκπλειστηριαστούν από τα κράτη μέλη δύναμη του άρθρου 10 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας. Αν ο συνολικός αριθμός των δικαιωμάτων που βρίσκονται στο αποθεματικό είναι μικρότερος των 75 εκατομμυρίων, όλα τα δικαιώματα που βρίσκονται στο αποθεματικό απελευθερώνονται δυνάμει της παρούσας παραγράφου. Όταν πληρούται η προϋπόθεση του άρθρου 29α παράγραφος 1

της εν λόγω οδηγίας, οι ποσότητες που αποδεσμεύονται από το απόθεμα σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο κατανέμονται ομοιόμορφα κατά τη διάρκεια περιόδου τριών μηνών, αρχής γενομένης το αργότερο δύο μήνες από την ημερομηνία κατά την οποία πληρούται ο όρος του άρθρου 29α παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, όπως κοινοποιήθηκε από την Επιτροπή σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της εν λόγω οδηγίας.»

2) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 1α

Λειτουργία του αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς για τους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και για πρόσδετους τομείς

1. Τα δικαιώματα που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVα της οδηγίας 2003/87/EK τοποθετούνται και απελευθερώνονται από χωριστό τμήμα του αποθεματικού που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 1 της παρούσας απόφασης, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Η τοποθέτηση των δικαιωμάτων στο αποθεματικό δυνάμει του παρόντος άρθρου τίθεται σε λειτουργία από την 1η Σεπτεμβρίου 2028. Τα δικαιώματα που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVα της οδηγίας 2003/87/EK τοποθετούνται, διακρατώνται και απελευθερώνονται από το αποθεματικό χωριστά από τα δικαιώματα που καλύπτονται από το άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.

3. Το 2027 θα δημιουργηθεί το τμήμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 30δ παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2003/87/EK. Από την 1η Ιανουαρίου 2031, τα δικαιώματα που αναφέρονται στο εν λόγω εδάφιο και δεν έχουν απελευθερωθεί από το αποθεματικό παύουν να ισχύουν.

4. Η Επιτροπή δημοσιεύει τον συνολικό αριθμό δικαιωμάτων σε κυκλοφορία που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVα της οδηγίας 2003/87/EK κάθε έτος, έως την 1η Ιουνίου του επόμενου έτους, χωριστά από τον αριθμό δικαιωμάτων σε κυκλοφορία σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 της εν λόγω απόφασης. Ο συνολικός αριθμός δικαιωμάτων σε κυκλοφορία δυνάμει του παρόντος άρθρου για δεδομένο έτος είναι ο σωρευτικός αριθμός δικαιωμάτων που καλύπτονται από το εν λόγω κεφάλαιο και έχουν εκδοθεί κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2027 και έπειτα, μείον τους σωρευτικούς τόνους εξακριβωμένων εκπομπών που καλύπτονται από το εν λόγω κεφάλαιο για την περίοδο μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2027 και της 31ης Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, καθώς και τυχόν δικαιώματα που καλύπτονται από το εν λόγω κεφάλαιο και έχουν ακυρωθεί σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 4 της οδηγίας 2003/87/EK. Η πρώτη δημοσίευση θα πραγματοποιηθεί έως την 1 Ιουνίου 2028.

5. Για δεδομένο έτος, αν ο συνολικός αριθμός δικαιωμάτων σε κυκλοφορία, όπως ορίζεται στην πιο πρόσφατη δημοσίευση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, υπερβαίνει τα 440 εκατομμύρια δικαιώματα, 100 εκατομμύρια δικαιώματα αφαιρούνται από την ποσότητα δικαιωμάτων που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVα της οδηγίας 2003/87/EK και πρόκειται να εκπλειστηριαστούν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 30δ της εν λόγω οδηγίας και τοποθετούνται στο αποθεματικό για περίοδο 12 μηνών που ξεκινά από την 1η Σεπτεμβρίου του εν λόγω έτους.

6. Για δεδομένο έτος, αν ο συνολικός αριθμός των δικαιωμάτων σε κυκλοφορία είναι μικρότερος των 210 εκατομμυρίων, 100 εκατομμύρια δικαιώματα που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVα της οδηγίας 2003/87/EK απελευθερώνονται από το αποθεματικό και προστίθενται στην ποσότητα δικαιωμάτων που καλύπτονται από το εν λόγω κεφάλαιο και πρόκειται να εκπλειστηριαστούν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 30δ της εν λόγω οδηγίας. Αν ο συνολικός αριθμός των δικαιωμάτων που βρίσκονται στο αποθεματικό είναι μικρότερος των 100 εκατομμυρίων, όλα τα δικαιώματα που βρίσκονται στο αποθεματικό απελευθερώνονται δυνάμει της παρούσας παραγράφου.

7. Οι ποσότητες που απελευθερώνονται από το αποθεματικό σύμφωνα με το άρθρο 30η της οδηγίας 2003/87/EK προστίθενται στην ποσότητα δικαιωμάτων που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVα της εν λόγω οδηγίας και πρόκειται να εκπλειστηριαστούν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 30δ της εν λόγω οδηγίας. Οι ποσότητες που αποδεσμεύονται από το αποθεματικό κατανέμονται ομοιόμορφα σε μια περίοδο τριών μηνών, αρχής γενομένης το αργότερο δύο μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία εκπληρώθηκαν οι όροι σύμφωνα με τη δημοσίευσή τους στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σύμφωνα με το άρθρο 30η παράγραφος 8 της οδηγίας 2003/87/EK.

8. Το άρθρο 1 παράγραφος 8 και το άρθρο 3 της εν λόγω απόφασης εφαρμόζονται στα δικαιώματα που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVα της οδηγίας 2003/87/EK.

9. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου, όταν πληρούνται μία ή και οι δύο προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 30ια παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/87/EK, η τοποθέτηση των δικαιωμάτων στο αποθεματικό που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ισχύει από την 1η Σεπτεμβρίου 2029 και οι ημερομηνίες που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου μετατίθενται κατά ένα έτος.»

3) Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

Επανεξέταση

Η Επιτροπή παρακολουθεί τη λειτουργία του αποθεματικού στο πλαίσιο της έκθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 5 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Η εν λόγω έκθεση θα πρέπει να εξετάζει τις σχετικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα, ιδιαίτερα στον βιομηχανικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων του ΑΕΠ, της απασχόλησης και των δεικτών επενδύσεων. Εντός τριών ετών από την έναρξη της λειτουργίας του αποθεματικού και στη συνέχεια ανά πενταετία η Επιτροπή, βάσει ανάλυσης σχετικά με την εύρυθμη λειτουργία της ευρωπαϊκής αγοράς άνθρακα, θα επανεξετάσει το αποθεματικό και, κατά περίπτωση, θα υποβάλει νομοθετική πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Σε κάθε επανεξέταση δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στο ποσοστό για τον καθορισμό του αριθμού των δικαιωμάτων που πρόκειται να τοποθετηθούν στο αποθεματικό σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 5 της παρούσας απόφασης, στην αριθμητική τιμή του ορίου για τον συνολικό αριθμό δικαιωμάτων σε κυκλοφορία, μεταξύ άλλων ενόψει ενδεχόμενης προσαρμογής του εν λόγω ορίου σύμφωνα με τον γραμμικό συντελεστή που αναφέρεται στο άρθρο 9 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, καθώς και στον αριθμό των δικαιωμάτων που απελευθερώνονται από το αποθεματικό σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 6 ή 7 της παρούσας απόφασης. Στην επανεξέτασή της η Επιτροπή ερευνά επίσης τον αντίκτυπο του αποθεματικού στην ανάπτυξη της οικονομίας, στην απασχόληση, στη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα της Ένωσης και στον κίνδυνο διαρροής άνθρακα.»

Άρθρο 3

Μεταφορά

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση προς το άρθρο 1 της παρούσας οδηγίας έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Εφαρμόζουν αυτά τα μέτρα από την 1η Ιανουαρίου 2024.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με τα ακόλουθα άρθρα έως τις 30 Ιουνίου 2024:

- α) Άρθρο 1 σημείο 3) στοιχεία αε) έως λε) της παρούσας οδηγίας·
- β) Το άρθρο 1 σημείο 29) της παρούσας οδηγίας, με εξαίρεση το άρθρο 30στ παράγραφος 4 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, όπως προστέθηκε με το εν λόγω άρθρο· και
- γ) Άρθρο 1 σημείο 31) της παρούσας οδηγίας σχετικά με τα παραρτήματα ΙΙΙ και ΙΙΙΑ της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, όπως προστέθηκε με το εν λόγω σημείο.

Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο.

Τα μέτρα αυτά, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 4

Μεταβατικές διατάξεις

Κατά τη συμμόρφωση με την υποχρέωσή τους που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εθνική τους νομοθεσία για τη μεταφορά του άρθρου 3 στοιχείο κα), του άρθρου 10α παράγραφος 3 και 4, του άρθρου 10γ παράγραφος 7 και του παραρτήματος Ι σημεία 1 και 3 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, στην έκδοση που ίσχυε στις 4 Ιουνίου 2023, εξακολουθούν να ισχύουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο τελευταία περίοδος, εφαρμόζουν τα εθνικά τους μέτρα για τη μεταφορά των τροποποιήσεων των εν λόγω διατάξεων από την 1η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 5**Έναρξη ισχύος και εφαρμογή**

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Το άρθρο 2 εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2024.

Άρθρο 6**Αποδέκτες**

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 10 Μαΐου 2023.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος
R. METSOLA

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
J. ROSWALL

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Το παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/EK τροποποιείται ως εξής:

α) το σημείο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οι εγκαταστάσεις ή μέρη εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για έρευνα, ανάπτυξη και δοκιμή νέων προϊόντων και διεργασιών δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Οι εγκαταστάσεις στις οποίες κατά την προηγούμενη σχετική πενταετή περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, οι εκπομπές από την καύση βιομάζας που πληροί τα κριτήρια του άρθρου 14 συνιστούν κατά μέσο όρο ποσοστό άνω του 95 % των συνολικών μέσω εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.»

β) το σημείο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Για τον υπολογισμό της συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος μιας εγκατάστασης προκειμένου να αποφασιστεί κατά πόσον αυτή θα περιληφθεί στο ΣΕΔΕ της ΕΕ, αθροίζονται οι τιμές ονομαστικής θερμικής ισχύος όλων των συμμετεχουσών σε αυτήν τεχνικών μονάδων όπου η καύση καυσίμου γίνεται εντός της εγκατάστασης. Στις εν λόγω μονάδες μπορεί να περιλαμβάνονται όλες οι μορφές λεβήτων, καυστήρων, στροβίλων, κλιβάνων, αποτεφρωτήρων, φρυκτιήρων, καμίνων, φούρνων, στεγνωτήρων, κινητήρων, κυψελών καυσίμου, μονάδων καύσης χημικής ανακύκλωσης, χροανών φλόγας και θερμικών ή καταλυτικών μονάδων μετάκαυσης. Για τους σκοπούς του υπολογισμού αυτού δεν λαμβάνονται υπόψη οι μονάδες με ονομαστική θερμική ισχύ κάτω των 3 MW.»

γ) ο πίνακας τροποποιείται ως εξής:

i) η πρώτη σειρά αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Καύση καυσίμων σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική κατανάλωση άνω των 20 MW (εκτός των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης επικινδύνων ή αστικών αποβλήτων) Από την 1 Ιανουαρίου 2024, καύση καυσίμων σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των 20 MW, για τους σκοπούς των άρθρων 14 και 15.	Διοξείδιο του άνθρακα»
--	------------------------

ii) η δεύτερη σειρά αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Διύλιση πετρελαίου όπου λειτουργούν εγκαταστάσεις καύσης με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των 20 MW	Διοξείδιο του άνθρακα»
---	------------------------

iii) η πέμπτη σειρά αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Παραγωγή σιδήρου ή χάλυβα (πρωτογενής ή δευτερογενής τήξη), συμπεριλαμβανομένης και της συνεχούς χυτεύσεως, με δυναμικότητα άνω των 2,5 τόνων την ώρα	Διοξείδιο του άνθρακα»
--	------------------------

iv) η έβδομη σειρά αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Πρωτογενής παραγωγή αλουμινίου ή αλουμίνας	Διοξείδιο του άνθρακα και υπερφθοράνθρακες»
---	---

v) η δέκατη πέμπτη σειρά αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ξήρανση ή πύρωση γύψου ή παραγωγή γυψοσανίδων και άλλων προϊόντων γύψου, παραγωγικού δυναμικού φρυγμένου γύψου ή ξηρού δευτερογενούς γύψου άνω των 20 τόνων συνολικά την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα»
---	------------------------

vi) η δέκατη όγδοη σειρά αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Παραγωγή αιθάλης όπου περιλαμβάνεται η απαθράκωση οργανικών ουσιών όπως ελαίων, πισσών, υπολειμμάτων απόσταξης και πυρόλυσης, παραγωγικού δυναμικού άνω των 50 τόνων την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα»
---	------------------------

vii) η εικοστή τέταρτη σειρά αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Παραγωγή υδρογόνου (H ₂) και αερίου σύνθεσης, παραγωγικού δυναμικού άνω των 5 τόνων την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα»
--	------------------------

viii) η εικοστή έβδομη σειρά αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Μεταφορά αερίων του θερμοκηπίου για γεωλογική αποθήκευση σε αποθηκευτική εγκατάσταση δυνάμει της οδηγίας 2009/31/ΕΚ, εξαιρουμένων των εκπομπών που καλύπτονται από άλλη δραστηριότητα δυνάμει της παρούσας οδηγίας	Διοξείδιο του άνθρακα»
---	------------------------

ix) η ακόλουθη σειρά προστίθεται μετά την τελευταία νέα σειρά, με ενδιάμεση διαχωριστική γραμμή:

«Θαλάσσιες μεταφορές Δραστηριότητες θαλάσσιων μεταφορών που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/757, εξαιρουμένων των δραστηριοτήτων θαλάσσιων μεταφορών που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 1α και, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, από το άρθρο 2 παράγραφος 1β του εν λόγω κανονισμού	Διοξείδιο του άνθρακα Από την 1η Ιανουαρίου 2026, μεθάνιο και υποξείδιο του αζώτου»
---	--

2. Το παράρτημα Ιβ της οδηγίας 2003/87/ΕΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ιβ

ΜΕΡΟΣ Α

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΡΙΤΟ ΕΛΑΦΙΟ

	Μερίδιο
Βουλγαρία	5,84 %
Τσεχία	15,59 %
Εσθονία	2,78 %
Κροατία	3,14 %
Λετονία	1,44 %
Λιθουανία	2,57 %
Ουγγαρία	7,12 %
Πολωνία	43,41 %
Ρουμανία	11,98 %
Σλοβακία	6,13 %

ΜΕΡΟΣ Β

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΛΑΦΙΟ

	Μερίδιο
Βουλγαρία	4,9 %
Τσεχία	12,6 %
Εσθονία	2,1 %
Ελλάδα	10,1 %
Κροατία	2,3 %
Λετονία	1,0 %
Λιθουανία	1,9 %
Ουγγαρία	5,8 %
Πολωνία	34,2 %
Πορτογαλία	8,6 %
Ρουμανία	9,7 %
Σλοβακία	4,8 %
Σλοβενία	2,0 %».

3. Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα παραρτήματα ως παραρτήματα III και IIIa της οδηγίας 2003/87/ΕΚ:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ IVα

Δραστηριότητα:	Αέρια του θερμοκηπίου
<p>Θέση σε ανάλωση καυσίμων που χρησιμοποιούνται για καύση στα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και σε πρόσθετους τομείς. Στη δραστηριότητα αυτή δεν περιλαμβάνονται:</p> <p>α) η θέση σε ανάλωση καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις δραστηριότητες του παραρτήματος I, εκτός εάν χρησιμοποιούνται για καύση στις δραστηριότητες μεταφοράς αερίων θερμοκηπίου για αποθήκευση σε γεωλογικούς σχηματισμούς όπως ορίζεται στον πίνακα (εικοστή έβδομη γραμμή του εν λόγω παραρτήματος) ή εάν χρησιμοποιούνται για καύση σε εγκαταστάσεις που εξαιρούνται δυνάμει του άρθρου 27α·</p> <p>β) η θέση σε ανάλωση καυσίμων για τα οποία ο συντελεστής εκπομπών είναι μηδέν·</p> <p>γ) η θέση σε ανάλωση επικίνδυνων ή αστικών αποβλήτων που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα.</p> <p>Οι τομείς των κτιρίων και των οδικών μεταφορών αντιστοιχούν στις ακόλουθες πηγές εκπομπών που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της IPCC από το 2006 για τις εθνικές απογραφές αερίων θερμοκηπίου, με τις απαραίτητες τροποποιήσεις των εν λόγω ορισμών ως εξής:</p> <p>α) Συμπαράγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας (CHP) (κωδικός κατηγορίας πηγών 1A1a ii) και σταθμοί παραγωγής θερμότητας (κωδικός κατηγορίας πηγών 1A1a iii), στον βαθμό που παράγουν θερμότητα για τις κατηγορίες των στοιχείων γ) και δ) της παρούσας παραγράφου, είτε απευθείας είτε μέσω δικτύων τηλεθέρμανσης·</p>	Διοξείδιο του άνθρακα (CO ₂)
<p>β) Οδικές μεταφορές (κωδικός κατηγορίας πηγών 1A3β), εξαιρουμένης της χρήσης γεωργικών οχημάτων σε ασφαλτοστρωμένους δρόμους·</p> <p>γ) Εμπορικά κτίρια / Ιδρύματα (κωδικός κατηγορίας πηγών 1A4α)·</p> <p>δ) Κατοικίες (κωδικός κατηγορίας πηγών 1A4β).</p>	

Δραστηριότητα:	Αέρια του θερμοκηπίου
Οι πρόσθετοι τομείς αντιστοιχούν στις ακόλουθες πηγές εκπομπών, οι οποίες ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της IPCC από το 2006 για τις εθνικές απογραφές αερίων θερμοκηπίου: α) Βιομηχανίες ενέργειας (κωδικός κατηγορίας πηγών 1A1), εξαιρουμένων των κατηγοριών που ορίζονται στο δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του παρόντος παραρτήματος· β) Μεταποιητικές βιομηχανίες και κατασκευές (κωδικός κατηγορίας πηγών 1A2).	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IIIa

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 30γ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

1. Αν οι μέσες εκπομπές που δηλώνονται δυνάμει του κεφαλαίου IVa για τα έτη 2024 έως 2026 είναι υψηλότερες κατά ποσοστό άνω του 2 % σε σχέση με την τιμή της ποσότητας του 2025 που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30γ παράγραφος 1, και αν οι εν λόγω διαφορές δεν οφείλονται σε διαφορά μικρότερη του 5 % μεταξύ των εκπομπών που δηλώνονται δυνάμει του κεφαλαίου IVa και των δεδομένων απογραφής των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης για το 2025 από τις κατηγορίες πηγών της UNFCCC για τους τομείς που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVa, ο γραμμικός συντελεστής μείωσης υπολογίζεται με προσαρμογή του γραμμικού συντελεστή μείωσης που αναφέρεται στο άρθρο 30γ παράγραφος 1.
 2. Ο προσαρμοσμένος γραμμικός συντελεστής μείωσης σύμφωνα με το σημείο 1 προσδιορίζεται ως εξής:
$$LRF_{adj} = 100 \% * [MRV_{[2024-2026]} - (ESR_{[2024]} - 6 * LRF_{[2024]} * ESR_{[2024]})] / (5 * MRV_{[2024-2026]})$$
, όπου,
 - LRF_{adj} είναι ο προσαρμοσμένος γραμμικός συντελεστής μείωσης·
 - $MRV_{[2024-2026]}$ είναι η μέση τιμή των εξακριβωμένων εκπομπών βάσει του κεφαλαίου IVa για τα έτη 2024 έως 2026·
 - $ESR_{[2024]}$ είναι η τιμή των εκπομπών του 2024 όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30γ παράγραφος 1 για τους τομείς που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVa·
 - $LRF_{[2024]}$ είναι ο γραμμικός συντελεστής μείωσης που αναφέρεται στο άρθρο 30γ παράγραφος 1.».
4. Το παράρτημα IV της οδηγίας 2003/87/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:
 - α) στο μέρος Α, το τμήμα «Υπολογισμός» τροποποιείται ως εξής:
 - i) στο τρίτο εδάφιο, η τελευταία περίοδος «Ο συντελεστής εκπομπών για τη βιομάζα είναι μηδέν.» αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ο συντελεστής εκπομπών για τη βιομάζα που συμμορφώνεται με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τη χρήση βιομάζας που καθορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, με τυχόν αναγκαίες προσαρμογές για την εφαρμογή σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, όπως ορίζεται στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 14 της παρούσας οδηγίας, είναι μηδέν.»
 - ii) το πέμπτο εδάφιο αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«Πρέπει να χρησιμοποιούνται οι εξ' ορισμού συντελεστές οξειδώσεως που καθορίζονται βάσει της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, εκτός εάν ο φορέας εκμετάλλευσης μπορεί να αποδείξει ότι οι ειδικοί κατά δραστηριότητα συντελεστές είναι ορθότεροι.»
 - β) στο μέρος Β, τμήμα «Παρακολούθηση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», τέταρτο εδάφιο, η τελευταία περίοδος «Ο συντελεστής εκπομπών για τη βιομάζα είναι μηδέν.» αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ο συντελεστής εκπομπών για τη βιομάζα που συμμορφώνεται με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τη χρήση βιομάζας που καθορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, με τυχόν αναγκαίες προσαρμογές για την εφαρμογή σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, όπως ορίζεται στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 14 της παρούσας οδηγίας, είναι μηδέν.»

γ) προστίθεται το ακόλουθο μέρος:

ΜΕΡΟΣ Γ

«Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές που αντιστοιχούν στη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III

Παρακολούθηση των εκπομπών

Οι εκπομπές παρακολουθούνται με υπολογισμό.

Υπολογισμός

Οι εκπομπές υπολογίζονται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

Καύσιμα που τίθενται σε ανάλωση × συντελεστής εκπομπών

Τα καύσιμα που τίθενται σε ανάλωση περιλαμβάνουν την ποσότητα καυσίμου που τίθεται σε ανάλωση από τη ρυθμιζόμενη οντότητα.

Χρησιμοποιούνται οι προκαθορισμένοι από την IPCC συντελεστές εκπομπών που περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές της IPCC του 2006 για τις απογραφές αερίων θερμοκηπίου ή σε μεταγενέστερες επικαιροποιήσεις των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών, εκτός εάν υπάρχουν ορθότεροι, ειδικοί για συγκεκριμένα καύσιμα συντελεστές εκπομπών, οι οποίοι προέρχονται από ανεξάρτητα διαπιστευμένα εργαστήρια που χρησιμοποιούν αποδεκτές αναλυτικές μεθόδους.

Πραγματοποιείται χωριστός υπολογισμός για κάθε ρυθμιζόμενη οντότητα και κάθε είδος καυσίμου.

Υποβολή έκθεσης για τις εκπομπές

Κάθε ρυθμιζόμενη οντότητα περιλαμβάνει στην έκθεσή της τις ακόλουθες πληροφορίες:

A. Στοιχεία ταυτότητας της ρυθμιζόμενης οντότητας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται:

- η επωνυμία της ρυθμιζόμενης οντότητας·
- η διεύθυνσή της, συμπεριλαμβανομένου του ταχυδρομικού τομέα και της χώρας·
- το είδος των καυσίμων που θέτει σε ανάλωση και οι δραστηριότητές της μέσω των οποίων θέτει τα καύσιμα σε ανάλωση, συμπεριλαμβανομένης της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας·
- διεύθυνση, τηλέφωνο, φαξ και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ενός αρμόδιου επικοινωνίας· και
- το ονοματεπώνυμο του ιδιοκτήτη της ρυθμιζόμενης οντότητας και της τυχόν μητρικής επιχείρησης.

B. Για κάθε είδος καυσίμου που τίθεται σε ανάλωση και χρησιμοποιείται για καύση στους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα III, για το οποίο υπολογίζονται εκπομπές:

- ποσότητα καυσίμου που τίθεται σε ανάλωση·
- συντελεστές εκπομπών·
- συνολικές εκπομπές·
- τελικές χρήσεις του καυσίμου που τίθεται σε ανάλωση· και
- αβεβαιότητα.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για τον συντονισμό των απαιτήσεων υποβολής έκθεσης με τυχόν υφιστάμενες σχετικές απαιτήσεις ώστε να ελαχιστοποιείται ο φόρτος εργασίας των επιχειρήσεων για την υποβολή εκθέσεων.».

5. Στο παράρτημα V της οδηγίας 2003/87/ΕΚ προστίθεται το ακόλουθο μέρος:

«ΜΕΡΟΣ Γ

Επαλήθευση των εκπομπών που αντιστοιχούν στη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III

Γενικές αρχές

1. Οι εκπομπές που αντιστοιχούν στη δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα III υπόκεινται σε επαλήθευση.
2. Η διαδικασία επαλήθευσης περιλαμβάνει εξέταση της βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 3 έκθεσης και της παρακολούθησης κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Εξετάζεται η εγκυρότητα, η αξιοπιστία και η ορθότητα των συστημάτων παρακολούθησης και των σχετικών με τις εκπομπές αναφερόμενων δεδομένων και πληροφοριών, και ειδικότερα:
 - α) των αναφερόμενων καυσίμων που τίθενται σε ανάλωση και των σχετικών υπολογισμών·

- β) της επιλογής και της χρήσης συντελεστών εκπομπών·
 - γ) των υπολογισμών με τους οποίους προσδιορίζονται οι συνολικές εκπομπές.
3. Οι αναφερόμενες εκπομπές μπορούν να επικυρώνονται μόνον εφόσον έγκυρα και αξιόπιστα δεδομένα και πληροφορίες επιτρέπουν τον προσδιορισμό των εκπομπών με υψηλό βαθμό βεβαιότητας. Υψηλός βαθμός βεβαιότητας σημαίνει ότι η ρυθμιζόμενη οντότητα πρέπει να αποδείξει ότι:
- α) τα αναφερόμενα στοιχεία είναι απαλλαγμένα από ασυνέπειες·
 - β) η συλλογή των στοιχείων έχει γίνει σύμφωνα με τα ισχύοντα επιστημονικά πρότυπα· και
 - γ) τα σχετικά αρχεία της ρυθμιζόμενης οντότητας είναι πλήρη και συνεπή.
4. Ο ελεγκτής πρέπει να έχει πρόσβαση σε κάθε χώρο και σε κάθε πληροφορία σχετικά με το αντικείμενο της επαλήθευσης.
5. Ο ελεγκτής πρέπει να λαμβάνει υπόψη του εάν η ρυθμιζόμενη οντότητα είναι εγγεγραμμένη στο κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS).

Μεθοδολογία

Στρατηγική ανάλυση

6. Η επαλήθευση βασίζεται σε στρατηγική ανάλυση όλων των ποσοτήτων καυσίμων που τίθενται σε ανάλυση από τη ρυθμιζόμενη οντότητα. Προς τούτο, απαιτείται ο ελεγκτής να έχει γενική επισκόπηση όλων των δραστηριοτήτων μέσω των οποίων η ρυθμιζόμενη οντότητα θέτει σε ανάλυση τα καύσιμα, καθώς και της σημασίας των δραστηριοτήτων αυτών για τις εκπομπές.

Ανάλυση διαδικασίας

7. Η επαλήθευση των υποβαλλόμενων δεδομένων και πληροφοριών, εφόσον απαιτείται, πρέπει να διενεργείται στον χώρο της ρυθμιζόμενης οντότητας. Ο ελεγκτής πρέπει να προβαίνει σε δειγματοληπτικούς ελέγχους για τον προσδιορισμό της αξιοπιστίας των αναφερόμενων δεδομένων και πληροφοριών.

Ανάλυση κινδύνων

8. Ο ελεγκτής υποβάλλει σε αξιολόγηση όλα τα μέσα βάσει των οποίων τα καύσιμα τίθενται σε ανάλυση από τη ρυθμιζόμενη οντότητα, όσον αφορά την αξιοπιστία των δεδομένων σχετικά με τις συνολικές εκπομπές της ρυθμιζόμενης οντότητας.
9. Βάσει της ανάλυσης αυτής, ο ελεγκτής εντοπίζει επακριβώς οποιοδήποτε στοιχείο με υψηλό κίνδυνο σφάλματος και άλλες πτυχές της διαδικασίας παρακολούθησης και υποβολής έκθεσης που είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σφάλματα κατά τον προσδιορισμό των συνολικών εκπομπών. Στην ανάλυση περιλαμβάνονται ιδιαίτερα οι υπολογισμοί που είναι αναγκαίοι για τον προσδιορισμό του επιπέδου των εκπομπών από μεμονωμένες πηγές εκπομπών. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στα στοιχεία που παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο σφάλματος και στις προαναφερθείσες πτυχές της διαδικασίας παρακολούθησης.
10. Ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη όλες τις αποτελεσματικές μεθόδους διαχείρισης του κινδύνου που εφαρμόζει η ρυθμιζόμενη οντότητα για να ελαχιστοποιεί τον βαθμό αβεβαιότητας.

Έκθεση

11. Ο ελεγκτής συντάσσει έκθεση σχετικά με τη διαδικασία επικύρωσης, στην οποία δηλώνει εάν η βάση του άρθρου 14 παράγραφος 3 έκθεση είναι ικανοποιητική. Στην έκθεση αυτή προσδιορίζονται όλα τα ζητήματα που αφορούν την εκτελεσθείσα εργασία. Δήλωση ότι η βάση του άρθρου 14 παράγραφος 3 έκθεση είναι ικανοποιητική μπορεί να γίνεται εάν, κατά τη γνώμη του ελεγκτή, δεν υπάρχουν ουσιώδεις ανακρίβειες στις δηλούμενες συνολικές εκπομπές.

Ελάχιστες απαιτήσεις επάρκειας του ελεγκτή

12. Ο ελεγκτής πρέπει να είναι ανεξάρτητος από τη ρυθμιζόμενη οντότητα, να εκτελεί το έργο του με ορθό και αντικειμενικό επαγγελματικό τρόπο και να γνωρίζει σε βάθος:
- α) τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, καθώς και τα σχετικά πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές που έχουν θεσπιστεί από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 1·

-
- β) τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές απαιτήσεις σχετικά με τις ελεγχόμενες δραστηριότητες· και
- γ) την παραγωγή όλων των πληροφοριών που αφορούν όλα τα μέσα βάσει των οποίων τα καύσιμα τίθενται σε ανάλυση από τη ρυθμιζόμενη οντότητα, ιδίως όσον αφορά τη συλλογή, τη μέτρηση, τον υπολογισμό και την υποβολή εκθέσεων για τα δεδομένα.».
-